

MINISTERSTVO FINANČÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

4/2017

Duben

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentální bulletin MF**

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a
knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B.A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrdá,
Mgr. E. Vaňová

**Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634**

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 28. 4. 2017
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A., Ing. Mgr. T.
Dudáčková, Bc. I. Janoušková, Ing. Bc.
D. Kný, Bc. Hana Nováková, Mgr. M.
Tichá, PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám dubnové číslo dokumentálního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první pod názvem „Dluhová krize v Řecku: zpráva Mezinárodního měnového fondu, aktuální situace a komentáře“ shrnuje články k jednomu z nejpálčivějších problémů, jimiž se musí Evropská unie opakovaně zabývat. Pozornost je věnována zejména pokroku v jednání mezi řeckou vládou, evropskými institucemi a Mezinárodním měnovým fondem, kterého bylo dosaženo počátkem dubna. Aktuální situace je v odborném tisku hojně komentovaná, neboť již v červenci letošního roku bude Řecko potřebovat uvolnění dalších peněz.

Druhý článek se jmenuje „Diskuse o německých rozpočtových přebytcích a fiskální politice „černé nuly““ a věnuje se situaci v sousední Spolkové republice Německo, kde veřejné finance vykazují již třetí rok po sobě vyrovnanou či přebytkovou bilanci. Tamní diskuse o tom, jak momentálně příznivý vývoj veřejných rozpočtů využít, tak může představovat jistý zdroj inspirace pro diskuzi u nás, kde v oblasti veřejných financí momentálně panují obdobné trendy.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Senátem vrácený návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní (zejména zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu a zákon č. 235/2004 Sb., o DPH), byl 4. dubna znovu schválen Poslaneckou sněmovnou, a to v původním znění (sněmovní tisk č. 873).

Publikováno na webu MF

Makroekonomická predikce - duben 2017:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2017/makroekonomicka-predikce-duben-2017-28211>

Čtvrtletní zpráva o řízení státního dluhu České republiky - 1. čtvrtletí 2017:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-statniho-dluhu/publikace-a-prezentace/dluhove-portfolio-ctvrtletni-informace/2017/ctvrtletni-zprava-o-rizeni-statniho-dluh-28364>

Výroční zpráva FAÚ - 2016:

http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zprava_2016_Vyrocnizprava-FAU-2016.pdf

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 28. 3. 2017 – 28. 4. 2017 se tentokrát věnuje tématu:

Brexit

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Diskuse o německých rozpočtových přebytcích a fiskální politice „černé nuly“ ..	5
Dluhová krize v Řecku: zpráva Mezinárodního měnového fondu, aktuální situace a komentáře	9
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	14
Daně.....	14
Ekonomické vědy. Ekonomie	22
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	24
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	31
Informatika. Počítače	35
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	36
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	37
Podnik a podnikání.....	39
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	40
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	43
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	44
Právo.....	46
Statistika. Demografie. Sociologie.....	49
Účetnictví	49
Veřejná správa.....	52
Veřejné finance. Rozpočet	54
Zdravotnictví	56
Zemědělství	57
Ostatní	58
Přehled nových knih.....	62

Diskuse o německých rozpočtových přebytcích a fiskální politice „černé nuly“

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

V uplynulých týdnech rezonovala českým veřejným prostorem zpráva o přebytku českých veřejných financí ve výši 29,3 miliard korun, odpovídajících 0,6 % HDP (dle metodiky ESA 2010).¹ Začátkem roku 2017 také Ministerstvo financí zveřejnilo výsledky plnění státního rozpočtu za rok 2016, které skončilo s přebytkem 61,8 miliard korun.² Situace v České republice se tak v oblasti salda veřejných rozpočtů do značné míry podobá trendům v sousední Spolkové republice Německo. A obdobně jako v České republice, tak i v Německu probíhá určitá veřejná diskuse o tom, jak momentálně příznivý vývoj využít. Protože ale v Německu je možné pozorovat dosahování rozpočtových přebytků již třetím rokem, není bližší pohled na reflexi černých čísel tamních veřejných financí zcela bez zajímavosti.

Německé rozpočtové přebytky a koaliční spor o jejich využití

Jak již bylo uvedeno, vykazují německé veřejné finance již třetí rok po sobě přebytkovou bilanci. Podle předběžných čísel Spolkového statistického úřadu za rok 2016 hospodařily veřejné rozpočty s přebytkem kolem 23,7 miliard eur (tj. 0,8 % HDP), což je vůbec nejvíce od sjednocení Německa v roce 1990.³ Rovněž bilance příjmů a výdajů spolkového rozpočtu skončila už podruhé v řadě s kladným saldem, a to ve výši 6,2 miliard eur po rekordních 11,8 miliardách eur v roce 2015.⁴ Spolkovému ministru financí Wolfgangu Schäublemu za Křesťansko-demokratickou unii (CDU) se také daří udržovat v roce 2014 započatou fiskální politiku „černé nuly“, která nepočítá s navyšováním závazků státu na kapitálových trzích za účelem krytí rozpočtových výdajů. Schäubleho přístup ale není ani v rámci samotné vládní koalice prost všech kontroverzí, o čemž svědčí koaliční spor bezprostředně poté, co byla čísla o loňském přebytkovém plnění spolkového rozpočtu oznámena. Zatímco poslanci a ministři za Sociálnědemokratickou stranu Německa (SPD) požadovali navyšování veřejných investic zejména do školství či dopravní infrastruktury,⁵ zástupci bavorské Křesťansko-sociální unie (CSU) se spolu s částí podnikatelské sféry vyslovili pro snížení daňové zátěže ještě před podzimními parlamentními volbami.⁶ Oba návrhy ale strážce státní kasy Schäuble a jeho úřad odmítli s tím, že přebytek je výsledkem mimořádných okolností daných nižšími výdaji za splácení úroků, a proto by

¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Notifikace deficitu a dluhu vládních institucí – 2016. In: czso.cz [online], 03.04.2017 [cit. 2017-04-05]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/notifikace-deficitu-a-dluhu-vladnich-instituci-2016>

² MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Stát v roce 2016 hospodařil s rekordním přebytkem 62 mld. Kč. In: mfc.cz [online], 3. 1. 2017 14:05 [cit. 2017-04-05]. Dostupné z: <http://www.mfc.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2017/stat-v-roce-2016-hospodaryl-s-rekordnim-27109>

³ STATISTISCHES BUNDESAMT. Staat erzielt Überschuss von fast 24 Milliarden Euro im Jahr 2016, Pressemitteilung Nr. 063 vom 23.02.2017. In: destatis.de [online], 23.02.2017 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: https://www.destatis.de/DE/PresseService/Presse/Pressemitteilungen/2017/02/PD17_063_813.html

⁴ Shrnutí nejdůležitějších ukazatelů rozpočtové bilance viz BUNDESMINISTERIUM DER FINANZEN. Monatsbericht des BMF – Übersichten zur finanzwirtschaftlichen Entwicklung, Bundeshaushalt 2012 bis 2017. In: bundesfinanzministerium.de [online], März 2017 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/03/Inhalte/Kapitel-6-Statistiken/6-1-05-bundeshaushalt-2012-2017.html>; Infografiky k rozpočtovému přebytku viz také BUNDESMINISTERIUM DER FINANZEN. Haushaltsabschluss 2016. In: bundesfinanzministerium.de [online], 13.01.2017 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Bilderstrecken/Mediathek/Infografiken/bundeshaushalt-2016-abschluss.html>

⁵ SPIEGEL ONLINE. SPD wirft Schäuble „Tilgungs-Fettisch“ vor. In: spiegel.de [online], 12.01.2017 12:41 Uhr [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/wolfgang-schaeuble-lehnt-steuer-entlastung-der-buerger-ab-a-1129657.html>

⁶ PASSAUER NEUE PRESSE. Wirtschaft fordert Entlastungen noch vor der Wahl. In: pnp.de [online], 14.01.2017 13:59 Uhr [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: http://www.pnp.de/nachrichten/wirtschaft/wirtschaft/2364256_Wirtschaft-fordert-Entlastungen-noch-vor-der-Wahl.html; RÖLL, Thomas. CSU sieht Spielraum für Steuersenkungen. In: bayernkurier.de [online], 12.01.2017 9:44 Uhr [cit. 2017-04-05]. Dostupné z: <https://www.bayernkurier.de/inland/21166-csu-sieht-spielraum-fuer-steuersenkungen/>

mělo být oněch 6,2 miliard eur použito na snížení státního dluhu.⁷ Tento záměr ale vyvolal již zcela otevřený konflikt ve vládní koalici mezi svazkem křesťanskodemokratických stran CDU/CSU, nakonec plně podporujícími svého ministra Schäubleho, a koaliční sociálnědemokratickou SPD. Sociální demokraté ve sporu důrazně trvali na infrastrukturních investicích a pohrozili, že nebudou hlasovat pro návrh dodatečného rozpočtu pro rok 2016 ve Spolkovém sněmu. Z důvodů absence konsensu tak byl nakonec rozpočtový přebytek v souladu se stávajícím zněním zákona o státním rozpočtu přesunut do zvláštního fondu na mimořádné výdaje spojené s migrací. Nyní se tak v tomto fondu nachází rozpočtová rezerva za bezmála 19 miliard eur.⁸ Zveřejněná čísla o stavu německých veřejných financí ale také nenechala chladnými řadu ekonomů a ekonomických žurnalistů. Některé jejich názory na kondici německých rozpočtů, Schäubleho politiku „černé nuly“ a využití rozpočtových přebytků budou shrnuty v následujících odstavcích.

Ekonomické a mediální reflexe rozpočtových přebytků a vládní fiskální politiky

Z ekonomů považuje kladná rozpočtová salda a politiku „černé nuly“ za úspěch ředitel ekonomického výzkumného institutu Ifo při Mnichovské univerzitě Clemens Fuest. V *rozhovoru pro deník Handelsblatt*⁹ z 6. února 2017 na Schäubleho fiskální politice oceňuje, že ukončila čtyřicetiletou praxi nepřetržitě kumulace státního dluhu. Zároveň ale upozorňuje, že vyrovnaný rozpočet není výsledkem krácení výdajů, ale rostoucích daňových příjmů a nízkých úroků. Vinit politiku „černé nuly“ za nedostatečné veřejné investice, jak činí někteří politici, proto označuje za „mystifikaci obyvatelstva“, neboť souběžně s vyrovnanými saldy navrhovaných spolkových rozpočtů byly schvalovány záměry na přímé či nepřímé vyšší výdaje. Mezi takové projekty v první řadě patří program „důchod od 63 let“ z dílny SPD zajišťující od tohoto věku nárok na plný důchod pro občany několika ročníků, pakliže přispívali do systému sociálního pojištění 45 let. Rovněž nedostatek prostředků na investice do dopravní infrastruktury je dle Fuestova mínění pouze zdánlivý. Prostředky, které jsou k dispozici, totiž často ani nejsou spolkovými zeměmi a obcemi využity, ať už je to z důvodů těžkopádného plánovacího řízení či odporu obyvatelstva vůči jednotlivým stavebním projektům.

Opačný názor na vládní fiskální politiku má ředitel Německého institutu pro ekonomický výzkum (DIW) Marcel Fratzscher. V příspěvku *Öffentliche Geldverbrennung*¹⁰ z 10. ledna 2017 taktéž pro Handelsblatt pokládá rozpočtovou bilanci a politiku „černé nuly“ za falešné důvody k radosti, neboť vyrovnané saldo spolkového rozpočtu bylo vykoupeno snižováním hodnoty veřejného majetku kvůli nedostatečným investicím. Podle Fratzschera klesla od roku 2000 čistá hodnota německé infrastruktury o skoro 500 miliard eur, přičemž v uplynulých třech letech se silnice, mosty, veřejné budovy a další majetek opotřebovávaly rychleji, než kolik stát získal na rozpočtových přebytcích. Současná fiskální politika vyrovnaného rozpočtu je tak v kombinaci s dluhovou brzdou pro všechny veřejné rozpočty a s nikoliv nezbytnými výdaji v sociální oblasti odpovědná za propad hodnoty veřejného majetku. Namísto „černé nuly“ a maximální míry zadlužení by proto měla německá vláda státní správu a samosprávu spíše zavázat k dodržování minimální míry investic do infrastruktury, školství a inovací, jež by šla nad rámec opotřebování veřejného majetku v průběhu jednoho řádného volebního období. Rozpočtové přebytky by také měly plynout do zvláštního investičního fondu, který by byl obdobou již existujícího migračního rezervního fondu.

Rovněž podle makroekonomy Sebastiany Dullieny z berlínské Vysoké školy pro techniku a ekonomiku (HTW Berlin) je německý stát v oblasti infrastrukturních investic ve vážném skluzu.

⁷ BUNDESMINISTERIUM DER FINANZEN. Vorläufiger Haushaltsüberschuss 2016. In: bundesfinanzministerium.de [online], 12.01.2017 [cit. 2017-04-03]. Dostupné z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Pressemitteilungen/Finanzpolitik/2017/01/2017-01-12-pm02.html>

⁸ DELHAES, Daniel; GREIVE, Martin. Keine Einigung im Haushaltsstreit. Überschuss aus 2016 fließt in Asyl-Rücklage. In: handelsblatt.com [online], Update 14.02.2017, 12:35 Uhr [cit. 2017-04-04]. Dostupné z: <http://www.handelsblatt.com/politik/deutschland/keine-einigung-im-haushaltsstreit-ueberschuss-aus-2016-fliesst-in-asyl-ruecklage/19389016.html>

⁹ FUEST, Clemens; MÜNCHRATH, Jens. „Das deutsche Wirtschaftsmodell ist gefährdet“. In: Handelsblatt Jg. 2017, (6. 2. 2017) Nr. 26, S. 12-13. ISSN 0017-7296. Dostupné v Odborné knihovně MFČR

¹⁰ FRATZSCHER, Marcel. Öffentliche Geldverbrennung. In: Handelsblatt Jg. 2017, (10. 1. 2017) Nr. 7, S. 48. ISSN 0017-7296. Dostupné v Odborné knihovně MFČR

Ve svém příspěvku *Schäubles schwarze Null hat null Sinn*¹¹ pro webové stránky týdeníku Die Zeit z 1. prosince 2016 se Dullien zaměřuje na schválený spolkový rozpočet pro rok 2017. V odsouhlaseném rozpočtovém návrhu došlo sice k navýšení investičních kapitol do dopravy, vědy a výzkumu a digitální infrastruktury. Vzhledem k HDP bude však hodnota čistých veřejných investic (tj. po odečtení odpisů z opotřebenosti) stále jen lehce nad nulou. To je sice aktuálně více než ve zbytku eurozóny, ale stále méně než v období před Schröderovou konsolidací veřejných financí v roce 2003 nebo v eurozóně před vypuknutím globální finanční krize v roce 2008. Schválená míra investic je podle Dulliena daleko za možnostmi i potřebami německé ekonomiky, jejíž roční růst se v současnosti pohybuje mezi 1,5 až 2 procenty HDP. Kvůli stagnujícím investicím do školství a nedostatečné výstavbě silnic i vysokorychlostního internetu se tak Německu sotva bude dařit výrazně zvyšovat produktivitu práce a vylepšovat si svou pozici v mezinárodní konkurenci.

Před jakýmkoliv uspokojením z plných veřejných pokladen varuje i ekonomka Kristina van Deuverdenová z Fratzscherova think-tanku DIW. Především však kvůli tomu, že vbrzku očekává růst výdajů veřejných pojistných systémů. Ve své prognóze *Öffentliche Finanzen bis 2025: Nur auf den ersten Blick günstig*¹² z prosince 2016 van Deuverdenová odhaduje, že veřejné zdravotní pojišťovny a později i státní důchodový fond budou muset požadovat vyšší odvody, má-li zůstat saldo veřejných příjmů a výdajů lehce kladné. Celkově by tak měla kumulovaná sazba zdravotního a sociálního pojištění do roku 2025 vzrůst ze stávajících 39,65 % na 43,5 % ze všech odvodů podléhajících příjmů. A pokud by výše průměrného důchodu neměla klesnout pod 46 % průměrné mzdy a bude-li růst poptávka po rozšíření výkonů hrazených z pojistných systémů, lze očekávat ještě vyšší tlak na růst odvodů. Aby tedy nedošlo k přílišnému nárůstu ceny práce, budou zřejmě muset být některé zdravotní a sociální výdaje ve větší míře hrazeny i z daňových výnosů.

Právě zvyšujícího se zatížení příjmů obyvatelstva daněmi a odvody se obává redaktor Handelsblattu Martin Greive. V komentáři *Die arbeitende Mitte funkt SOS*¹³ ovšem pokládá také dosavadní míru veřejných investic za nedostatečnou. Vzhledem k neschopnosti především měst a obcí vyčerpat již nyní dostupné prostředky je ale skeptický, zda navyšování proinvestičních rozpočtových položek je v současné době řešením. Spíše by se na tomto místě přimlouval za snížení daní a odvodů pro středně příjmové skupiny obyvatel, které z vládních daňových a fiskálních iniciativ posledních let neměly žádný výrazný benefit. Navíc v době nízkých úroků nemá podle něj většina těchto občanů příliš možností na zhodnocení svých úspor, zatímco stát díky nízkým úrokovým sazbám ECB ušetřil od vypuknutí globální finanční krize 240 miliard eur na dluhové službě. Nízké úroky a přebytečné hospodaření státní pokladny by se proto měly konečně projevit v peněženkách občanů, dříve než vznikne ve společnosti pocit strachu z budoucnosti, na který je nyní možné narazit v řadě rozvinutých zemí.

Využít příznivou rozpočtovou situaci pro reformu daňového systému, která by většině občanů přinesla „více netto z brutto“ a zároveň posílila důvěru ve spravedlivost daní, požaduje také ředitel Handelsblatt Research Institute a hlavní makroekonom deníku Handelsblatt Bernd Rürup. V článku *Schwarz-rot-grün-gelbe Steuerreform*¹⁴ nastiňuje takový koncept daňového systému, jenž by podle něj mohl být přijatelný téměř pro jakoukoli vládní konstelaci vzešlou z parlamentních voleb na podzim roku 2017. Jádrem Rürupova návrhu tkví ve zvýšení pásma pro nejvyšší dva a čtyřicetiprocentní sazbu daně z příjmů fyzických osob ze současných 54 tisíc eur ročního příjmu, což je pouze jeden a půlkrát více, než kolik činí průměrná roční mzda. Zóna pro uplatňování daňové progresy by proto měla být více rozšířena, aby z daňového systému vyplývající přerozdělování přineslo odpovídající efekt. Také by mělo být zrušeno či do daňového systému integrováno nynější solidární zvýšení daně pro příjmy

¹¹ DULLIEN, Sebastian. Schäubles schwarze Null hat null Sinn. In: zeit.de [online], 1. Dezember 2016, 10:00 Uhr [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.zeit.de/wirtschaft/2016-11/bundeshaushalt-2017-investitionen-zinsen-ausgaben-bildung-infrastruktur/komplettansicht>

¹² DEUVERDEN, Kristina van. Öffentliche Finanzen bis 2025: Nur auf den ersten Blick günstig. In: DIW Wochenbericht 50/2016 (Korrigierte Fassung vom 16. Dezember 2016), S. 1193-1202. ISSN 1860-8787.

Dostupné z: https://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01.c.548923.de/16-50.pdf [cit. 2017-04-06]

¹³ GREIVE, Martin. Die arbeitende Mitte funkt SOS. In: Handelsblatt Jg. 2017, (24. 2. 2017) Nr. 40, S. 18. ISSN 0017-7296. Dostupné v Odborné knihovně MFČR

¹⁴ RÜRUP, Bernd. Schwarz-rot-grün-gelbe Steuerreform. In: Handelsblatt Jg. 2017, (13. 3. 2017) Nr. 51, S. 12. ISSN 0017-7296. Dostupné v Odborné knihovně MFČR

nad čtvrt milionu eur ročně ve výši 45 procent. Nejvyšší daňová sazba (nanejvýše však 45 %) by se ale rozhodně neměla týkat ročních příjmů nižších než 80 tisíc eur. Případné daňové výpadky z takového snížení daní středně příjmovým skupinám obyvatel by mohly být zčásti kompenzovány mírným zvýšením daně na kurzové zisky, úroky a dividendy (tzv. Abgeltungssteuer).

Místo závěru: rozpočtové výhledy v předvečer voleb

Z výše uvedených ohlasů a reflexí plyne, že současný dobrý stav německých veřejných financí je spíše než jako cíl sám o sobě vnímán jako prostředek, ať už k navyšování veřejných investic či snižování daňové zátěže. Návrhy na vyšší investice nebo nižší daně byly také přítomny v disentních stanoviscích členů německé vládní koalice vůči Schäubleho plánu na snížení státního dluhu. S ohledem na končící volební období Spolkového sněmu bude ale o využití rozpočtových přebytků rozhodovat až politická reprezentace vzešlá z voleb koncem září 2017. **Schválený spolkový rozpočet pro rok 2017,¹⁵ jakož i první návrhy rozpočtu pro rok 2018 a vládní finanční plán do roku 2021¹⁶** nicméně ukazují, že přinejmenším německé ministerstvo financí zůstává opatrné a nepočítá s výrazně vyššími příjmy státu, které by vyrovnaly jeho výdaje. Pro udržení fiskální politiky „černé nuly“ proto ministerstvo navrhuje postupné převádění prostředků z rezervního fondu na výdaje spojené s migrací do rozpočtových příjmů. Již v roce 2017 tak z 18,7 miliard eur umístěných ve fondu má být zpět do rozpočtu převedeno 6,7 miliard, v roce následujícím 8,2 miliard a pak ještě 3,8 miliard eur v roce 2019, čímž bude objem těchto rezerv vyčerpán. Prostor pro vyšší investice či snižování daní při zachování současných rozpočtových parametrů a udržení „černé nuly“ by se tak neměl výrazně rozšiřovat. Pro roky 2020 a 2021 dokonce úředníci Spolkového ministerstva financí počítají s nižšími ročními výdaji na investice o více než 4 miliardy eur oproti současnému stavu. Tím ve věci daní, investic či umořování státního dluhu ale v žádném případě není nic rozhodnuto. Jak ukazují první diskuse v rámci samotné strany CDU kancléřky Angely Merkelové a ministra financí Wolfganga Schäubleho, bude snižování daňové zátěže pro středně příjmové skupiny obyvatel zřejmě nakonec klíčovým tématem bloku CDU/CSU ve volebním boji o první místo s SPD, jež naopak sází na rozšiřování veřejných služeb.¹⁷ V článku zmíněný návrh ekonoma Bernda Rürupa na posunutí nejvyššího daňového pásma směrem vzhůru se tak nakonec může promítnout do volební kampaně či se v následném 19. volebním období Spolkového sněmu dokonce dočkat svého naplnění.

¹⁵ BUNDESMINISTERIUM DER FINANZEN. Ausgaben und Einnahmen des Bundeshaushalts im Jahr 2017. In: Monatsbericht des BMF, Jg. 2017, Nr. 2, S. 31 – 49. ISSN 1618-291X. Dostupné v Odborné knihovně MFČR, případně z: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2017/02/Inhalte/Kapitel-3-Analysen/3-5-Ausgaben-Einnahmen-Bundeshaushalt-2017.html> [cit. 2017-04-20]

¹⁶ BUNDESMINISTERIUM DER FINANZEN. Eckwertebeschluss der Bundesregierung zum Regierungsentwurf des Bundeshaushalts 2018 und zum Finanzplan 2017 bis 2021. In: bundesfinanzministerium.de [online], März 2017 [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Pressemitteilungen/Finanzpolitik/2017/03/2017-03-15-eckwertebeschluss-kabinettvorlage.pdf?__blob=publicationFile&v=2

¹⁷ ROBBACH, Henrike. Union uneins über Höhe der Steuerentlastung. In: faz.net [online], 09.04.2017 [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/wirtschaftspolitik/bundestagswahl-2017-union-uneins-ueber-hoehe-der-steuerentlastung-14965052.html>

Dluhová krize v Řecku: zpráva Mezinárodního měnového fondu, aktuální situace a komentáře

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Články o nepříznivé situaci řecké ekonomiky plní stránky tisku stabilně již několik let¹. V červnu 2015 skončil druhý program finanční pomoci pro Řecko, v srpnu téhož roku pak byl zahájen další program, který bude probíhat až do 20. 8. 2018. Řecko by mělo celkově obdržet až 86 miliard eur z Evropského mechanismu stability². Země se zároveň v tzv. *Memorandu o porozumění* zavázala provést řadu reforem v oblasti veřejných financí, v daňové oblasti a oblasti veřejných zakázek a reforem systému sociálního zabezpečení (zdravotnictví, penzijního systému)³. Od srpna 2015 Řecko průběžně čerpá finanční prostředky v rámci tzv. tranší (dílčích půjček), přičemž probíhá také hodnocení plnění reforem⁴. Je ale zřejmé, že v červenci letošního roku bude Řecko potřebovat uvolnění dalších peněz. Na poskytnutí této pomoci dlouho neexistovala mezi členskými státy eurozóny shoda. K určitému průlomů došlo po zintenzivnění jednání teprve na počátku dubna na setkání ministrů financí eurozóny na Maltě⁵.

Současná situace

Na setkání Euroskupiny 7. dubna byl oznámen průlom po několika měsících vyjednávání mezi řeckou vládou, evropskými institucemi a Mezinárodním měnovým fondem⁶. Pozadí těchto vyjednávání a názorové rozpory mezi zúčastněnými stranami shrnoval již dříve například článek Jima Brunsdena *Why is the eurozone back in crisis over Greece?*⁷. Některé státy eurozóny (zejména Německo a dále např. Finsko či Nizozemí) požadují, aby se do další pomoci Řecku zapojil i Mezinárodní měnový fond. Ten ale svou účast podmiňuje přijetím dalších reformních opatření, přičemž splnění některých požadavků Evropské unie Řeckem naopak považuje za nereálné (dosažení primárního rozpočtového přebytku o velikosti 3,5 % HDP do roku 2018 a jeho udržení). S požadavky na reformy MMF nesouhlasilo ani Řecko. Bylo a stále je přitom žádoucí, aby se všechny strany dokázaly včas dohodnout, vzhledem k tomu, že v řadě zemí eurozóny (mj. také v Německu) proběhnou v letošním roce parlamentní volby. V současné době již bylo dosaženo shody na reformách, které by Řecko mělo provést. Půjde především o reformy penzijního systému a reformy zdanění příjmu fyzických osob. Zároveň bude mít řecká vláda možnost zvýšit fiskální výdaje v případě, že dojde ke zlepšení hospodářské situace oproti prognózám.⁸ Dohoda, ke které došlo v dubnu, je předpokladem pro uvolnění další tranše. Následovat by mělo uzavření dohody na úrovni pracovních útvarů.⁹

¹ O dluhové krizi v Řecku vyšel v bulletinu Finanční a ekonomické informace článek již v roce 2015. Více viz <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin/2015/financni-a-ekonomicke-informace-7-2015-22158> (autorem příspěvku je Daniel Kný)

² EVROPSKÁ UNIE. Evropská rada. Řecko: třetí ekonomický ozdravný program. In: *Consilium* [online]. Naposledy aktualizováno 2. 2. 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/financial-assistance-eurozone-members/greece-programme/>

³ EVROPSKÁ KOMISE. *Memorandum of understanding between European Commission acting on behalf of the European Stability Mechanism and the Hellenic Republic and the Bank of Greece* [online]. August 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/files/memorandum-understanding-greece-august-2015_en

⁴ EVROPSKÁ UNIE. Evropská rada. Časová osa: třetí program finanční pomoci pro Řecko. In: *Consilium* [online]. [Poslední aktualizace 7. dubna 2017]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/financial-assistance-eurozone-members/greece-programme/timeline/>

⁵ EVROPSKÁ UNIE. Evropská rada. Euroskupina, 07/04/2017. In: *Consilium* [online]. 7. 4. 2017 [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/eurogroup/2017/04/07/>

⁶ EVROPSKÁ UNIE, ref. č. 5

⁷ BRUNSDEN, Jim. Why is the eurozone back in crisis over Greece? In: *FT.com* [online]. February 8, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/63d8b354-ed5e-11e6-930f-061b01e23655>

⁸ DIJSSELBLOEM, Jeroen. Remarks by J. Dijsselbloem following the Eurogroup meeting of 7 April 2017. In: *Consilium* [online]. 7. 4. 2017, 15:30 [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/04/07-eurogroup-jd-remarks/>

⁹ EVROPSKÁ UNIE, ref. č. 5

Zpráva Mezinárodního měnového fondu a ohlasy na ni

V lednu vyvolala velkou pozornost tisku připravovaná zpráva Mezinárodního měnového fondu, ve které MMF hodnotil také udržitelnost řeckého dluhu¹⁰. Podle MMF se řecká ekonomika sice v roce 2016 úspěšně vrátila k hospodářskému růstu a dosáhla určitého pokroku, stále však čelí mnoha výzvám – zranitelným veřejným financím, daňovým únikům, neefektivní správě daní a strukturálním překážkám, které brání investicím a hospodářskému růstu. Rozvahy bank jsou navíc zatíženy špatnými půjčkami. Veřejný dluh je i přes úlevy eurozóny neudržitelný – do roku 2030 dosáhne zadlužení 160 % HDP, pak se ale začne výrazně zvyšovat kvůli tomu, že výhodné půjčky začnou být postupně nahrazovány tržním financováním s vyššími úrokovými sazbami. Podle MMF se tak Řecko nedokáže vypořádat se zadlužením, ani kdyby provedlo reformy požadované Evropskou unií¹¹.

Zpráva MMF vyvolala v tisku vlnu nesouhlasu. Například Klaus Regling, ředitel Evropského stabilizačního mechanismu (ESM), uvedl, že náklady na obsluhu dluhu Řecka jsou díky zvýhodněným půjčkám na jedné z nejnižších úrovní v Evropě, že Řecku pomohly i krátkodobé úlevy, a že pokud budou reformy úspěšně provedeny, je udržitelnost dluhu v Řecku dosažitelná. Mezinárodní měnový fond podle Reglinga nezohlednil dostatečně faktory, které Řecko jako členskou zemi eurozóny odlišují od zbytku zemí světa. Regling dále řekl, že poskytnutí půjček výměnou za reformy se již osvědčilo v případě Řecka a Itálie a že v roce 2016 Řecko předčilo očekávání, když dosáhlo vyššího tempa růstu i přebytku, než se předpokládalo. Další odkládání půjček ze strany ESM by zmíněný pozitivní trend mohlo poškodit.¹²

Podle amerického profesora Jeffreyho D. Sachse, který na článek zareagoval, je ale Reglingův příspěvek vysoce nepřesvědčivý. Regling podle autora neposkytl žádné důkazy pro svá tvrzení, že je stabilizace řeckého dluhu na dosah. Autor doufá, že analýzy evropských institucí začnou odrážet ekonomickou pravdu a že se jim problém predluženého Řecka konečně podaří vyřešit¹³.

Se zprávou MMF (ne příliš překvapivě) nesouhlasil také řecký ministr financí Euclid Tsakalotos¹⁴ a dále např. předseda euroskupiny Jeroen Dijsselbloem¹⁵. Mezinárodní měnový fond si ale podle svého mluvčího Gerryho Rice za analýzou stojí. Rice také dodal, že zprávu MMF podpořila většina výkonných ředitelů.¹⁶ Nad skutečností, že MMF přiznal nejednotnost názorů svých představitelů na zprávu o Řecku, se přitom již dříve pozastavilo několik komentátorů. Podle redakčního komentáře Financial Times *Conflict over Athen's surplus needles the IMF*¹⁷ situace odráží konflikt zájmů některých ředitelů ve výkonném sboru MMF a ohrožuje důvěryhodnost i nezávislost fondu. Evropské země jsou ve sboru navíc reprezentovány nadměrně (vzhledem k jejich velikosti vůči celé světové ekonomice). Již od samého počátku krize ovlivňuje přijímaná opatření politická potřeba chránit banky a jejich investory. Evropské vlády tak požadují po Řecku nadměrné rozpočtové přebytky a hospodářský růst, namísto např. odpouštění dluhů. Evropané si zasluhují být přehlasováni, vzhledem k tomu, že evropské vlády sobecky prosazují své zájmy namísto toho, co je pro Řecko nejlepší.

Z výše uvedených článků je tedy zřejmé, že jádrem problému je odlišný názor MMF, Evropské unie i samotného Řecka na situaci řecké ekonomiky, udržitelnost dluhu a opatření, která by měla následovat. Tuto skutečnost odrážejí i názory různých komentátorů, které budou představeny v dalším textu.

¹⁰ Oficiálně byla zpráva zveřejněna až 7. února, informace o jejím obsahu ale do tisku unikly již v průběhu ledna.

¹¹ MEZINÁRODNÍ MĚNOVÝ FOND. European department. Greece: 2017 Article IV Consultation-Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director for Greece. In: *IMF.org* [online]. February 7, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2017/02/07/Greece-2017-Article-IV-Consultation-Press-Release-Staff-Report-and-Statement-by-the-44630>

¹² Regling, Klaus. Solidarity with Greece will render its debt sustainable. In: *FT.com* [online]. February 9, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: www.ft.com/content/c342c624-eeb0-11e6-ba01-119a44939bb6

¹³ SACHS, Jeffrey D. EU must get a grip on Greece's economic truth. In: *FT.com* [online]. February 12, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: www.ft.com/content/3e8b3272-ef87-11e6-930f-061b01e23655

¹⁴ KHAN, Mehreen. Greeks escalate bailout divisions by lashing out at 'misleading' IMF report. In: *FT.com* [online]. February 7, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: www.ft.com/content/d78e9173-8821-3529-89e1-5cb92a90f2c2

¹⁵ KHAN, Mehreen. Eurogroup's Dijsselbloem questions 'outdated' IMF outlook on Greece. In: *FT.com* [online]. February 7, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/54bae62e-c253-31d0-985f-636a092ab105>

¹⁶ KHAN, Mehreen. IMF sticks by 'explosive' Greek debt analysis amid mounting EU criticism. In: *FT.com* [online]. February 9, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: www.ft.com/content/3b1db29a-d043-3512-bba1-776d82fcbf5a

¹⁷ Conflict over Athens' surplus needles the IMF. In: *FT.com* [online]. February 9, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/dc636b6a-eed1-11e6-ba01-119a44939bb6>

Komentáře odborníků k postojům MMF a Evropské unie a ke krizi obecně

Tony Barber v komentáři *The drawn-out drama of Greek debt has no end in sight*¹⁸ nejprve připomíná, že řecká krize trvá již od roku 2010, a že i když toto téma v loňském roce v tisku zastínily jiné aktuální otázky (volby ve Spojených státech, referendum o brexitu, referendum o ústavních změnách v Itálii), problém stále přetrvává. Řecko je nyní (ačkoli navenek suverénní) v pozici protektorátu západního světa. Celá situace je podle autora důsledkem šesti různých cílů záchranných opatření v letech 2010–2015, které jsou navzájem nekompatibilní. Jsou jimi snaha ochránit německé a francouzské banky od dopadů půjčování řeckým institucím v období před finanční krizí, úsilí o udržení Řecka v eurozóně se strachem, že při vystoupení jednoho z členů celý projekt zkrachuje, potřeba setrvání Řecka v západních institucích (mj. NATO) ze strategických důvodů, snaha ostatních států eurozóny nepoštvat proti sobě vlastní voliče, obrana Mezinárodního měnového fondu před poškozením vlastní reputace a pokus MMF a EU záchrannými opatřeními přimět Řecko k reformám. Zatím nikdo neustupuje – Německo nemá v úmyslu Řecko odpustit dluhy a Řecko chce zůstat v eurozóně, nechce ale provádět reformy. Je tak možné, že toto „řecké drama“ ukončí až nějaká vnější nepředvídaná událost.

Wolfgang Münchau v článku *A failure to tell the truth imperils Greece and Europe*¹⁹ upozorňuje na tzv. nevyřčené pravdy mezi členy eurozóny, z nichž ty týkající se Řecka patří mezi nejvýraznější. Řecko podle autora není schopné dosahovat po téměř neomezenou dobu přebytku ve výši 3,5 % HDP (žádné zemi se něco takového nepodařilo). Německo Řecku dluhy nikdy neodpustí, tím spíše po nadcházejících volbách v září. Neschopnost přiznat si pravdu není prvotní příčinou krize, ale přispívá k ní. Münchau očekává, že se MMF vzhledem k politické situaci v USA od pomoci Řecku zcela distancuje. V takovém případě může dojít ke dvěma situacím – buď bude Řecko v červenci nucené opustit eurozónu vzhledem k neschopnosti splácet dluh, nebo Německo Řecku přizná dluhovou úlevu krátce před volbami. Jedna ze stran tak nutně skončí poražena.

To, zda se Mezinárodní měnový fond skutečně distancuje od pomoci Řecku, ale aktuálně zdaleka není zřejmé. V americkém Kongresu se sice skutečně objevují snahy o to, aby se MMF přestal angažovat v pomoci Řecku²⁰, na druhé straně Mezinárodní měnový fond přivítal pokrok, který byl na přelomu dubna a března ve vyjednávání učiněn. Podle mluvčího MMF Gerryho Rice zůstaly nicméně některé otázky nevyřešeny a jednání mezi MMF a dalšími stranami budou ještě pokračovat.²¹

S Münchausem částečně souhlasí v příspěvku *Greece and policy-based evidence*²² Martin Sandbu. Autor však dává za pravdu i Klausu Reglingovi – podle něj je jakýkoli dluh udržitelný při dostatečně nízké úrokové míře a dostatečně dlouhé době splatnosti. Řecku škodí podle Sandbua hlavně nejistota spojená s tím, zda refinancování bude pokračovat. Kořeny problému spočívají v nastavení záchranného programu v roce 2012 – postupným uvolňováním peněz si věřitelé chtěli pojistit, že bude Řecko provádět dohodnutá opatření, zároveň tím ale dali Řecku možnost vyhrožovat selháním. Alternativou by bývalo mohlo být nestanovení pevných termínů pro splácení půjček věřitelům. Řecko by se tím mohlo soustředit na snižování rozpočtového deficitu a ztratilo by i možnost argumentovat hrozcím selháním (k selhání by nemohlo dojít, vzhledem k tomu, že by termíny splátek byly přesunuty). Postupné odstranění primárního deficitu by ekonomice poskytlo „prostor k oddechnutí“ (v situaci, kdy by Řecko nebylo pod tlakem nutnosti splácet půjčky), podpořil by se hospodářský růst, došlo by ke zlepšení životních podmínek Řeků a snížila by se pravděpodobnost potřeby dalších záchranných opatření.

¹⁸ BARBER, Tony. The drawn-out drama of Greek debt has no end in sight. In: *FT.com* [online]. December 19, 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: www.ft.com/content/04084f5e-b729-11e6-961e-a1acd97f622d

¹⁹ MÜNCHAU, Wolfgang. A failure to tell the truth imperils Greece and Europe. In: *FT.com* [online]. February 12, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/87501830-ef85-11e6-930f-061b01e23655>

²⁰ DONNAN, Shawn. IMF under pressure in Washington over Greek bailout. In: *FT.com* [online]. March 17, 2017 [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e77f3c0c-0abc-11e7-97d1-5e720a26771b>

²¹ KHAN, Mehreen. IMF welcomes Greek reform breakthrough. In: *FT.com* [online]. April 7, 2017 [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8a60cb9c-a6b3-3a90-82eb-b2e8d641d345>

²² SANDBU, Martin. Greece and policy-based evidence. In: *FT.com* [online]. February 14, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/251f6dc6-f2a2-11e6-8758-6876151821a6>

Na to, že část další sumy potenciálně vyplacené Řecku může v konečném důsledku putovat do soukromých kapes, upozorňují Mitu Gulati a Mark Weidemaier v příspěvku *Greek Debt and that Sharp Bite in the Backside*²³. Konkrétně by mělo podle nich jít o částku 1,5 miliardy eur, kterou Řecko musí vyplatit vlastníkům státních dluhopisů vydaných v roce 2014. Teoreticky by bylo možné provést restrukturalizaci dluhu, ve skutečnosti to ale bude obtížné, vzhledem k podmínkám, které si investoři v roce 2014 vyjednali. Na druhou stranu je ale otázkou, zda si evropští politici před volbami troufnou umožnit Řecku vyplácet soukromé investory na úkor evropských daňových poplatníků. Podle autorů se zatím zdá, že jsou investoři v bezpečí, situace se ale může změnit.

To, že i přes úspěšnou dohodu z dubna existují mezi věřiteli hluboké názorové rozdíly na některá témata, připomíná redakční komentář deníku Financial Times *Greece's creditors must act to end the gridlock*²⁴. Jde především o otázku velikosti požadovaného rozpočtového přebytku a o další dluhové úlevy. S odepsáním části dluhu některé evropské země nesouhlasí, pokud by ale došlo pouze k opatřením, která euroskupina slíbila zvážit v roce 2016, tj. prodloužení splatnosti dluhu a odložení úrokových plateb, zadlužení země bude nadále růst a začne se snižovat až za několik desítek let.

Kontext řecké dluhové krize

O tom, jaké jsou dopady dluhové krize na obyvatelstvo, vypovídá článek *A Greek tragedy: how much can one nation take?*²⁵. Ačkoli se ekonomika navenek zlepšuje, nezaměstnanost je na nejvyšší úrovni v Evropě a chudoba stále roste. Není například neobvyklé, že senioři žijí ze svého starobního důchodu o výši 300 eur celou rodinu. Jsou zavírány školy a ordinace, rušena veřejná doprava a snižovány penze. Dochází k vyliďňování a stárnutí venkova, Athény se potýkají s nárůstem bezdomovectví. V letošním roce mají být zavedeny nové daně (mj. také z televizi či kávy) a dojde k dalším škrtům penzí, což domácnostem situaci ještě ztíží.

O tom, zda jsou řecké instituce skutečně nezávislé, diskutují v článku *Greece: a question of independence*²⁶ Jim Brunnsden a Kerin Hope. V poslední době došlo v Řecku k několika skandálům, které nahrávají zejména kritikům současné vlády a strany Syriza. V září byl například do čela páté největší banky Attica jmenován stavební inženýr Constantine Makedos, člověk bez výraznějších zkušeností v oboru. Makedos byl vybrán i navzdory doporučení řecké centrální banky, která podpořila jmenování jiného kandidáta, odborníka v oboru a bývalého předsedy jiné řecké banky. Attica je podle autorů úzce napojená na stranu Syriza. Guvernér řecké centrální banky Yannis Stournanias na jmenování Makedose zareagoval zavedením nové regulace („*fit and proper test*“), na základě které je posuzována patřičnost vedoucích pracovníků bank pro výkon na jejich pozici. Makedos později testem neprošel, mezitím však byla (údajně bez řádného povolení) prohlédána kancelář Stournaniasovy manželky protikorupční policií. Pozornost vzbudil i případ Andreade Georgioua, bývalého předsedy řeckého statistického úřadu Elstat, který je opakovaně obviňován z toho, že zveličoval problémy řeckého rozpočtu. Georgiou byl jmenován v roce 2010 se záměrem obnovit důvěru v hospodářské údaje Řecka. Po svém jmenování Georgiou revidoval údaje o rozpočtovém deficitu z roku 2009. Z původně vykazovaného deficitu o velikosti 6,7 % HDP se pak deficit vyšplhal až na 15,4 % HDP. Georgiou podle svých slov použil pro výpočet deficitu metody požadované Evropskou unií, přesto však čelil v Řecku již pátému obvinění ze zkreslování čísel a z toho, že jeho výpočty vedly k přijetí nadměrně tvrdých úsporných opatření, která zhoršila řeckou ekonomickou situaci. Obvinění odborníka odmítá mimo jiné i Eurostat (statistický úřad Evropské unie).

Z výše uvedeného textu je zřejmé, jak obtížně se hledá řešení, na kterém by se shodly všechny zainteresované strany. Krize v Řecku je navíc jen jednou ze složitých otázek, kterými se nyní musí Evropská unie zabývat. I přes pokroky v jednání, ke kterým došlo na počátku dubna, zůstávají mezi

²³ GULATI, Mitu a WEIDEMAIER, Mark. Greek Debt and that Sharp Bite in the Backside. In: *FT.com* [online]. February 21, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://ftalphaville.ft.com/2017/02/21/2184900/guest-post-greek-debt-and-that-sharp-bite-in-the-backside/>

²⁴ Greece's creditors must act to end the gridlock. In: *FT.com* [online]. April 9, 2017 [cit. 2017-11-04]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ae1f3a70-1b83-11e7-a266-12672483791a>

²⁵ FOY, Henri. A Greek tragedy: how much can one nation take? In: *FT.com* [online]. January 20, 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/44478b7e-dd09-11e6-9d7c-be108f1c1dce>

²⁶ BRUNSDEN, Jim a HOPE, Kerin. Greece: a question of independence. In: *FT.com* [online]. December 29, 2016 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/aab0aaba-c6db-11e6-8f29-9445cac8966f>

věřiteli některé nevyřešené otázky. To ilustruje i vyjádření generální ředitelky Mezinárodního měnového fondu Christiny Lagarde z 12. dubna. Ačkoli podle ní současná jednání směřují správným směrem, před případným zapojením MMF je třeba, aby eurozóna poskytla podrobnější informace k dluhovým úlevám Řecka, dosavadní dohoda z května 2016 je podle ní příliš obecná²⁷.

²⁷ BRUNSDEN, Jim. Lagarde demands Greek debt relief details from eurozone. In: *FT.com* [online]. April 12, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/4974a7fd-d5a7-3eff-8205-bf51a92b2f>

Daně

Hanna Hermenns, Matthias Modrzejewski, Gary Rüsich

Aufwendungen für eine künstliche Befruchtung als außergewöhnliche Belastung - Unterschiedliche Behandlung von gleich- und verschiedengeschlechtlichen Partnerschaften? : zugleich Anmerkung zu FG Münster v. 23.7.2015 - 6 K 93/13 E und FG Hessen v. 15.11.2016 - 9 K 1718/13

Náklady na umělé oplodnění jako mimořádná zátěž - rozdílný přístup ke stejnopohlavním a nestejnopohlavním partnerstvím? : zároveň poznámka k rozsudku Finančního soudu v Münsteru z 23.7.2015 - 6 K 93/13 E a Hesenského finančního soudu z 15.11.2016 - 9 K 1718/13

Finanz-Rundschau, Jg. 99, (2017) Nr. 6, S. 270-276

Náklady na umělé oplodnění jsou od r. 1997 kvalifikovány německými finančními soudy jako tzv. mimořádná zátěž, která je v souladu se zákonem o daních z příjmů odečitatelná od základu daně z příjmů fyzických osob. V konkrétní aplikaci však zejména v souvislosti s existencí registrovaného partnerství osob stejného pohlaví ještě není judikatura finančního soudnictví zcela jednotná. Otázka odečitatelnosti těchto nákladů byla totiž často implicitně spojována se stavem biologické neschopnosti přirozeného početí. Autoři článku představují chronologický vývoj judikátů Spolkového finančního dvora týkající se heterosexuálních partnerských svazků a diskutují dva rozdílné rozsudky nižších finančních soudů ohledně daňové odečitatelnosti nákladů umělého oplodnění u homosexuálních párů. - Pozn.

Paul Kirchhof

Auswege aus dem Irrgarten des Steuerrechts

Cesty z bludiště daňové legislativy

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 57 (21.3.2017), S. 10-11

Německý daňový expert a bývalý ústavní soudce P. Kirchhof kritizuje daňovou legislativu ve své zemi. Stávající německé daňové zákony nejsou podle něj srozumitelné pouze pro daňové poplatníky, ale ani pro daňové poradce, zákonodárce a soudce, což ohrožuje samotný právní stát. Zjednodušení daňového systému proto považuje Kirchhof za nezbytné, přičemž doporučuje svůj koncept jednotné daňové sazby ve výši 25 procent pro všechny roční příjmy fyzických osob nad 10 tisíc eur s počáteční progresí v podobě nižšího daňového základu pro příjmy pohybující se mírně nad touto hranicí. Současně by zavedl jednotné zdanění příjmů všech druhů podniků, omezil DPH pouze na spotřebu a zcela zrušil danění již jednou zdaněných zisků, čímž by odpadla daň z kapitálových příjmů či živnostenská daň. Rovněž daň dědická a darovací by se neměla týkat manželů a v ostatních případech by měla mít pouze jednu desetiprocentní sazbu s možností jejího pozdějšího neúročeného doplacení.

Gabriela Ivanco a Anna Klímová

Daně na poslední chvíli : podrobný návod, jak postupovat při vyplňování přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Ekonom, Sv. 61, (2017) č. 11, s. 31-73 (mimořádná příl.)

Komplexní návod, jak postupovat při vyplňování daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2016. Autorky nejprve upozorňují na změny oproti loňskému roku a věnují se obecným otázkám (kdo je povinen podat přiznání, kdy a jaké jsou termíny a sankce za pozdní podání přiznání, papírová a elektronická forma, aplikace Elektronická podání pro finanční správu, kde přiznání podat, kam a kdy zaplatit daň, povinné odvádění záloh, nezdaňované příjmy, pojistné na sociální zabezpečení, nemocenské a zdravotní pojištění). Dále formou praktického průvodce seznamují s daňovým formulářem a jeho přílohami. Upozorňují také na možnost podání přiznání k dani z příjmů fyzické osoby na novém zjednodušeném tiskopise, který má pouze dvě strany. Nezapomínají také na uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění. -- Viz také příspěvek v čas. Daně a právo v praxi č. 2/2017, s. 2-12. -- Změny v daňovém přiznání dokumentuje příspěvek v čas. FDÚB č. 1/2017, s. 7-17.

Daniel Borský

Daňová past dědických řízení

Ad Notam, Sv. 23, (2017) č. 1, s. 12-14

Příspěvek představuje témata odborného semináře Rakouské notářské komory, který se věnoval otázkám daně z příjmů, dědické a darovací ve vztahu k dědickému řízení v evropských zemích.

Přednášející se nejprve věnovali úpravě přímých daní v jednotlivých státech a jejich specifikům a zdůraznili, že tato úprava dosud nebyla harmonizačními procesy sjednocena, a to i přes skutečnost, že přeshraniční prvek se v oblasti těchto daní vyskytuje stále častěji. Dále se zaměřovali na výši daňového zatížení daní dědickou a darovací, na řešení rizik dvojího zdanění i možnosti, jak se dvojímu zdanění vyhnout. Problematika nekompatibility daňových systémů je ilustrována na příkladu konkrétního pozůstalostního řízení s dopady v SRN, Rakousku, Holandsku, Španělsku aj. - Pozn.

Jaroslav Schulz

Daňové aspekty alternativního řešení sporů v mezinárodním obchodě

Obchodní právo, Sv. 26, (2017) č. 1, s. 15-27

Předmětem článku je posouzení metod alternativního řešení sporů v mezinárodním obchodě ve vztahu k českému daňovému právu. Vymezení alternativních způsobů řešení sporů; daňové aspekty alternativního řešení sporů v oblasti daně z příjmů; alternativní řešení sporů ve vztahu k další daňové problematice; alternativní řešení sporů ve vztahu k celní problematice; alternativní řešení sporů z pohledu daně z přidané hodnoty. - Pozn.

Milena Otavová

Daňové zatížení společníka společnosti s ručením omezeným vs. živnostníka

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 2, s. 22-28

Příspěvek hodnotí a porovnává právní formu fyzické osoby jako individuálního podnikatele podnikajícího na základě živnostenského oprávnění bez účasti další osoby a právní formu společnosti s ručením omezeným, která je založena jedním zakladatelem, a to zejména s ohledem na daňové zatížení těchto forem (daní z příjmů fyzických/právnických osob a odvody). U OSVČ je srovnán jak základ daně stanovený s ohledem na uplatnění výdajů skutečných, tak základ daně, kdy je uplatněna zákonná možnost stanovit výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů procentem z dosažených příjmů (u řemeslné i neřemeslné činnosti). Toto srovnání právních forem je doloženo modelovými příklady. Z uvedených výsledků lze učinit závěr, že pro vybraný subjekt je výhodnější podnikat s ohledem na daňovou zátěž jako OSVČ, která uplatňuje paušální výdaje. Nižší procento daňového zatížení poplatníka je v tomto případě dáno úsporou, která vznikla oproti využití skutečných výdajů.

Martin Kemper

Das Internet als "Steuerose" bei digitalen Dienstleistungen? : die Durchsetzung der Umsatzbesteuerung bei grenzüberschreitenden digitalen Dienstleistungen

Internet jako "daňový ráj" v případě digitálních služeb? : vymáhání danění obrátů u přeshraničních digitálních služeb

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 5, S. 169-174

V německém veřejném prostoru byla v závěru roku 2016 velkým tématem problematika údajně nedostatečné kontroly zdanění přeshraničních digitálních služeb pro nepodnikatele (tj. telekomunikačních, rozhlasových, televizních a dalších elektronických služeb poskytovaných prostřednictvím internetu). Autor článku zkoumá oprávněnost těchto tvrzení v kontextu od 1.1.2015 účinné implementace unijní legislativy zavádějící pro digitální služby princip země určení a možnost jednoho místa daňové registrace pro jejich poskytovatele v Evropské unii (tzv. mini-one-stop-shop). Kritiku slabých kontrolních mechanismů považuje za oprávněnou především kvůli nedostatečné spolupráci mezi finančními úřady v rámci EU. - Pozn.

Norbert Häring

Der Fiskus als Handelskrieger : Grenzausgleichsteuer

Státní pokladna jako obchodní válečník : přeshraniční daň

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 52 (14.3.2017), S. 8

K diskusi mezi ekonomy o konceptu přeshraniční daně (border adjustment tax, BAT), který prosazuje předseda americké Sněmovny reprezentantů Paul Ryan a jehož autory jsou výzkumníci Alan Auerbach z Kalifornské univerzity v Berkeley a Michael Devereux z Oxfordské univerzity. Jádrem navrhované reformy je přenesení daňového základu pro daně z příjmů a zisku z prodeje zboží a poskytování služeb výlučně do USA. Tím by došlo k zatížení importu do USA, zatímco americký export by byl téměř nedaněn. Realizací BAT by také byla snížena atraktivita daňových rájů. Jak ale připouštějí i sami autoři daně, v případě jejího jednostranného zavedení by mohlo dojít k agresivní daňové soutěži mezi USA a ostatními zeměmi.

Václav Benda

DPH u finančního a operativního leasingu

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 12-17

Autor nejprve uvádí některé pojmy důležité pro uplatňování DPH u finančního a operativního leasingu. Návazně vysvětluje pravidla pro uplatňování DPH jak při poskytnutí finančního leasingu (ten je považován za specifické dodání zboží), tak i operativního leasingu (je považován za poskytnutí služby), a to z hlediska povinnosti přiznat daň, základu daně a jeho oprav, sazeb daně a odpočtu daně. Upozorňuje také na navrhované dílčí změny provedené v dané oblasti připravovanou novelou zákona o DPH, která je součástí daňového balíčku (sněmovní tisk č. 873). Problematiku ilustruje několika praktickými případy.

Hans-Georg Berg, Marcus Schnabelrauch

Heiligt der Zweck die Mittel? - Die Anwendung des ermäßigten Umsatzsteuersatzes auf Leistungen von Integrationsbetrieben im Widerstreit mit nationalem und europäischem Recht

Světí účel prostředky? - Užití snížené sazby DPH pro výkony integračních sociálních podniků v rozporu s národním a evropským právem

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 6, S. 213-222

K problematice přípustnosti snížených sazeb DPH pro integrační sociální podniky v Německu. Autoři podávají výklad podmínek užití snížené sazby daně těmito podniky, jak plyne z německých zákonů, pokynů finanční správy i judikatury. Upozorňují přitom na možnosti konfliktu s právem Evropské unie, které i na základě judikátů Soudního dvora EU stanovuje pro nižší zdanění explicitnější kritéria co do obratu podniku, jeho pozice na trhu a možného ohrožení hospodářské soutěže. - Pozn.

Udo A. Delp

Investmentsteuerreform aus privater Anlegersicht

Reforma zdanění investic z pohledu soukromého investora

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 9, S. 447-457

Analýza německého zákona o reformě zdanění investic (Investmentsteuerreformgesetz), který vstoupí v účinnost 1.1.2018. Zákon přináší změny v postavení investičních fondů, které se stanou samostatnými daňovými subjekty, a na vstupu zajistí stejné zdanění pro tuzemské a zahraniční fondy. Autor se v článku zabývá dopady nové legislativy na jednotlivé investiční produkty a strategie. - Pozn.

Xénia Makarová

Najväčšie daňové výzvy 2017

Trend, Sv. 27, (2017) č. 7, s. 49-52

Odborníci z daňově-poradenských společností vybírají a charakterizují hlavní opatření a změny v daňové oblasti pro r. 2017 na Slovensku. Zaměřují se na zvýšení výdajových paušálů OSVČ, zvýšení horních stropů pro placení odvodů a snížení daně z příjmů právnických osob na 21 %. Zmiňují také zdvojnásobení sankce za zneužívání transferových cen a placení úroků z prodlení v případě zadržování nadměrného odpočtu DPH ze strany finanční správy. Seznamují se zavedením "vyrubovacieho rozkazu", což je nový institut způsobu vyměření daně ze strany správce daně v rámci zkráceného vyměřovacího řízení, a zároveň s novou možností odporu proti tomuto vyměření daně. Z dlouhodobějších výzev upozorňují na další opatření v boji proti daňovým únikům, zlepšení výměny daňových informací, automatizaci účetnictví a elektronickou výměnu dokladů mezi účetními jednotkami i snahu o vyšší výběr daní. -- K tématu viz také rozhovor s prezidentem Finanční správy F. Imreczem na s. 54-55.

O.A. Firsova

O nalogovoj sisteme Italii

O daňovém systému Itálie

Finansy, Sv. 2017, no. 1, s. 55-59

V článku se rozebírá italský daňový systém, který je označen jako nejsložitější v EU. Hlavní pozornost je věnována oblasti přímých daní. Autorka posuzuje prováděná opatření, zaměřená na zvýšení efektivnosti a konkurenceschopnosti daňového systému Itálie. - Pozn.

Ivan Macháček

Odpisy a optimalizace daňové povinnosti v daňovém přiznání za rok 2016

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 2, s. 13-17

Příspěvek se zabývá možnostmi daňové optimalizace v daňovém přiznání k dani z příjmů fyzických osob za r. 2016 prostřednictvím správně zvolených postupů daňového odpisování hmotného majetku. Nejprve uvádí možnosti daňové optimalizace pro případ, kdy poplatník dosáhne vysokého základu daně z příjmů (zrychlené odpisování, zvýšení odpisů v 1. roce rovnoměrného odpisování, zvýšení odpisů v 1. roce zrychleného odpisování). Dále se věnuje případu, kdy má poplatník nízký základ daně z příjmů a chce uplatnit veškeré odpočty od základu daně a slevy na dani (nezahájení nebo přerušování daňového odpisování, použití nižší odpisové sazby u rovnoměrného odpisování). Doplňeno několika praktickými příklady.

Ondřej Lichnovský

Podvody na DPH a jejich prokazování. II. [elektronický zdroj]

Daňový expert, Sv. 2017, č. 1 (únor)

Autor v návaznosti na svůj příspěvek z r. 2013 kriticky hodnotí praxi boje proti podvodům v oblasti DPH ze strany finanční správy v ČR. Podrobněji rozebírá definici podvodu na dani z přidané hodnoty, polemizuje s praktickou identifikací podvodu a spoluúčastí na něm a představuje českou i evropskou judikaturu řešící související problematiku. Zdůrazňuje rozpor mezi postupem a názory české finanční správy společně se správními soudy na jedné straně a rozhodnutími Soudního dvora EU na straně druhé. Upozorňuje také na nejasnosti při aplikaci institutu zneužití práva při dovozování spoluodpovědnosti obchodních partnerů, při postihování podvodů dle obecného právního pravidla či dle zákona i při samotném zjišťování vědomí o podvodu. Dále se věnuje otázce proporcionality při doměření daně z titulu účasti na podvodu ve vztahu ke kontrolnímu hlášení, možnému selhání jednotlivce-zaměstnance daňového subjektu a hodnocení pojmu "vědět či vědět měl". V závěru argumentuje pro osvětové působení finanční správy na poli rizika zatažení do podvodů na DPH. - Pozn. -- Tematicky navazuje na autorův článek z čas. Daňový expert č. 2/2013, s. 26-33. -- Shodný příspěvek je také publikován v čas. Daně a právo v praxi č. 3/2017, s. 2-8. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/02/24/A5ZA17012301.htm>

Eva Sedláková

Příjmy z kapitálového majetku. (1. část)

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 25, (2017) č. 1, s. 30-36

Příspěvek se zaměřuje na jednotlivé příjmy fyzických osob z kapitálového majetku dle § 8 zákona o daních z příjmů a na jejich zdanění. Nejprve se věnuje podílům na zisku obchodní korporace (autorka upozorňuje, že podíl na zisku může být v některých případech příjmem z kapitálového majetku a v jiných zase příjmem ze závislé činnosti) a zálohám na podíl na zisku. Dále se zaměřuje na úroky z držby cenných papírů, podíly na zisku tichého společníka, příjmy z úsporných vkladů i výnosy z vkladů a na zvláštní sazby daně pro tyto příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. Následně pak rozebírá příjmy z penzijního připojištění, doplňkového penzijního spoření a penzijního pojištění a příjmy ze soukromého životního pojištění i s ohledem na plánované změny v jejich zdanění novelou zákona o daních z příjmů (sněmovní tisk č. 873).

Václav Benda

Režim přenesení daňové povinnosti v roce 2017

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 25, (2017) č. 1, s. 2-6

Článek nejprve shrnuje aktuálně platná obecná pravidla pro uplatňování režimu přenesení daňové povinnosti na příjemce zdanitelného plnění v roce 2017 včetně jejich vykazování v kontrolním hlášení. Dále jsou s využitím příkladů vysvětlena pravidla pro trvalé a dočasné použití tohoto zvláštního režimu uplatňování DPH včetně navrhovaných změn. Autor také upozorňuje na připravovaný evropský pilotní projekt označovaný jako "všeobecný reverse-charge" na domácí transakce s hodnotou nad 10 tisíc eur, který by měl být zaveden v ČR zřejmě od r. 2019. -- K chystanému rozšíření trvalého použití režimu reverse-charge viz DHK č. 7/2017, s. 17-21.

Zuzana Petková, Xénia Makarová

Rok Bašternáka: ako kauza zmenila Slovensko

Trend, Sv. 27, (2017) č. 11, s. 10-14

Článek dokumentuje vývoj v kauze pochybných obchodů a fiktivních vratek DPH s politickým krytím slovenského podnikatele L. Bašternáka a jeho firmy BL-202. Autorky připomínají kauzu BL-202, shrnují klíčové momenty podnikání vyšetřovaného podnikatele, jeho podnikatelské vazby na politicky vlivné osoby a probíhající vyšetřování krácení daně a podvodu. Rozebírají zejména dopad této daňové kauzy na slovenské veřejné mínění, na vládní stranu a osoby spojené s podnikatelem Bašternákem a na jeho další podnikatelskou činnost. -- Viz také rozhovor na s. 16-17. -- Další vývoj kauzy viz zpráva v čas. Trend č. 12/2017, s. 6 a v č. 13/2017, s. 30-31.

Michal Dušek, Radek Novotný

Řeší již vaše smlouvy o výkonu funkce uplatnění DPH?

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 46-47

Autor předkládá problematiku úpravy daně z přidané hodnoty ve smlouvě o výkonu funkce a pohled Nejvyššího správního soudu na posouzení činnosti jednatel společnosti s ručením omezeným jako samostatně uskutečňované ekonomické činnosti s ohledem na DPH. NSS konstatoval rozpor zákona o DPH se směrnicí o společném systému daně z přidané hodnoty, neboť plošně staví mimo okruh osob povinných k dani osoby, jejichž příjmy jsou zdaňovány jako příjmy ze závislé činnosti. V určitých případech tak jsou z působnosti DPH vyloučeny i osoby, které svoji činnost nevykonávají v pracovněprávním či obdobném vztahu a které nesou rizika plynoucí z jejich činnosti. Dle NSS byla společnost zkrácena na svých právech plynoucích ze směrnice, konkrétně na právu uplatnit nárok na odpočet. Autor následně rozebírá dopady tohoto rozhodnutí na činnost jednatelů a dalších členů orgánů, jež se nacházejí ve srovnatelném postavení jako jednatelé, s ohledem na režim daně z přidané hodnoty. - Pozn.

Ivan Macháček

Solidární zvýšení daně u zaměstnanců v roce 2017

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 2, s. 40-43

Autor nejprve seznamuje s principem solidárního zvýšení daně, který vyplývá z ustanovení § 16a zákona o daních z příjmů. Uvádí, že solidární zvýšení daně se týká fyzických osob výlučně s příjmy ze závislé činnosti a s příjmy ze samostatné činnosti, přičemž limitní částka, od které se uplatní solidární zvýšení daně, se shoduje s maximálním vyměřovacím základem pro odvod pojistného na sociální pojištění. V příspěvku jsou představeny také příslušné výpočty zdanění pro zaměstnance, který je zaměstnán u jednoho zaměstnavatele, dále u zaměstnance s více zaměstnavateli a následně pro poplatníka s příjmy ze závislé činnosti a z podnikání zároveň.

Kara Scannell

Talking with the taxman about pot

Rozhovor s výběřčím daní o marijánci

Financial Times, Vol. 2017, No. 39427 (22.3.2017), p. 9

Článek se zabývá rozpory v zákonech jednotlivých amerických států a federálních zákonech v přístupu k obchodování s marihuanou. Zatímco většina států v posledních letech marihuanu legalizovala, federální vláda se prostřednictvím Internal Revenue Service zaměřuje na odvětví, které by mohlo být velkým zdrojem příjmů a jako hlavní zbraň využívá daňový zákoník. Podle odstavce 280E zákoníku nesmějí firmy obchodující s konopím pro léčebné účely odečítat ze svých nákladů obvyklé položky jako platy a nájemné a sazba jejich federální daně tak dosahuje až 70 %. Nemohou také mít bankovní účty či dostat od bank půjčku.

Stephen Roach

Törichte Geschenke : Trumps Steuerpläne werden die US-Wirtschaft kaum stärken

Pošetilé dárky : Trumpovy daňové plány ekonomiku USA sotva posílí

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 46 (6.3.2017), S. 48

Ekonom z Yaleovy univerzity S. Roach nesohlasí s argumentací nového amerického prezidenta D. Trumpa ohledně chystaného snižování daní z příjmů právnických osob. Současná daňová zátěž není podle něj nijak neadekvátní, jak ukazuje podíl korporátních daní a zisků amerických firem na HDP USA ve výši

3,5 %, respektive 9,7 % za 3. čtvrtletí roku 2016. Ve srovnání s předchozími dekádami se jedná o stabilizaci zisků a relativní pokles daňové zátěže zejména vzhledem k období hospodářského růstu po druhé světové válce. Navíc podle údajů ze Zprávy o globální konkurenceschopnosti (Global Competitiveness Report 2016/17) Světového ekonomického fóra se ani nijak nezhoršila pozice amerických firem ve světové konkurenci. Zato daleko nepříznivější trend zaznamenal vývoj podílu platů zaměstnanců na HDP, který oproti roku 1980 klesl o dva procentní body na 62,6 %. Trumpova administrativa by se proto měla v prvé řadě zaměřit na oživení poptávky, mají-li nižší daně pro podniky přinést kýžený efekt.

Frank M. Drost

Über das Ziel hinausgeschossen : Kampf gegen Steuerbetrug

Cíl je přestřelen : boj proti daňovým podvodům

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 61 (27.3.2017), S. 35

Německá spolková vláda v rámci předkládaného zákona proti daňovým únikům a praní peněz navrhuje, aby také poskytovatelé spotřebitelských úvěrů žádali od svých klientů jejich "daňové identifikační číslo" (tzv. Steuer-ID, které je v Německu od roku 2007 udělované každému občanu za účelem komunikace s finančními úřady). Toto opatření by mělo usnadnit finanční správě přiřadit k jednotlivým bankovním účtům či schránkám jejich majitele. Bankovní asociace se ale obávají zvýšené administrativy, která peněžním domům pouze zkomplikuje úvěrování.

Zdeněk Kuneš

Uplatnění DPH u dodání zboží

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 18, (2017) č. 3-4, s. 27-30

Autor nejprve definuje zboží pro účely zákona o DPH (je jím hmotná věc, s výjimkou peněz a cenných papírů, zahrnuje jak věci movité, tak nemovité, pro něž se používá pojem dodání nemovité věci). Poté rozebírá pojem dodání zboží dle zákona o DPH a na několika příkladech dokumentuje specifické formy dodání zboží (nedoložené případy zničení nebo ztráty majetku; dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností; vydání vypořádacího podílu na obchodní korporaci nebo podílu na likvidačním zůstatku v nepeněžitě podobě ve hmotném majetku; zánik společnosti (sdružení); dodání vratného obalu spolu se zbožím na trh; přemístění obchodního majetku). V závěru uvádí některé příklady, ve kterých se o dodání zboží nejedná.

Jens Kretzschmann, Sebastian Schwarz

Verschärfte Anforderungen an die Anrechenbarkeit der Kapitalertragsteuer gem. § 36a EStG

Zpřísněné požadavky na započitatelnost daně z kapitálových příjmů podle § 36a zákona o dani z příjmů

Finanz-Rundschau, Jg. 99, (2017) Nr. 5, S. 223-235

Problematika transakcí cum-cum, které v Německu v období těsně přes vyplácením dividend využívali zahraniční akcionáři tamních firem v součinnosti s německými bankami za účelem vyhnutí se dani z dividend, respektive aktivace daňových úlev. Autoři analyzují znění v r. 2016 přijatého zákona k reformě zdanění investic a doprovodných vyhlášek Spolkového ministerstva financí, jež mají cum-cum obchodům v budoucnu zamezit. Docházejí však k závěru, že přijaté normy zdaleka neeliminují právní nejistotu v řadě otázek. Nová pravidla také přinesou značnou administrativní zátěž jak daňovým poplatníkům uplatňujícím započtení daně z kapitálových příjmů, tak finančním úřadům. - Pozn.

Lenka Křištofiková

Vliv právních zásad na úspěch v daňovém řízení. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 27-32

Autorka podrobněji rozebírá jednotlivé ústavní principy i další právní zásady podle daňového a správního řádu, které mohou mít zásadní vliv na úspěch v daňovém řízení. V této části pokračuje ve výčtu a charakteristice základních zásad činnosti správních orgánů vymezených v § 5 - § 9 daňového řádu. Jedná se o zásadu součinnosti správních orgánů s dotčenými osobami a osobami zúčastněnými na správě daní; zásadu smírného řešení sporů; zásadu rychlosti a hospodárnosti; zásadu procesní rovnosti; zásadu vzájemného souladu souvisejících postupů správních orgánů a jejich spolupráce; zásadu volného hodnocení důkazů; zásadu nevěřejnosti; zásadu oficiality; principy dobré správy. - Pozn.

Andreas Kowallik

**Vom innerbetrieblichen Kontrollsystem für Steuern zum Tax Compliance Management System :
aktuelle Entwicklungen, praktische Umsetzung sowie Ausblick**

**Od vnitropodnikového daňového kontrolního systému k systému směrnic a procesů pro kontrolu
dodržování daňových předpisů : aktuální trendy vývoje, praktická realizace a výhled do budoucna**

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 8, S. 385-391

Německé Spolkové ministerstvo financí vyzývá podniky k budování interních kontrolních systémů dodržování daňových předpisů (Tax Compliance Management System, Tax CMS). Provádní vyhláškou z 23.5.2016 navíc existenci interních Tax CMS prohlašuje za možnou polehčující okolnost v případě zjištění nesrovnalostí finanční správou. Článek kriticky hodnotí snahy ministerstva a představuje návrh standardizovaného Tax CMS z dílny Institutu německých auditorů. - Pozn.

Václav Benda

Vyrovnaní odpočtu daně a navrhované změny

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 8-12

Článek shrnuje základní pravidla pro vyrovnaní odpočtu daně podle platného znění zákona o DPH, včetně příkladů praktických postupů. Vyrovnaní odpočtu daně je korekčním mechanismem, který se používá v případě změny účelu použití obchodního majetku. Autor dále upozorňuje na aktuální novelu zákona o DPH, která je součástí tzv. daňového balíčku a má navrhovanou účinnost od 1.4.2017 (sněmovní tisk č. 873). Ta přináší rozšíření vyrovnaní odpočtu také na případy, kdy dojde ke zničení, ztrátě nebo odcizení majetku, které nebudou plátcem řádně doloženy ani potvrzeny.

Filip Šimeček

**Výzkum a vývoj: vybrané aspekty odčitatelné položky od základu daně v kontextu aktuální
judikatury. [2. část] [elektronický zdroj]**

Daňový expert, Sv. 2017, č. 1 (únor)

Příspěvek pojednává o problematice odpočtu na podporu výzkumu a vývoje, přičemž uvádí neopomenutelné zákonné podmínky pro uznání odčitatelné položky od základu daně z příjmů v podobě výdajů (nákladů). Podstatné pro uznání odpočtu je naplnění jak věcných podmínek na projekt VaV (prvek novosti, technická nejistota), tak splnění formálních požadavků kladených na projekt VaV (včetně vedení oddělené evidence výdajů zahrnovaných do odpočtu). Autor se zaměřuje na typy výdajů (nákladů) souvisejících s projektem VaV, které je možno do odpočtu uplatnit a které nikoliv (této oblasti se věnuje § 34b zákona o daních z příjmů a pokyn č. D-288). Poukazuje na určitá místa, která by mohla tvořit výkladové problémy, např. na částečné financování veřejnými zdroji, náklady na služby, na certifikaci a homologaci, náhrady mezd za dovolenou. Věnuje se také otázkám uplatnění odpočtu a souběhu vícero projektů. -- Volné pokračování příspěvku z čas. Daňový expert č. 5/2016. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/02/24/A5ZA17011501.htm>

Ivan Macháček

Zaměstnanec a příležitostné příjmy

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 3-4, s. 57-60

Článek se zaměřuje na zaměstnance s příležitostnými příjmy zařazenými ke zdanění podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dani z příjmů. Autor uvádí, kdy jsou tyto příjmy osvobozené od daně, kdy sice podléhají zdanění, ale zaměstnanec nemusí podávat daňové přiznání, a kdy naopak zaměstnanec musí příležitostné příjmy zdanit v daňovém přiznání k dani z příjmů fyzických osob a nemůže požádat o roční zúčtování daně. Charakterizuje různé typy příjmů z příležitostných činností a prostřednictvím příkladů z praxe dokládá daňové řešení dané problematiky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor**Sv. 24, (2017) č. 2**

Změny v dani z nabytí nemovitých věcí (s. 6-9); EET - výjimka, anebo součást systému? (s. 10-13); Zákon o prokazování původu majetku (s. 14-17); Novinky v DPH - zejména dle daňového balíčku (s. 18-20); O novele i novém zákoně o daních z příjmů: rozhovor se Stanislavem Koubou, ředitelem odboru Daně z příjmů Ministerstva financí (s. 21-22); Úvahy nad smlouvou o auditu - 2. část (s. 27-31).

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 22, (2017) č. 3**

Podvody na DPH a jejich prokazování II (s. 2-8); Změny v daňových a souvisejících zákonech sněmovním tiskem 873 - daňový balíček (s. 9-12); Uplatnění daňové ztráty (s. 13-21); Spuštění 2. fáze elektronické evidence tržeb (s. 22-24); Restart projektu C(C)CTB aneb rozpočtové dopady na Českou republiku (s. 28-30); Pozor na čestná prohlášení (s. 31-32); Specifické případy zápisů v daňové evidenci (1. část) (s. 39-45); Cena obvyklá v judikatuře správních soudů (s. 46-54); Zvýšení vyměřovacího základu u osob, za které platí pojistné stát, od 1.1.2017 (s. 55-56).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 25, (2017) č. 6**

Limity pro daň z příjmů odvozené z minimální mzdy 2017 a 2016 (s. 2-6); Aktuální dotazy a odpovědi k dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (2.) - nerezidenti, studenti, kompenzace odstupného (s. 7-11); DPH u finančního a operativního leasingu (s. 12-17); Sleva za rychlou platbu v účetnictví a daních (1.) (s. 17-22); Změny v novém občanském zákoníku s dopadem na obchodní styk - novela č. 460/2016 Sb. (s. 23-26); Nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů - č. 2016/679 (s. 32-37); Inventarizace majetku a závazků (s. 38-40).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 5-6**

Zvýšení minimální mzdy od 1.1.2017 a vliv na zákon o daních z příjmů (s. 1-4); Velká účetní jednotka - účetní závěrka 2016 (s. 5-6); Souvislý příklad sestavení přiznání k dani z příjmů právnických osob (DPPO) za zdaňovací období 2016 (s. 7-11); Dotazy - zaostřeno na EET (s. 12-14).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2017, č. 7**

Snížení DPH u novin a časopisů od 1.3.2017 - novela č. 33/2017 Sb. (s. 1-3); EET a storno evidované tržby - dotaz (s. 3); Cestovní náhrady 2017 v příkladech (s. 4-7); Šeky v EET - dotaz (s. 7); EET a platby dobírkou: oznamovací povinnost? - dotaz (s. 7).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2017, č. 5**

Vracení daně z přidané hodnoty v praktických příkladech - 1. část (s. 1-5); Pronájem rodinného domu - dotazy a odpovědi (s. 6); Pronájem nemovité věci - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2017, č. 6**

Vracení daně z přidané hodnoty v praktických příkladech - dokončení (s. 1-4); Dotazy a odpovědi: sleva od prodejce za včasnou platbu (s. 5), přenesení daňové povinnosti (s. 6), prodej zboží do Anglie (s. 6-7), ručení za daň dle § 109 zákona o DPH (s. 7).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 61, (2017) č. 11**

Velký boj o vodu - zákulisí boje o přerozdělení trhu s vodou v ČR - téma čísla (s. 12-21); Daně na poslední chvíli: podrobný návod, jak postupovat při vyplňování přiznání k dani z příjmů fyzických osob - mimořádná příloha Ekonomu (s. 31-73); Sázkari o peníze nepřijdou. Musí si o ně ale sami říct: kvůli zákonu o hazardu "zčernaly" weby desítek zahraničních sázkovek. Zablokovaly tisíce účtů (s. 81-83); Trump chystá velkou reformu daní, české firmy se jí bojí: návrh nového systému zdanění firem znamená zdražení dovozu do Spojených států o 20 procent - BAT (s. 84-85).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 25, (2017) č. 1**

Režim přenesení daňové povinnosti v roce 2017 (s. 2-6); Změny v přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2016 (s. 7-17); Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období započatá v roce 2016 (s. 18-23); Příjmy z darování a dědění z hlediska daně z příjmů fyzických osob (2. část) (s. 24-29); Příjmy z kapitálového majetku (1. část) (s. 30-36); Počítá daňový řád s tím, že bude daňový subjekt něco namítat? (s. 37-41); Opravy účetních záznamů (s. 47-50).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 68 (5.4.2017)**

ČSSD a lidovci chtějí zvýhodnit rodiče více dětí. Babišovi se to nelíbí - návrh na odstupňování odvodů na sociální zabezpečení dle počtu dětí (s. 5); Daně za každou cenu: berní správa pod kuratelou A. Babiše (ANO) se činí. Musí, když nejvyšší šéf je posedlý lepším výběrem daní a bojem proti únikům, jak sám říká - detailnější pohled na činnost finanční správy ČR (s. 10-11); Zelená energie má zpoždění: cena elektřiny ze slunce, větru nebo biomasy postupně klesá. V Česku chybí pro rozvoj zelených zdrojů jasná podpora od státu (s. 12) a komentář na s. 8.

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 69 (6.4.2017)**

Daňové novinky 2017: poslanci schválili daňový balíček. Poslední změna v daních za současné vlády se týká zejména fyzických osob, zvýhodnění v balíčku najdou živnostníci s více dětmi a podnikatelé s nižšími příjmy (s. 4); Daně: chyt' je, když to dokážeš - pohled J. Hrstkové (s. 24).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Gregory Phelan

Financial intermediation, leverage, and macroeconomic instability**Finanční zprostředkování, pákový efekt a makroekonomická nestabilita**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 4, p. 199-224

Odborný článek se zabývá problematikou, jak finanční pákový efekt ovlivňuje makroekonomickou nestabilitu a prosperitu. Autor si v této souvislosti klade otázku, kdy je pákový efekt příliš velký či malý a jak by měl být regulován. K vyřešení této otázky využívá časově spojitý stochastický model všeobecné rovnováhy (continuous-time stochastic general equilibrium model), v němž banky alokují zdroje do produktivních projektů a bankovní depozita poskytují služby likvidity (liquidity services). Autor dochází k závěru, že rovnovážný stav je neefektivní, protože aktéři neinternalizují, jak jejich rozhodování ovlivňuje volatilitu, agregátní finanční pákový efekt a rentabilitu aktiv (ROA). Pákový efekt vytváří systémová rizika, která zvyšují frekvenci a trvání krizí. Omezení pákového efektu snižuje volatilitu v cenách aktiv a zvyšuje očekávané výnosy, což snižuje pravděpodobnost podkapitalizace finančního sektoru. - Pozn.

By Johannes Spinnewijn

Heterogeneity, demand for insurance, and adverse selection**Heterogenita, poptávka po pojištění a nepříznivý výběr**

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 308-343

Autor se v článku zabývá problematikou poptávky po pojištění. V důsledku existence frikcí (např. různé kognitivní schopnosti zájemců o pojištění, zkreslené vnímání rizika) je ochota platit za pojištění v porovnání s hodnotou pojištění nadměrná u pojištěných osob a nedostatečná u osob, které pojištěny nejsou. Tato skutečnost ovlivňuje i efektivitu subvencí a dalších opatření v pojišťovnictví. - Pozn.

By Rebecca Diamond

Housing supply elasticity and rent extraction by state and local governments**Elastičita nabídky nemovitostí a dobývání renty státní správou i místní samosprávou**

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 74-111

Autorka v článku vyvíjí model, ve kterém vlády využívají svoji tržní sílu k tomu, aby zvyšovaly své příjmy a daně. Tento poznatek je v souladu s tzv. leviatanskou hypotézou. Pokud je nabídka nemovitostí méně elastická, možnost dobývání renty vládou roste a vlády zvyšují daně bez

poskytování dodatečných služeb daňovým poplatníkům. Z části získané renty mají prospěch zaměstnanci veřejného sektoru (díky kolektivnímu vyjednávání nebo existenci korupce). - Pozn.

S. Izmalkov, K. Sonin

Osnovy teorii kontraktů : Nobelevská cena za ekonomiku 2016 - Oliver Hart i Bengt Chol'mstrem

Základy teorie smluv : Nobelova cena za ekonomii za rok 2016 - Oliver Hart a Bengt Holmström

Voprosy ekonomiki, Sv. 2017, no. 1, s. 5-21

Nobelova cena za ekonomii za rok 2016 byla udělena Oliveru Hartovi a Bengtu Holmströmovi za práce, které se staly základem současné teorie kontraktů. Hart a Holmström ukázali, že analýzu strategického vzájemného působení ekonomických subjektů, které mají k dispozici rozdílné informace, je možné úspěšně uplatnit při odpovědích na řadu přirozených ekonomických otázek, jako: jak by měl být postaven systém odměňování manažerů ve firmě; proč pojistné smlouvy obvykle zahrnují sdílení odpovědnosti; proč některé firmy využívají outsourcing a jiné ne. V článku se stručně popisuje základní model teorie smluv a rozebírá se přínos obou laureátů pro ekonomickou vědu. - Pozn.

Christina D. Romer, David H. Romer

Transfer payments and the macroeconomy : the effects of social security benefit increases, 1952-1991

Transferové platby a makroekonomika : dopady zvyšování dávek sociálního zabezpečení, 1952-1991

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 4, p. 1-42

Autoři zkoumají makroekonomické dopady změn transferových plateb na nárůstu dávek sociálního zabezpečení mezi lety 1952-1991 ve Spojených státech. Nacházejí velký, bezprostřední a významný pozitivní dopad permanentního zvýšení dávek na spotřebu. Avšak ten se vytrácí po přibližně pěti měsících a neprojevuje se ve zvýšené průmyslové produkci či v zaměstnanosti. Dopad snížení daní je naproti tomu sice pomalejší, ale trvalejší a celkově výrazně větší. Měnová politika totiž silně reaguje na zvyšování dávek, nikoliv však na snižování daní, což může představovat vysvětlení, proč se změny v transferech více nešíří a netrvají déle. Co se týče dopadů dočasného (jednorázového) zvýšení dávek sociálního zabezpečení na spotřebu, jsou podle autorů minimální. - Pozn.

By Kamhon Kan, Shin-Kun Peng, and Ping Wang

Understanding consumption behavior : evidence from consumers' reaction to shopping vouchers

Porozumění spotřebnímu chování : poznatky z reakce spotřebitelů na nákupní kupóny

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 137-153

Na Tchaj-wanu byl v roce 2009 zaveden speciální program, jehož cílem bylo podpořit ekonomiku těžce postiženou světovou krizí z roku 2008. Program spočíval v rozdávání nákupních kupónů (voucherů) domácnostem. Kupóny byly hrazeny z veřejných zdrojů, program se vztahoval na veškeré domácnosti a byl podle autorů dostatečně propagován. Autoři v článku zkoumají, jak kupóny ovlivnily nákupní chování spotřebitelů - do jaké míry spotřebitelé zvýšili neplánované výdaje, zda by dané nákupy provedli i bez kupónů a zda se výdaje lišily u různých kategorií spotřebitelů. Velikost mezního sklonu ke spotřebě (MPC) je podle autorů přibližně 0,25, což je výsledek srovnatelný s předchozími výzkumy spotřebního chování v reakci na fiskální stimuly. Využívání programu dále podpořili sami prodejci poskytováním různých slev. - Pozn.

Rana Sajedi, Gregory Thwaites

Why are real interest rates so low? The role of the relative price of investment goods

Proč jsou reálné úrokové míry tak nízké? Role relativních cen investičního zboží

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 4, p. 635-659

Autoři popisují situaci vyspělých ekonomik, které čelí poklesu reálných úrokových měr a míry investic doprovázenému růstem cen nemovitostí a míry zadlužení domácností. Snaží se přitom tyto čtyři trendy vysvětlit s využitím páté proměnné - propadem v relativních cenách investičního zboží. Ta je ve srovnání s ostatními vysvětleními nízkých úrokových měr důležitá proto, že dokáže vysvětlit i významnou část propadu v nominálních mírách investic. Model (překrývající se generací) dokáže na datech z USA objasnit také malou, ale ekonomicky významnou část sledovaného propadu úrokových měr, růstu cen nemovitostí a míry zadlužení domácností. - Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Otmar Issing ; [rozhovor vedl] Jan Mallien

"Das Postfaktische hat die Notenbanken erreicht" : der frühere EZB-Chefsvolkswirt über die schwierige Vermittlung der Geldpolitik, den Dauerpatienten Italien und den Preis für ein Pfund Schinken

"Postfaktičnost dostihla centrální banky" : bývalý hlavní makroekonom ECB o obtížném zprostředkovávání měnové politiky, stálém pacientu Itálii a ceně za jednu libru šunky

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 49 (9.3.2017), S. 28-29

Někdejší hlavní ekonom Evropské centrální banky O. Issing se v rozhovoru nedomnívá, že by ECB nyní měla rychle navýšit úrokové sazby, neboť řada zemí eurozóny se nadále potýká s relativně vysokou nezaměstnaností a slabým hospodářským růstem. Nejrizikovější národní ekonomikou je podle něj přítom Itálie, jejíž politická reprezentace nevyvodila žádné důsledky z přijetí eura a nezahájila strukturální reformy. Obětí těchto a podobných selhání se pak stala ECB, na niž jsou směřována přehnaná očekávání, která ale nemůže v rámci svého mandátu splnit.

Ewald Nowotny ; [rozhovor vedli] Jan Mallien, Hans-Peter Siebenhaar

"Europa ist noch nicht so weit" : Österreichs Nationalbankchef spricht über das Ende der lockeren Geldpolitik, Nachfolger für Mario Draghi und warum er als Notenbanker nicht reich wird

"Evropa ještě není tak daleko" : šéf rakouské národní banky hovoří o konci uvolněné měnové politiky, nástupcích Maria Draghiho a proč jako centrální bankéř nezbohatne

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 55 (17.3.2017), S. 38-39

Guvernér rakouské centrální banky Ewald Nowotny si v rozhovoru nemyslí, že by Evropská centrální banka měla v brzké době následovat příklad amerického Fedu ve zvyšování úrokových sazeb, protože ještě není jasné, jak trvalý je současný růst cen. Rovněž nevidí důvod pro předčasné ukončení programu kvantitativního uvolňování. Rada guvernérů ECB ale bude každopádně pečlivě sledovat vývoj úrokové hladiny v zemích eurozóny i mimo ni včetně objemu obchodovaných dluhopisů. Těmto trendům pak může být přizpůsobena míra fakticky nakupovaných bondů. Jako favority na pozici příštího prezidenta ECB Nowotny nevyklučuje francouzského guvernéra F. Villeroy de Galhau či šéfa Německé spolkové banky J. Weidmanna.

Raimund Röseler ; [rozhovor vedli] Yasmin Osman, Michael Maisch

"Wir riskieren einen Abwärtswettkampf" : der oberste deutsche Bankenaufseher spricht über die Gefahr der Deregulierung, alte Skandale und neue Risiken für die heimischen Geldhäuser

"Riskujeme závod ke dnu" : nejvyšší německý dozorce nad bankami hovoří o nebezpečí deregulace, starých skandálech a nových rizicích pro tuzemské banky

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 47 (7.3.2017), S. 30-31

Rozhovor s R. Röselerem, výkonným ředitelem německého bankovního dozoru při Spolkovém úřadě pro dozor nad finančními službami (BaFin). Tématem interview je především pozice BaFinu v jednáních na úrovni Basilejského výboru pro bankovní dohled o dokončení reformních opatření Basilej III, která by pro bankovní sektory zúčastněných zemí stanovila pravidla pro vlastní kapitál a zohledňování rizik. Podle Röselera je dosažení globálního standardu pro vlastní kapitál důležitým cílem, jehož opuštění by vedlo ke vzniku příliš robustních bank v porovnání s ekonomikami národních států, jak se již stávalo v minulosti. Pro německé banky pak BaFin chystá zátěžový test, jenž by prověřil velikost a strukturu jejich bilancí v případě zvýšení úrokových sazeb.

Frank Wiebe ... [et al.]

Amerikas Alleingang

Sólová hra Ameriky

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 53 (15.3.2017), S. 1, 4-5

Místopředseda amerického federálního fondu pro pojištění vkladů (FDIC) Thomas Hoenig navrhuje znovu oddělit retailové (klasické) a investiční bankovníctví, přičemž u klasického bankovníctví by měla být zavedena jednotná desetiprocentní kvóta pro míru vlastního kapitálu bez vážení rizik. Podle autorů článku je Hoenigův návrh zcela v souladu s plány prezidenta USA D. Trumpa a federálního ministra financí Stevena Mnuchina na zrušení regulací pro finanční instituce z dílny předchozí

Obamovy administrativy (tzv. Dodd-Frankova zákona). Realizace těchto záměrů by ovšem narušila konsensus v rámci skupiny největších rozvinutých a rozvojových zemí G20 na společný postup při regulaci finančního sektoru. -- K tématu viz také rozhovor s bývalým náměstkem federálního ministra financí USA Edwinem Trumanem na s. 5; k reakcím na deregulační plány Trumpovy administrativy viz také Handelsblatt č. 54/2017 (16.3.2017), s. 30.

By Enrique Seira, Alan Elizondo, and Eduardo Laguna-Müggenburg

Are information disclosures effective? : evidence from the credit card market

Je povinné zveřejňování informací účinné? : důkazy z trhu s kreditními kartami

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 277-307

Autoři se v článku zabývají tím, zda je povinné zveřejňování informací (např. referenční úroková míra) u finančních produktů skutečně účinné při ochraně spotřebitele. Zaměřují se na oblast kreditních karet a zohledňují různé typy sdělení. Jedním z nich jsou sdělení obdobná informacím požadovaným na základě amerického zákona "Truth in Lending Act" (TILA) z roku 1968, tj. úroková sazba u kreditní karty a počet měsíců splacení dluhu (months to pay). Dále byla zkoumána účinnost sdělení vycházejících z poznatků psychologie (např. zpráva informující klienta finanční instituce, že jeho dluh na kreditní kartě je nadprůměrný ve srovnatelné skupině klientů). Zprávy byly následně rozeslány poměrně rozsáhlému souboru držitelů kreditních karet (více než 160 000 osob). Na základě tohoto experimentu bylo zjištěno, že zveřejnění úrokové sazby nevede ke změně úrovně zadlužení, plateb po splatnosti (v článku nazýváno jako "delinquency"), ani frekvence zřizování nebo rušení bankovních účtů. Informace o počtu měsíců splacení dokonce vedla k růstu plateb po splatnosti. Zprávy vycházející z psychologických poznatků ("non-TILA") byly o něco účinnější, i přesto ale autoři docházejí k závěru, že jejich vliv není v oblasti kreditních karet příliš velký. - Pozn.

Alžběta Vejvodová

Bankéři neví, jak na politicky exponované klienty

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 20-22

Článek zkoumá nejasnosti, které přinesla finančním a úvěrovým institucím novela zákona o legalizaci výnosů z trestné činnosti, resp. v ní obsažená úprava definice politicky exponovaných osob a povinnosti s ní spojené. Seznamuje s metodickým pokynem Finančního analytického úřadu MF (FAÚ), který některé problémové pasáže zákona vysvětluje (zejména u politicky exponovaných osob s regionálním významem; u okruhu blízkých podnikatelských vztahů, který je vždy třeba posuzovat vzhledem k okolnostem konkrétního případu; u formuláře Prohlášení klienta o politicky exponované osobě a vlastního šetření za využití otevřených zdrojů informací). FAÚ nicméně očekává, že v některých situacích bude plnění povinnosti identifikovat politicky exponované klienty ze strany finančních a úvěrových institucí čistě formální. Obavy z praktické aplikace novinek ještě podporuje návrh páté evropské směrnice proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve které by se měl režim uplatňovaný vůči politicky exponovaným osobám zmírnit. Tento návrh je v metodice již zohledněn.

Lukáš Kvašňák, Zuzana Petková

Boj o hazard sa nekončí

Trend, Sv. 27, (2017) č. 9, s. 10-15

Pohled na situaci v oblasti hazardních her na Slovensku a na nedávný vývoj právní regulace tohoto odvětví. Novela zákona o hazardních hrách z konce r. 2016 zavedla významné změny k omezení hazardu a v současné době plánuje ministerstvo financí SR další změny regulace s cílem liberalizovat trh s online hazardními hrami s ohledem na dosavadní státní monopol na online hazardní hry. Online sázení má momentálně v Evropě největší růstový potenciál a autoři v této souvislosti zmiňují snahu o plošný zákaz heren v Bratislavě, který by mohl přinést příliv hráčů z kamenných provozoven k online sázení. V příspěvku je také zmíněn přístup k hazardu a jeho plošnému zakazu ve vybraných městech (Brno, Vídeň). -- Zpráva o místním zakazu hazardu v Bratislavě viz Trend č. 14/2017, s. 6.

By Raymond Fisman, Daniel Paravisini, and Vikrant Vig

Cultural proximity and loan outcomes

Kulturní blízkost a poskytování půjček

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 2, p. 457-492

Kulturní blízkost (sdílené hodnoty, jazyk či náboženství) mezi účastníky určité transakce může obecně zvýšit pravděpodobnost toho, že k dané transakci dojde, a může i ovlivnit výsledek této transakce. Autoři zkoumají údaje o zákaznicích indických bank a bankovních úřednících v Indii a zjišťují, že kulturní blízkost (příslušnost ke stejné kasty či vyznávání stejného náboženství) mezi úředníkem banky a jejím zákazníkem vede ke zlepšení kvality a objemu půjček i k poklesu nákladů na půjčky. Příčinou je podle autorů snížení informační asymetrie mezi bankou a zákazníkem. - Pozn.

Frank Doll

Das goldene Zeitalter : Geldanlage

Zlaté období : investice

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 8, S. 72-74

Zlato jde na odbyt. Jaké způsoby uložení si kupující může vybrat? Zlaté pruty, mince, fondy, akcie dolů - článek ukazuje, jak může vkladatel nejlépe investovat.

Yasmin Osman

Die Angst vor dem Kontrollverlust

Strach ze ztráty kontroly

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 56 (20.3.2017), S. 30

Podle údajů bankovního dozoru Evropské centrální banky (Single Supervisory Mechanism, SSM) roste u evropských bank význam outsourcovaných služeb v oblasti informačních technologií. Mezi lety 2011 až 2016 se zvýšil podíl výdajů na služby externích firem ze 36 na 42 procent celkového rozpočtu bank pro IT. SSM a německý orgán finančního dozoru BaFin pokládají tento trend za rizikový, neboť zvyšuje zranitelnost bank vůči kybernetickým útokům a naopak může snižovat vymahatelnost jednotlivých regulací, zejména pokud sídlí externí poskytovatel v některé třetí zemi.

Elisabeth Atzler, Katharina Schneider

Gemeinsam gegen die Giganten

Společně proti gigantům

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 54 (16.3.2017), S. 28-29

Banky a start-upové fintechové společnosti se v Německu již přestaly vzájemně potírat a čím dál častěji navazují spolupráci. Důvodem je podle autorek článku silící konkurence v podobě velkých internetových firem jako Google, Apple, Amazon a Facebook, které začínají pronikat i do oblastí bankovních služeb. -- Podrobněji k bankovním službám vybraných fintechů viz také článek na s. 29.

David Merenda, Aleš Soral

Investiční dotazník

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 9, (2017) č. 3, s. 80-84

Zejména vstup investora do světa investic je v současnosti provázen vyhotovením tzv. investičního dotazníku. Cílem tohoto článku je pomocí teoretické analýzy objasnit základní strukturu, obsah a náležitosti tohoto významného institutu prodeje investičních služeb, shrnout zákonné požadavky na investiční dotazník, a to s přihlédnutím k připravovaným legislativním změnám, a dále také stručně uvést a vyhodnotit několik postřehů z praxe autorů. - Pozn.

Martin Hobza

Investiční fondy přijaté k obchodování na regulovaných trzích a daň z příjmů. (díl II.)

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 1, s. 40-43

Bližší k problematice daňového režimu investičního fondu a k aplikaci obecné nebo zvláštní sazby daně z příjmů právnických osob v případě investičních fondů. Autor zkoumá podmínky, za jakých postačí přijetí akcií fondů kvalifikovaných investorů k obchodování na regulovaném trhu pro získání statutu tzv. základního investičního fondu a souvisejícího oprávnění aplikovat zvláštní sazbu daně z příjmů (5 %). V této části se zaměřuje na kritéria posuzování, zda přijetí akcií fondu k obchodování na regulovaném trhu může být hodnoceno jako přípustná daňová optimalizace, nebo naopak jako zneužití práva

takovým fondem. Na základě analýzy relevantní judikatury dochází k závěru, že záleží především na posouzení, co je hlavním účelem procesu zahrnujícího přijetí akcií konkrétního investičního fondu k obchodování na evropském trhu. Zdůrazňuje naplnění předpokladů pro spravedlivé, řádné a účinné obchodování akcií a samotný objem a frekvence obchodování jako hlavní kritéria pro zařazení fondu jako základního investičního fondu. - Pozn.

Matthias Streit

Irreführende Entschärfung : die Aufsicht sollte die Kreditvergabe für Häuserkäufe besser kontrollieren können

Mylné zmírnění : bankovní dozor by měl mít možnost lépe kontrolovat udělování úvěrů pro nákupy nemovitostí

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 59 (23.3.2017), S. 26

Kritický komentář ke zmírnění návrhu zákona německé spolkové vlády, který měl v oblasti prevence investičních bublin na trhu s nemovitostmi významně rozšířit pravomoci orgánů bankovního dozoru při Spolkovém úřadu pro dozor nad finančními službami (BaFin) a Německé spolkové bance (NSB). Podle autora je nešťastné, že z návrhu zákona vypadla především možnost pro BaFin na základě expertízy NSB operativně stanovit horní hranici výše poskytnuté hypotéky vůči hodnotě nemovitosti, lhůtu její splatnosti, přípustné maximální zadlužení příjemce úvěru a poměr jeho příjmů k nákladům na obsluhu pohledávek. Autor se obává, aby ústupek vlády bankovní lobby nestál v budoucnu Německo řadu problémů.

Michael Brächer

KfW verspricht "lückenlose Aufklärung" : IT-Probleme

KfW slibuje "úplné objasnění" : problémy v oblasti IT

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 64 (30.3.2017), S. 31

Německá státní rozvojová banka KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau) omylem převedla 7,6 miliard eur čtyřem jiným bankám. Tato chyba způsobená programátorem počítačového systému pro zajišťování platebního styku banky ale byla včas odhalena a peníze byly převedeny zpět. KfW ale musela uhradit transakční poplatky i náklady za nyní platné negativní úroky na depozita. Celá aféra je podle článku především důkazem zastaralé IT infrastruktury banky, na což již delší dobu upozorňují orgány bankovního dozoru. -- K tématu viz také komentář v čísle na s. 26.

Limping along : securitisation in Europe

S námahou vpřed : sekuritizace v Evropě

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9029, p. 62-63

Sekuritizace v Evropě zažívá v současnosti určité oživení, čemuž překvapivě napomáhají regulační úřady. Ty se po krizi snažily nejen rehabilitovat, ale i aktivně podporovat "strukturované" finance. Už v r. 2013 ECB zdůrazňovala schopnost sekuritizace rozložit rizika a přinést finanční prostředky ekonomice, a to i malým a středním podnikům. Snaha o lepší fungování sekuritizačního trhu se stala jedním z pilířů iniciativy Evropské komise směřující k vytvoření "unie kapitálových trhů" - pokusu o snížení přílišné závislosti Evropy na bankách. Přes všechny snahy však trh v Evropě zůstává malý a cílem připravovaného zákona je podnítit sekuritizaci hlavně změnou pravidel zavedených po krizi. Jeho účinek však může být zcela opačný.

By Thomas Humblot

Non-performing loans in Italy : an overview [elektronický zdroj]

Nevýkonné úvěrové pohledávky v Itálii : přehled

Conjoncture, No. 3 (2017), p. 3-16

Autor v článku shrnuje situaci italského bankovního sektoru, který se potýká se zatížením špatnými půjčkami. Objem špatných půjček v Itálii se podílí na celkovém objemu špatných půjček v eurozóně jednou třetinou. Těžko vymahatelné pohledávky (non-performing loans, v češtině také "pohledávky se selháním" či "nevýkonné úvěrové pohledávky") jsou podle autora přirozenou součástí bankovního sektoru, v Itálii ale již jejich míra poškozuje úvěrovou aktivitu bank. Dosud přijatá opatření mohou situaci pomoci zlepšit, v reformách je však nutné pokračovat, aby se důvěra v italské banky znovu obnovila. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzštině. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Jan Mallien, Frank Drost

Notenbank mit beschränkter Einsicht

Centrální banka s omezeným náhledem

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 62 (28.3.2017), S. 30-31

Evropská centrální banka získala od vypuknutí globální finanční krize řadu kompetencí v oblasti bankovního dozoru, nikoliv však povinnosti k vyšší transparentnosti svých operací a interních procesů. Zejména nevládní organizace Transparency International (TI) proto žádá nápravu. ECB by měla podle TI zveřejňovat všechna svá rozhodnutí a doporučení a členové vrcholného managementu by měli být povinni doložit své majetkové poměry a možné konflikty zájmů. A v neposlední řadě by měla ECB nastavit pravidla pro ochranu whistleblowerů. -- K tématu viz také rozhovor s poslancem EP Svenem Giegoldem na s. 31 a komentář na s. 28.

By Joe Rennison and John Authers

On the up and up?

Na vzestupu?

Financial Times, Vol. 2017, No. 39419 (13.3.2017), p. 7

Vzhledem k vývoji na amerických akciových trzích, který naznačuje příchod růstu a inflace, a k očekávanému zvýšení úrokových sazeb centrální bankou, jsou někteří pozorovatelé přesvědčeni, že dluhopisový "býčí trh" tentokrát skutečně skončil. Výnosy z federálních desetiletých dluhopisů nedávno vzrostly na nejvyšší úroveň za tři roky. Názory na další vývoj se liší, všeobecně však panuje přesvědčení, že úrokové sazby porostou jen pomalu.

Michael Maisch, Daniel Schäfer

Operation "Eichenbaum" : Deutsche Bank

Operace "Dub" : Deutsche Bank

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 50 (10.3.2017), S. 42-45

Předseda představenstva Deutsche Bank John Cryan představil plán nové obchodní strategie pro svou instituci. Deutsche Bank by tak měla být znovu aktivnější na domácím německém trhu, zejména pak v retailovém bankovníctví. Prodej dceřiné instituce Postbank je tak definitivně odvolán, úspory v provozních nákladech ale budou pokračovat. Současně by měli hlavní akcionáři Deutsche Bank navýšit její kapitál o 8 miliard eur. -- K tématu viz také rozhovor s J. Cryanem na s. 46-49.

Jiří Kryl

Poplatkové "manévry" u hypoték v roce 2017 pokračují

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 2, s. 42-44

Příspěvek seznamuje se změnami hypotečních sazebníků významných českých bank. Autor charakterizuje hlavní změny, ke kterým v souvislosti s hypotečními poplatky v nedávné době došlo (poplatky za odhad zastavované nemovitosti, poplatky spojené s refinancováním, za poskytnutí úvěru, za čerpání úvěru, zpoplatnění hypotéky s plovoucí úrokovou sazbou a tzv. cizoměnové hypotéky). Zdůrazňuje, že levnější možnosti předčasného splacení úvěru zavedené novým zákonem o spotřebitelském úvěru jsou vykoupěny nejen plošným zdražením úrokových sazeb, ale také na první pohled ne až tak viditelným zdražováním některých poplatků. Zmiňuje také pomalé pokračování trendu elektronizace administrativy spojené s hypotékou bez poplatků.

Marie Rezková

Praktické aspekty euronovely AML zákona

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 44-45

Příspěvek se věnuje vybraným ustanovením novely č. 368/2016 Sb., která do zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu zavádí pravidla evropského práva zakotvená ve směrnici č. 2015/849/EU. Nejvýznamnějším prvkem je nová povinnost hodnocení rizik rozšířeným rámcem povinných osob. Autorka rozebírá provázanost hodnocení rizik na ustanovení zákona, která s hodnocením rizik počítají. Zaměřuje se zejména na povinnosti identifikace klienta povinnou osobou (včetně politicky exponovaných osob), kontrolu klienta v rozsahu potřebném k posouzení možného rizika legalizace výnosů z trestné činnosti v závislosti na jeho typu a záznamy o kontrole klienta. Dále představuje identifikaci bez fyzické přítomnosti

klienta, možnost zjednodušené identifikace a kontroly klienta v kategorii klientů s potenciálně nižším rizikem, systém postupů vnitřní kontroly a komunikace ke zmírňování a řízení rizik legalizace výnosů z trestné činnosti a hodnocení a aktualizaci rizik.

Oliver Ralph ... [et al.]

Risk management : financial institutions

Rizikové řízení : finanční instituce

Financial Times, Vol. 2017, No. 39419 (13.3.2017), sep. sect. (4 p.)

Ještě před rokem finanční instituce doufaly, že rizika a nejistoty spojené s krizí roku 2008 jsou minulostí a že bude následovat stabilnější období. Po dvanácti měsících však čelí nové sérii rizik. Mezi hlavní patří důsledky brexitu, volba D. Trumpa americkým prezidentem (zejména z hlediska vývoje úrokových sazeb a regulace) a hrozba kybernetických útoků.

Malte Fischer, Christof Schürmann, Oliver Stock

So viel Angst, so wenig Ertrag : Geld

Tolik strachu, tak malý výnos : peníze

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 6, S. 56-62

Po dlouhém čase je život v Německu dražší, míra inflace stoupla na 1,9 %. Co těší finanční politiky, děsí střadatele: kdo své peníze uložil v době nízkého úroku, utrpěl reálné ztráty. V tom případě zvažuje své investiční strategie.

Deutsche Bundesbank

Strategie 2020 = Strategy 2020

Strategie 2020

Deutsche Bundesbank - Geschäftsbericht, Jg. 2016, Nr. 1, S. 23-32

Deutsche Bundesbank - Annual Report, Vol. 2016, No. 1, p. 23-32

Shrnutí střednědobých cílů Německé spolkové banky včetně definování představy banky o své úloze v německé ekonomice a eurosystému. - Pozn.-- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

By Anthony A. DeFusco and Andrew Paciorek

The interest rate elasticity of mortgage demand : evidence from bunching at the conforming loan limit

Úroková elasticita poptávky po hypotékách : poznatky ze shlukování u limitu pro vyhovující půjčky

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 210-240

Tzv. limity pro vyhovující půjčky (conforming loan limits) určují maximální výši hypotéky, která může být odkoupena vládou sponzorovanými hypotečními agenturami (government-sponsored enterprises, GSE) v USA. Úrokové sazby u hypoték, které tento limit překračují, jsou obvykle vyšší. Z tohoto důvodu dochází u zmíněného limitu ke "shlukování" (bunching) zájemců o půjčky. Autoři v článku na základě tohoto jevu zjišťují, jaká je elasticita poptávky po hypotékách v USA. Zjišťují, že nárůst úrokové míry o 1 p. b. u hypoték s třicetiletou fixací vede ke snížení poptávky po hypotékách o 2-3 %. - Pozn.

Up, up and away : the Federal Reserve

Vzhůru a pryč : americká centrální banka

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9032, p. 65-66

Janet Yellenová, předsedkyně americké centrální banky, začíná zrychlovat tempo zvyšování úrokových sazeb. Nad její budoucností však visí otazník. V příštím roce skončí její první funkční období a není jisté, zda ji prezident Trump opět jmenuje, tím spíš, že během své volební kampaně útočil na Fed kvůli nízkým úrokovým sazbám a slíbil nahradit Yellenovou republikánem. Nicméně působení Yellenové ve funkci je v článku hodnoceno spíš pozitivně, připomíná se její důraz na snížení nezaměstnanosti, což se podařilo - v současnosti nezaměstnanost dosahuje jen 4,7 %. Málokdy se stane, aby nezaměstnanost byla takto nízká a nevedla k odstartování inflace, ale když Fed přitvrdí měnovou politiku, důsledkem by mohla být recese. Pokud se paní Yellenové podaří toto zvládnout, bude její působení hodnoceno jako velmi úspěšné.

Vklady prodělávají, ale přesto vyhrávají

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 2, s. 29-31

Příspěvek informuje o vývoji úspor domácností v ČR v r. 2016, jejich dynamice i rozložení vkladů mezi různé finanční produkty. Vzhledem k vývoji inflace upozorňuje na ztráty, které přináší uložení úspor ve formě běžných bankovních vkladů. Rozebírá i další investiční možnosti (blíže se věnuje investicím do fondů, penzijnímu připojištění i stavebnímu spoření). Připojené grafy dokumentují měsíční nárůsty bankovních vkladů domácností, jejich rozložení i skladbu růstu. Další ilustrují čistý příliv do fondů v r. 2016, vývoj majetku fondů a jeho rozložení ve fondech i historický vývoj vkladů a zadlužení domácností v letech 2005-2016.

Zbyněk Kalabis

Z historie centrálního bankovníctví v Řecku

Bankovníctví, Sv. 2017, č. 3, s. 56-57

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví v Řecku. Autor nejdříve představuje různé měny, které se na území Řecka používaly v antickém i pozdějším období. Dále se věnuje vzniku moderního řeckého státu, jeho měnovému vývoji, členství v tzv. Latinské měnové unii a založení Řecké národní banky v r. 1841. Poté představuje zřízení centrální banky, nazvané Řecká banka (Trapeza tis Ellados), v r. 1927 a charakterizuje její činnost před druhou světovou válkou i v dalším období. Závěrem stručně shrnuje mezníky vývoje od 90. let 20. století do současnosti (vstup do EBRD, ERM, přijetí eura, činnosti k překonávání vážné ekonomické a finanční krize domácí ekonomiky).

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2017, č. 3

Vláda schválila vyšší bezpečnost internetových plateb - příprava nového zákona o platebním styku (s. 5); Světenské fondy se začnou evidovat (s. 18-19); PSD 2: nejen nové služby, ale i větší ochrana zákazníků (s. 22-23); Nová úprava poskytování a zprostředkování spotřebitelského úvěru (s. 24-25); Nové trendy v oblasti platebního styku - základní platební účet, PSD II, SCT inst. (s. 26-28); Principy správy a řízení společností - dokument OECD (s. 29); Budoucnost bankovních front-endů aneb fintech revoluce (s. 46-47); Ještě k zátěžovým testům pojišťoven (s. 52-53); Z historie centrálního bankovníctví v Řecku (s. 56-57).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 52 (14.3.2017)

Island po restartu - cesta z finanční krize a stav islandské ekonomiky (s. 2); Antimonopolní úřad prošetří kartel mobilních operátorů: dříve jejich stejné ceny neřešil (s. 13); Centrální banky budou tento týden hýbat finančními trhy - očekávané zpřísnění měnové politiky Fed (s. 14); Průvodce životním pojištěním: jak správně vybrat a nenaletět (s. 18); Provize mají nová pravidla, prodejci dostávají bonus za trpělivost (s. 19).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 55 (17.3.2017)

Příběh koruny: korunu čeká historická zátěžová zkouška a strážci koruny z centrální banky - speciál věnovaný vývoji kurzu koruny a intervencím ČNB (s. 1-7) a komentář na s. 12; S uvolněním počekáme - rozhovor s viceguvernérem ČNB M. Hamplm (s. 14-15).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 65 (31.3.2017)

Návrat volné koruny: vypršel čas, po který se ČNB napevno zavázala bránit koruně v posilování. Konec umělého oslabování české měny může nastat kdykoliv od tohoto víkendu - speciál Konec intervencí a související otázky (s. 2-9); Le Penová přestává napadat euro, většina Francouzů ho chce - pohled na slib o odchodu z eurozóny a návratu k původnímu franku (s. 14); 10 firem, které nejlépe změnilo svět - úvaha M. Čermáka (s. 22).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 70 (7.4.2017)**

Konec experimentu: koruna získala svobodu. ČNB jí přestala bránit v posilování - téma čísla se věnuje konci měnových intervencí a hodnocení jejich přínosu pro českou ekonomiku (s. 1-5) a komentář na s. 8 a 9; OKD získá státní podnik Prisko. Američané a Křetínský neuspěli (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 71 (10.4.2017)**

Hypotéky hlídáme - rozhovor s J. Rusnokem, guvernérem ČNB, o kontrole dodržování doporučení týkajících se hypoték ze strany finančních domů, o budoucím zvyšování úrokových sazeb, ekonomickém růstu země a přijetí eura (s. 10-11) a související článek na s. 1; Vláda kvůli kybernetické ochraně změní rozpočet - vznik Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (s. 5); Nejdražší česká mince se prodala za téměř 15 milionů korun (s. 8).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny**A world turned upside down : renewable energy****Převrácený svět : obnovitelné zdroje**

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9029, p. 18-20

Solární panely a větrné elektrárny dosud generují jen 7 % světové elektřiny, ale rostou rychlejším tempem než jiné energetické zdroje a díky klesajícím nákladům mohou více konkurovat fosilním palivům. Je také naděje, že už nebudou potřebovat tolik dotací. Vstup obnovitelných zdrojů na trh s elektřinou neovlivňuje jen ceny, ale i investice. Velkoobchodní ceny elektřiny klesly ze zhruba 80 EUR za megawatthodinu v r. 2008 na 30-50 EUR v současné době. Elektrárny v Evropě kvůli tomuto snížení odepsaly v letech 2010-2015 na 120 mld. aktiv a investice do neobnovitelných zdrojů jsou velmi nízké. -- Viz i článek na s. 9.

Borrowed time**Půjčený čas**

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9031, p. 73

V době ekonomických zmatků minulých dekád se ekonomové navzájem strašili historkami o "setrvalé stagnaci", chronicky slabém růstu. Teď, když se ekonomický výhled poněkud projasňuje, protože deflace byla zažehnána a rok 2017 by pro většinu vyspělých zemí mohl být třetím rokem hospodářského růstu po sobě, by bylo snadné se myšlenice setrvalé stagnace vysmát jako hysterickému projevu vyvolanému krizí. Je to lákavé, ale také předčasné. Nejhorším aspektem vleklou se stagnace je to, že dobré časy nemusí nutně znamenat, že ekonomické základy jsou zdravé.

Calm before the storm : the budget**Klid před bouří : rozpočet**

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9031, p. 31-32

V souvislosti s vystoupením britského ministra financí Philipa Hammonda v Dolní sněmovně k rozpočtu se v článku rozebírá hospodářská situace země. Proti očekávání zůstává ekonomika po referendu odolná. Spotřebitelé stále utrácejí, podniky mají možná menší obavy z brexitu, než si ekonomové mysleli, a Bank of England rychle uvolnila podmínky pro poskytování úvěrů. Silnější růst znamená i vyšší výběr daní. Nicméně pan Hammond bude rád, když bude moci zvýšit výdaje v případě potřeby a přitom splnit svůj fiskální cíl. Nikdo nemá sebemenší představu, jak bude ekonomika fungovat po roce 2018, kdy budou podmínky vypořádání brexitu jasnější. -- Viz i článek na s. 10 a 32.

Dana Heide

Der Reformplan : Bundeswirtschaftsministerin Brigitte Zypries stellt einen Zehn-Punkte-Plan zur Erneuerung der Wirtschaftspolitik vor**Reformní plán : spolková ministryně hospodářství Brigitte Zypriesová představuje desetibodový plán obnovy hospodářské politiky**

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 52 (14.3.2017), S. 10

Podle nové německé ministryně hospodářství B. Zypriesové (za SPD) neodrážejí statistiky hospodářského vývoje v Německu zcela sociální realitu, v níž se nadále 20 procent zaměstnanců

nachází v nízkopříjmovém segmentu a ženy vydělávají o 21 procent méně než muži. Řešení těchto fenoménů proto Spolkové ministerstvo hospodářství a energetiky blíže rozpracovává v tzv. desetibodovém plánu, který obsahuje návrhy na změnu daní směrem k vyšší daňové progresi, snížení odvodů u nízkopříjmových skupin zaměstnanců, investiční programy do infrastruktury a školství a tzv. digitální strategii 2025. Mimo to desetibodový plán obsahuje požadavky na zákaz anonymních offshorových finančních transakcí a omezení daňového dumpingu v rámci Evropské unie. -- Podrobněji k plánům Spolkového ministerstva hospodářství v oblasti regulace digitální ekonomiky viz Handelsblatt č. 56/2017 (20.3.2017), s. 9.

Franz Hubik, Hans-Peter Siebenhaar, Matthias Streit

Die neue Ölschwemme

Nová záplava ropy

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 46 (6.3.2017), S. 26-27

Stoupající cena ropy, která počátkem března 2017 dosáhla 55 dolarů za barel, zřejmě nijak nepomůže státům ropného kartelu OPEC a Rusku. Vyšší cena totiž bude podle v článku oslovených ekonomů vzpruhou především pro americké firmy získávající ropu z ropných břidlic. Právě díky novým nalezištím v USA i rozvoji energeticky úsporných technologií a elektromobility nelze očekávat nárůst ceny ropy přesahující 100 dolarů za barel, což by většinu vývozců "černého zlata" zajistilo dostatečné rozpočtové příjmy. A OPEC samotný rovněž ztratí většinu svého vlivu na vývoj světových cen ropy. -- K tématu viz také rozhovor s hlavním ekonomem Mezinárodní energetické agentury Laszlo Varrem na s. 27.

Bernard Njindan Iyke

Does trade openness matter for economic growth in the CEE countries? [elektronický zdroj]

Ovlivňuje otevřenost zahraničního obchodu hospodářský růst v zemích střední a východní Evropy?

Národohospodářský obzor, Vol. 17 (2017), No. 1, p. 3-24

Autor v článku zkoumá, zda otevřenost ekonomiky v oblasti zahraničního obchodu v zemích střední a východní Evropy významně ovlivňuje hospodářský růst v těchto zemích. S využitím nového měřítka otevřenosti zahraničního obchodu u 17 zemí bývalého východního bloku autor zjišťuje, že růst otevřenosti vede k růstu reálného HDP na obyvatele v daných zemích. Výsledky jsou platné i po vypuštění Chorvatska a Estonska ze souboru (dvou historicky uzavřených ekonomik). - Pozn. Plný text dostupný z: <http://dx.doi.org/10.1515/revecp-2017-0001>

V. Manevič

Dolgovremennye makroekonomičeskije processy i uslovija rosta rossijskoj ekonomiki

Dlouhodobé makroekonomické procesy a podmínky růstu ruské ekonomiky

Voprosy ekonomiki, Sv. 2017, no. 1, s. 40-63

V příspěvku jsou zkoumány dlouhodobé makroekonomické procesy, které podmínily stagnaci ruské ekonomiky. Patří mezi ně snížení mezní efektivity nákladů práce a kapitálu v řadě základních činností, pokřivení motivace investorů v důsledku poklesu kurzu rublu, tendence ke snížení podílu úspor v příjmech nefinančních korporací a také cyklické výkyvy v chování spotřebitelů. Možnosti dlouhodobé nebo cyklické náhrady soukromých zdrojů investic veřejnými a státními zdroji autor spojuje s řízením peněžní báze, jejíž dynamičnost je v článku pojednávána jako endogenní, závislá proměnná, a nikoliv jako exogenně určená měnovými úřady. - Pozn.

Paul J.J. Welfens

Fehler in der Brexit-Rechnung : die Briten schaden sich mit dem Austritt aus der EU vor allem selbst

Chyby v brexitářských počtech : Britové svým vystoupením z EU uškodí především sami sobě

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 64 (30.3.2017), S. 48

Podle profesora ekonomie z Wuppertalské univerzity P. J. J. Welfense není současná hospodářská situace Velké Británie špatná. Jak vnější vliv přicházející ze spřízněného amerického akciového trhu, tak pokles kurzu libry povzbuzují obchodování a inflaci. Pokud však v následujících letech dojde ke zpomalení růstu reálných mezd a poklesu exportu do Evropy, může se situace rychle změnit. A právě ohlášené vystoupení Velké Británie z EU má potenciál vrhnout britskou ekonomiku na sestupnou trajektorii.

From deprivation to daffodils : the world economy**Od deprivace k narcisům : světové hospodářství**

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9032, p. 18-20

Zdá se pravděpodobné, že letos poprvé od r. 2010 vykážou bohaté i rozvojové země synchronizovaný růst. Silné pozitivní signály přicházejí z průmyslu, podniky utrácejí za nové stroje a vybavení, důvěra v odvětví služeb, výroby a stavebnictví u spotřebitelů roste. Příčiny oživení spočívají v uklidnění obav ohledně vývoje v Číně a také ohledně deflace. Jsou také známky toho, že ve dvou největších rozvíjejících se ekonomikách - Rusku a Brazílii - už pomalu končí tvrdá recese. Asijské vývozy rostou, ale Turecko a v menší míře Jižní Afrika se výrazného oživení nedočkají tak brzy. -- Viz i článek na s. 9.

Jiří Šindelář

GDP forecasting by Czech institutions : an empirical evaluation [elektronický zdroj]**Prognóování HDP českými institucemi : empirické zhodnocení**

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 2, p. 155-169

Autor v článku hodnotí přesnost prognóz růstu reálného HDP v České republice v letech 1995-2013. Prognózy vytvořilo ministerstvo financí a Česká národní banka. S využitím dvoustupňového přístupu (výpočet souboru chyb, statistická analýza) autor nezjišťuje existenci výrazných rozdílů mezi prognózami českých institucí a predikcemi OECD a Evropské komise. Prognózy ČNB a MF nejsou zkrácené a jejich přesnost se při zkrácování prognózovaného období zlepšuje. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.601>

Martin Buchenau ... [et al.]

Intelligenz 4.0 : künstliche Intelligenz**Intelligence 4.0 : umělá inteligence**

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 45 (3.3.2017), S. 50-55

Rozvoj umělé inteligence může v příštích desetiletích výrazně proměnit ekonomiku. Noví roboti se podle článku budou do roku 2035 podílet až z jedné třetiny na nárůstu produktivity práce ve vyspělých státech. Rovněž lze očekávat jejich rostoucí dominanci v řadě profesí. Umělá inteligence ale bude moci být také univerzálně využitelná podobně jako internet, bude-li napojena na co největší počet dostupných dat. -- K potenciálu umělé inteligence viz také článek na s. 53; k etickému rozměru robotizace ekonomiky viz také rozhovor s profesorkou informatiky Francescou Rossi z IBM Watson na s. 56-57.

Magdalena Olczyk, Aleksandra Kordalska

International competitiveness of Czech manufacturing : a sectoral approach with error correction model [elektronický zdroj]**Mezinárodní konkurenceschopnost českého výrobního průmyslu : sektorový přístup s modelem korekcí chyb**

Prague economic papers, Vol. 26 (2017), No. 2, p. 213-226

Autorky v článku zkoumají, které faktory ovlivnily konkurenceschopnost českého výrobního sektoru v letech 1995-2011. Konkrétně se zabývají tím, jak dané faktory (např. domácí a zahraniční poptávka, náklady na pracovní sílu, produktivita, aj.) přispěly ke změnám obchodní bilance. Zkoumané faktory ovlivňují čistý export spíše v dlouhém období a projevují se u každého ze 13 výrobních oborů různě. Obecně je český export závislý na zahraniční poptávce. Přebytek bilance obchodu rostl v minulosti díky nízkým výrobním nákladům v ČR, v posledním desetiletí však tato výhoda z různých důvodů slábne. Do budoucna by Česká republika měla posilovat produktivitu výrobního sektoru a zvýšit intenzitu výzkumu a vývoje. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.605>

By Stéphane Alby

Morocco : seeking a second wind [elektronický zdroj]

Maroko : chytá druhý dech

Conjoncture, No. 3 (2017), p. 17-24

V porovnání s dalšími zeměmi na Blízkém východě a v severní Africe je situace marocké ekonomiky poměrně dobrá - země se nepotýká s většími makroekonomickými problémy, bankovní systém je rozvinutý a zdravý. I přes relativně příznivou hospodářskou situaci však bude nutné do budoucna provést některé strukturální změny, aby došlo ke zvýšení hospodářského růstu. -- Dostupné také ve francouzštině. Plný text dostupný z: <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Off balance : India's economy

Ve vratké pozici : indické hospodářství

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9030, p. 57-59

Indická vláda prohlásila, že jejich země je tou nejrychleji rostoucí na světě, ale bankéřům a podnikatelům to zřejmě nikdo neřekl. Hospodářský růst sice dosahuje 7 %, ale firmy omezují investice a bankovní půjčky průmyslu klesají poprvé za dvacet let. Náhlá a chaotická listopadová "demonetizace" 86 % bankovek rovněž sotva pomohla. Kolem 70 % bank patří státu a nikdo nečeká, že je vláda nechá zkrachovat. Proto to, co by pro většinu zemí bylo akutní krizí, je v Indii chronickou nemocí. Země vykazuje schodek obchodní bilance a snaží se omezit rozpočtový deficit, takže jediným motorem ekonomického růstu je spotřeba.

Doris Fajfrová, Josef Žemlička

Páteří zpracovatelského průmyslu je výroba motorových vozidel

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 1, s. 20-22

Vliv automobilového průmyslu na českou ekonomiku stále roste a představuje významnou složku její proexportní orientace. Zatímco v EU28 připadá na tisíc obyvatel 31 vyrobených osobních automobilů, v ČR je to 123 vozů. Článek dokumentuje význam tohoto odvětví z pohledu celého zpracovatelského průmyslu, ale i přidané hodnoty, zaměstnanosti, bilance zahraničního obchodu a strukturální statistiky. Autoři zdůrazňují, že odvětví úspěšně překonalo ekonomickou krizi a od r. 2009 jeho průmyslová produkce roste výrazně rychlejším tempem než průmysl jako celek. Export automobilového průmyslu má ve svém důsledku významně kladný dopad na zahraniční obchodní bilanci našeho státu. -- Viz také další příspěvky tematické části Průmysl na s. 17-24.

Daniel Delhaes

Pkw-Maut: Kompliziert und teuer

Mýtné pro osobní automobily: komplikované a drahé

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 53 (15.3.2017), S. 8

Podle externích analýz pro německé Spolkové ministerstvo dopravy budou náklady na realizaci mýtného systému pro osobní vozidla vyšší, než předpokládá důvodová zpráva projednávaného návrhu zákona na jeho zavedení. Těžiště těchto nákladů má tkvět zejména v personálních výdajích Spolkového úřadu pro nákladní dopravu, který bude vybírání mýtného kontrolovat. Rovněž spuštění systému v roce 2019 není podle autorů posudků realistické, neboť jeho technické provedení a zkušební testy mohou po výběru provozovatele trvat až dva roky. - Spolková rada německého parlamentu schválila systém mýtného na dálnicích a rychlostních silnicích dne 31.3.2017.

Silvana Tenreyro, Gregory Thwaites

Pushing on a string : US monetary policy is less powerful in recessions

Tlačit na provázku : měnová politika Spojených států má menší vliv při recesích

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 4, p. 43-74

Autoři zkoumají, jak reaguje hospodářství USA na měnovou politiku v závislosti na fázích hospodářského cyklu. Na základě analýzy dat docházejí k závěru, že měnová politika má mnohem silnější dopad na produkt a inflaci ve fázi expanze oproti fázi recese (obzvláště pro výdaje dlouhodobé spotřeby a firemní investice). Podle autorů existují důkazy pro tvrzení, že tento jev může být způsoben

interakcí s fiskální politikou. Ta souzní s měnovou politikou v průběhu expanze, avšak působí proti ní v průběhu recese. Restriktivní měnová politika je také silnější než expanzivní měnová politika, avšak restriktivní šoky v měnové politice nejsou častější v době prosperity. V souvislosti se svými závěry autoři vyzývají k modifikaci modelů působení měnové politiky. - Pozn. -- Pro makroekonomické dopady měnové politiky ve Spojeném království viz též příspěvek na s. 75-102.

Stefan Hajek

Stromer im Stresstest

Elektromobily v zátěžovém testu

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 10, S. 48-50

Kritici elektromobilů tvrdí, že jsou drahé a ve skutečnosti nejsou šetrnější k životnímu prostředí než automobily s dieselovým nebo malým benzínovým motorem. Článek se zabývá výrobou, provozem i likvidací elektromobilů. Prozradí, že elektromobily jsou levnější a čistší. Obsahuje srovnávací tabulku vlivu na životní prostředí a celkových nákladů u vybraných elektromobilů a aut se spalovacím motorem.

Flavien Dupuis, David Nahoum

The G20's accomplishments, 10 years after the crisis [elektronický zdroj]

Úspěchy G20 deset let po vypuknutí finanční krize

Trésor-economics, No. 192 (2017), p. 1-8

V roce 2007 vypukla světová finanční krize. Zemím skupiny G20 se podařilo prosadit či podnit řadu opatření, která zvýšila důvěru ve finanční systém - mj. došlo ke vzniku Výboru pro finanční stabilitu (Financial Stability Board) či Basilejské dohody III (Basel III), byla také posílena regulace finančních derivátů a stínového bankovníctví. Kromě krizových opatření došlo díky G20 k pokroku i v dalších oblastech - v boji proti daňovým únikům a nadměrné daňové optimalizaci (zvýšení transparentnosti, iniciativa OECD/G20 proti BEPS), v boji proti praní špinavých peněz a financování terorismu (aktivity Finančního akčního výboru - FATF), v rozvoji mezinárodního obchodu i ochraně životního prostředí (Pařížská klimatická dohoda). Reformy, ke kterým díky G20 došlo, zvýšily podle autorů schopnost světové ekonomiky vstřebávat šoky, do budoucna však bude důležité se vypořádat s rostoucí nejistotou ve světové ekonomice. - Pozn. -- Dostupné také ve francouzské verzi na webu DG Trésor. Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/15742_tresor-economics-2017

By Ed Crooks

The power shift to gas

Přesun energetiky k plynu

Financial Times, Vol. 2017, No. 39434 (30.3.2017), p. 9

Donald Trump ve své prezidentské kampani sliboval, že se do oblastí jako je severní Pensylvánie vrátí těžba uhlí a tím i pracovní místa. Už jako prezident podepsal exekutivní nařízení, jímž ruší větší část rámce, kterým chtěl jeho předchůdce řešit otázky změny klimatu. Řada energetiků si však nemyslí, že dojde k zastavení trendu směřujícího ke zdrojům produkujícím méně emisí. Spíše než uhlí využívají nové elektrárny levný plyn nebo obnovitelné zdroje. -- Problematikou se zabývá i článek v The Economist ze dne 1.4.2017, č. 9034, s. 34.

Informatika. Počítače

Jan Kosinka, Lucie Doležalová

Internet pod kontrolou aneb kriminalita v síti

Clo-douane, Sv. 51 (2017), č. 3, s. 10-11

Autoři v článku představují činnost referátu internetové kriminality, který vznikl v roce 2009 a který v současnosti spadá pod odbor 60 celní správy. Od srpna 2015 provádí celní správa kontrolu dodržování zákazu reklamy na loterie. Nová kompetence se dotýká i činnosti referátu internetové kriminality. V roce 2016 řešil referát celkem 254 případů, z toho hazardu se jich týkala přibližně polovina (123).

Zuzana Frantíková

Jednotný digitální trh a geoblokování

Obchodní právo, Sv. 26, (2017) č. 2, s. 51-56

Geoblokování by se dalo označit jako synonymum pro diskriminaci spotřebitelů, kdy spotřebitelé coby státní příslušníci jedné členské země nemají možnost nakoupit služby nebo zboží online u přeshraničního prodejce vůbec nebo jsou za využití takového nákupu sankcionováni vyššími cenami. Vybraný prodávající totiž neprodává do členské země spotřebitele, přičemž je pro něj rozhodná IP adresa počítače, ze které je zboží nebo služba objednávána, domicil platební karty nebo doručovací adresa spotřebitele. Velmi často však neexistuje ospravedlnitelný důvod pro takové počínání prodávajících, neboť jejich vícenáklady nevznikly, ať už z důvodu, že se služba realizuje v místě sídla prodávajícího, nebo z důvodu, že k využití přepravy vůbec nedošlo, protože si spotřebitel vyzvedl zboží u prodávajícího, popř. v místě určeném prodávajícím jako výdejové místo, popř. daná služba byla realizována elektronicky. Evropská komise v rámci své strategie o vybudování jednotného digitálního trhu navrhla nařízení, které má geoblocking alespoň ve shora uvedených případech potlačit. Samozřejmě, že přijatá opatření v rámci strategie jednotného digitálního trhu nepovedou k absolutní povinnosti prodávat online zboží a poskytovat online služby po celé EU. - Pozn.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Hans-Werner Sinn ; [rozhovor vedl] Michal Lehuta

Budme k Británii štedří

Trend, Sv. 27, (2017) č. 9, s. 30-33

V rozhovoru se německý ekonom a bývalý ředitel Ifo institutu H.-W. Sinn věnuje tématům německé energetické politiky, činnosti Evropské centrální banky a strategie řešení dluhové krize v eurozóně. Kriticky hodnotí záchranou pomoc vůči Řecku, politiku ECB vedoucí ke strukturální krizi jižních států eurozóny a naznačuje možnosti, jak řešit nekompatibilitu cenových úrovní mezi severem a jihem eurozóny. Dále předkládá svůj pohled na zlepšení stavu EU, odchod Velké Británie z evropského integračního seskupení a na otázku migrace. -- Viz také obsáhlý rozhovor v čas. Ekonom č. 12/2017, s. 24-30, který se týká zejména problémů eurozóny.

Philip Stephens

Just one of history's interludes?

Jen jedna z historických meziher?

Financial Times, Vol. 2017, No. 39422 (16.3.2017), p. 7

V souvislosti s oslavami 60. výročí podpisu Římské smlouvy se v článku připomíná, že Británie, která chyběla při založení evropského klubu (požádala o přijetí až o tři roky později), jej nyní opouští. Dále se konstatuje, že zatímco v klidných 90. letech se o EU psalo jako o globální velmoci, situace v r. 2017 je zcela jiná. Není tak snadné uvádět důvody pro nadnárodní spolupráci a sdílenou suverenitu, když politika směřuje k hájení národních zájmů. Finanční krize a následná hospodářská recese ochromily důvěru veřejnosti v globalizaci. A Spojené státy, dlouhodobý zastávce evropské integrace, se v osobě D. Trumpa obrátily proti ní.

Vladimír Týč, David Sehnálek

Mezinárodní smlouva jako možný perspektivní nástroj další evropské integrace

Právník, Sv. 156, (2017) č. 3, s. 192-212

Článek se zabývá otázkou možného dalšího vývoje Evropské unie a posouzením dalších právních cest realizace evropské integrace. Autorům se jako vhodný integrační nástroj jeví mezinárodní smlouva uzavíraná mezi členskými státy mimo vlastní právní rámec zřizovacích smluv EU, tedy mimo pravomoci Unie, avšak v úzké vazbě na ně (subsidiární smlouva). Autoři identifikují problémy spojené s využíváním takových mezinárodních smluv a analyzují jejich postavení v právním systému EU (nezabývají se tzv. vnějšími smlouvami EU). Dále blíže zkoumají Smlouvu o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii z r. 2012 (fiskální pakt) a Dohodu o jednotném patentovém soudu z r. 2013, které jsou příkladem užší integrace mimo vlastní strukturu EU a jejího práva. Autoři je hodnotí z hlediska zásahů do již existujícího práva EU a poukazují na některé jejich problematické postupy, zejména z pohledu kompetenčního a s ohledem na institucionální propojení s EU. Preferují

řešení prostřednictvím mezinárodních smluv, které s EU nejsou nijak propojeny. - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

By Jude Webber

Adjusting to the "new normal"

Přízpůsobování "novému normálu"

Financial Times, Vol. 2017, No. 39428 (23.3.2017), p. 9

Mexická ekonomika je postavena na obchodu s nejbližším sousedem, který je nyní ohrožen protekcionistickou rétorikou Bílého domu a navrhovanou daňovou politikou. Po amerických volbách kleslo mexické peso na historické minimum, a to kvůli obavám, že dohoda NAFTA bude zrušena. Nejistota se však postupně stala novým normálem, navíc někteří američtí představitelé začali hovořit o "rozumném" uspořádání vztahů v rámci NAFTA. Peso opět posílilo a důvěra se vrací navzdory pětiprocentní inflaci. Mezi hlavní ekonomické problémy Mexika nicméně patří rostoucí dluh a značná neformální ekonomika.

Andrés Fernández ... [et al.]

Capital control measures : a new dataset

Míry kapitálové kontroly : nová sada dat

IMF Economic Review, Vol. 64, (2016) No. 3, p. 548-574

Autoři konstruují nový soubor dat, který může být využit ke zkoumání intenzivně diskutovaného tématu kapitálových kontrol a jejich důsledků. Zahrnuje 10 kategorií aktiv ze 100 zemí z období 1995-2013. Vytvořený soubor dat může být využit k testování konkrétních výzkumných otázek týkajících se např. rozdílů mezi regulací přílivu a odlivu kapitálu či dopadů regulací na konkrétní typy aktiv. Autoři také představují více agregované indexy, které mohou být využity při výzkumné analýze kapitálových kontrol. - Pozn.

Lila Rose

Free trade is not free : the costs of trade compliance for businesses

Volný obchod není zdarma : náklady na dodržování obchodních předpisů pro podniky

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 1, p. 25-28

Autorka v článku shrnuje, v jakých oblastech vznikají podnikům náklady při účasti na dohodách o volném obchodu (konkrétně NAFTA). Podniky, které se chtějí účastnit dohod o volném obchodu, musí podstoupit poměrně náročný administrativní proces. Aby získaly celní zvýhodnění na vývoz či dovoz určitého zboží, musí podepsat osvědčení o původu zboží. Předtím by však měly provést důkladnou analýzu, zda nárok na zvýhodnění u daného zboží existuje. Analýza se provádí i u součástek, popř. přísad daného zboží, je tedy nutné spolupracovat i s jejich dodavateli. Osvědčení je nutné každý rok obnovovat. Podniky by měly vést požadované záznamy, proškolenovat zaměstnance a zavést specializovaný software. Případné pokuty při zjištěných nedostatecích se mohou vyšplhat až na miliony amerických dolarů. - Pozn.

Für alle im Dauereinsatz [elektronický zdroj]

Pro všechny v trvalém nasazení

Zoll aktuell, Jg. 2017, Nr. 2, S. 4-6

Představení činnosti útvaru "Lagezentrum Zoll" německé celní správy. Útvar s 80 zaměstnanci je ohlašovací a informační centrála celní správy. Centrála zprostředkovává komunikaci se spolkovým ministerstvem financí, s generálním ředitelstvím cel, s dalšími útvary celní správy i se složkami záchranného systému. Uživatelům je centrála k dispozici nepřetržitě 24 hodin denně. Plný text dostupný z: http://www.zoll.de/DE/Service/Publikationen/Zoll-aktuell/zoll-aktuell_node.html

Till Hoppe ... [et al.]

Gegen den Ausverkauf : Chinas Kauflust

Proti výprodeji : čínský nákupní apetit

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 61 (27.3.2017), S. 4-5

V roce 2016 vstoupili čínští investoři do 68 německých firem a za nákup těchto podílů utratili 11,6 miliard eur. Německá vláda je tím znepokojena a má podezření na skrytou státní podporu těchto

investic. Právě tak se prý má čínská vláda pokoušet o naplnění své strategie "China Manufacturing 2025", jejímž cílem je dostat čínské podniky na globální technologický vrchol v deseti průmyslových odvětvích. Otázkou regulace nedovolené podpory při nákupu podniků investory ze třetích zemí se nyní zabývá také Evropská komise, jejíž za průmysl zodpovědné generální ředitelství připravuje první návrhy na rozšíření možností pro národní exekutivy na zabránění vstupu zahraničního investora do některých sektorů. -- Téma shrnuje také článek na s. 1.

Alexander Busch

Koks für die Welt

Koks pro svět

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 9, S. 60-63

V brazilském deštivém pralese třídí mafie kokain pro celosvětový obchod s drogami. Evropa je ohrožena přebytkem nejlevnějších drog z Jižní Ameriky. Starý svět se pro producenty drog z Jižní Ameriky stal obzvláště atraktivním. Na jednu stranu se producenti obávají, že pašování do USA bude obtížnější, pokud by prezident D. Trump skutečně uzavřel hranice s Mexikem. Na druhou stranu jsou zisky z obchodu s kokainem v Evropě vyšší: podle údajů amerického Národního úřadu pro kontrolu obchodu s drogami (DEA) je zde spotřebitelská cena kokainu v průměru téměř dvojnásobná oproti USA.

Martin Wolf

The folly of bilateralism in global trade

Bláznovství bilateralismu v globálním obchodě

Financial Times, Vol. 2017, No. 39421 (15.3.2017), p. 9

Autor na základě historických zkušeností zdůrazňuje význam mnohostranných obchodních ujednání. Ekonomičtí nacionalisté, kteří nyní mají vliv ve vládě D. Trumpa, by s jeho názorem pravděpodobně nesouhlasili, protože dávají přednost bilateralismu před multilateralismem a výkonu jednostranné americké moci před institucionálně zabezpečenou spoluprací. Dvoustranná ujednání považují za cestu k nápravě současných velkých dvoustranných nerovnováh. Oboustranně vyvážený obchod se však nedá zajistit jinak než neustálými zásahy do rozhodování soukromých podniků a jednotlivců, což musí vést k plánované ekonomice. Podle autora je nutné řešit nerovnováhy mnohostranně, přičemž ještě produktivnější je postupovat prostřednictvím makroekonomické politiky a kapitálového účtu.

Alex Davis

The shochu conundrum : economics and the General Agreement on Tariffs and Trade Article III

Zmatek okolo šóců : ekonomie a článek III Všeobecné dohody o clech a obchodu

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 1, p. 32-38

V článku III Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT) je ustanovena tzv. povinnost stejného nakládání (National Treatment obligation), která zakazuje smluvním stranám zavádět opatření, jež by mohla vést ke znevýhodňování dovážených výrobků oproti výrobkům domácím. Článek III dále hovoří o povinnosti stejného nakládání i v případě substitutů. Autor ve svém příspěvku ukazuje několik případů, kdy státy neoprávněně aplikovaly vyšší daně na dovážené alkoholické nápoje v porovnání s obdobnými nápoji vyráběnými v domácí zemi. Problémem podle autora je, že neexistuje jednoznačná a na kontextu nezávislá definice toho, co jsou substituty a přímé konkurenční výrobky. Při posuzování substitutů by se proto měla využívat ekonomická analýza (konkrétně elasticita substituce a křížová elasticita poptávky). - Pozn. -- Šóců je alkoholický nápoj vyráběný v Japonsku. Jeden z případů prezentovaných v článku se týká zdanění tohoto nápoje.

Tobias Dolle, David Leys

The trade and customs law consequences of Brexit

Důsledky brexitu v oblasti obchodního a celního práva

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 3, p. 117-124

Občané Velké Británie rozhodli v referendu v červnu 2016 o vystoupení své země z EU. Autoři v článku diskutují o dopadech tohoto kroku na obchodní vztahy Velké Británie se zbývajícími členy Evropské unie, se členy Světové organizace obchodu a se třetími zeměmi. Velká Británie si bude muset nejprve vyjasnit vztahy s Evropskou unií (podle autorů existuje nejméně šest variant budoucích vztahů, které se liší podle míry integrace). Odchod Británie z EU by se mohl dotknout i vztahů s WTO, vzhledem k tomu, že

některé závazky vyplývající ze členství ve WTO vyjednáva za evropskou osmadvacítku Evropská unie. Velká Británie dále bude muset uzavřít vlastní obchodní dohody se třetími zeměmi, bude muset zavést své nástroje na ochranu obchodu (např. antidumpingová cla) a vytvořit vlastní celní systém (pokud již nebude patřit do celní unie s EU nebo do Evropského hospodářského prostoru). - Pozn. -- Článek je součástí tematického čísla "Brexit, zahraniční obchod a cla". Více článků viz s. 83, 87, 92 a 125.

Susanne Aigner

The Union Customs Code

Celní kodex Evropské unie

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 2, p. 49-53

Nový Celní kodex Evropské unie vstoupil v platnost 1. května 2016. Kodex vznikl se záměrem podpořit modernizaci celních procesů pomocí jejich automatizace, harmonizace a zavedení moderních metod kontroly a řízení rizika. Kodex by dále měl pomoci dosáhnout větší bezpečnosti a usnadnění obchodu. Autorka v článku popisuje současný stav implementace celního kodexu, průběh vyjednávání i cíle předpisu. Dále se věnuje změnám, ke kterým díky nové legislativě došlo, a stručně shrnuje, jaké kroky jsou plánované do budoucna. - Pozn. -- Článek je součástí monotematického čísla zaměřeného na nový UCC. Další příspěvky viz s. 48, 54, 64, 68 a 74.

Daniela Seeliger, Dorothee de Crozals

Vertikale Vertriebsbeschränkungen im Internethandel

Vertikální odbytová omezení v internetovém obchodování

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 7, S. 351-356

K předběžným výsledkům sektorového šetření Evropské komise ze září 2016 ve věci elektronického obchodování. Příspěvek shrnuje pozici EK k přípustnosti omezení v odbytové činnosti internetových obchodů v Evropské unii ve vztahu k výrobcům obchodovaných produktů a poskytovatelům služeb. Svě závěry Komise formuluje na základě principů ochrany hospodářské soutěže a zájmů spotřebitele. Autor srovnává pozice a doporučení EK s dosavadními postoji německého úřadu na ochranu hospodářské soutěže (Bundeskartellamt) a tamních soudů. - Pozn.

Ben Czapnik

Will the Trade Facilitation Agreement's novel architecture and flexibilities have unforeseen consequences? : an analysis in the context of World Trade Organization accessions

Povede nová struktura Dohody o usnadnění obchodu a její flexibilita k nepředpokládaným důsledkům? : analýza v kontextu přístupu ke Světové obchodní organizaci

Global trade and customs journal, Vol. 12 (2017), No. 1, p. 2-15

Dohoda o usnadnění obchodu (Trade Facilitation Agreement) Světové obchodní organizace obsahuje speciální pravidla pro rozvojové země ("special and differential treatment"), podle kterých rozvojové země mají mj. možnost si samy určit přechodné období při implementaci dohody. Podle autora však mohou být tato zvláštní pravidla v konfliktu s dalšími dohodami WTO. Při přístupu ke Světové organizaci obchodu vyžaduje WTO splnění některých závazků ještě před přístupem, přechodné období se spíše neposkytuje. Autor se v článku věnuje bližší analýze tohoto rozporu, přičemž nabízí i různé možnosti, jak problém řešit. - Pozn.

Podnik a podnikání

Kateřina Legnerová, Marie Dohnalová

Financování sociálních podniků

Fórum sociální politiky, Sv. 11, (2017) č. 1, s. 15-17

Sociální podniky jsou u nás relativně novými ekonomickými subjekty. Jsou soukromé a svojí činností sledují nejen ekonomický, ale také sociální nebo environmentální cíl. Autorky předkládají závěry svých výzkumů o financování sociálních podniků v ČR (za použití mezinárodní metodiky evropské výzkumné společnosti EMES). Zdůrazňují hybridizaci zdrojů, které pro svoji činnost sociální podniky získávají, a podporu finanční udržitelnosti a nezávislosti prostřednictvím vícezdrojového financování. Mezi nejčastější zdroje jejich financování patří veřejné finance (granty a dotace), vlastní zdroje, které sociální podniky získávají prodejem vlastních výrobků a služeb, a soukromé zdroje. Provedeny

výzkum v rámci 56 sociálních podniků v ČR prokázal závislost převážné většiny sociálních podniků na veřejných zdrojích, nezanedbatelnou součástí jsou také příjmy ze zahraničí. - Pozn.

Hendrik Buse, Rolf Schreiber, Stefan Greil

Neuerungen im Bereich der Verrechnungspreisdokumentation : Anpassung der GAufzV

Novinky v oblasti dokumentace převodních cen : modifikace nařízení o zápisu rozčlenění zisků

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 10, S. 514-518

Koncem roku 2016 schválil německý parlament implementaci modifikační směrnice Evropské unie o povinné automatické výměně informací v oblasti daní (2015/2376/EU), čímž mají být také do německého práva zavedena doporučení programu OECD proti erozi daňového základu (BEPS). Tyto zákonodárné aktivity by se rovněž měly projevit ve znění nařízení o zápisu rozčlenění zisků (Gewinnabgrenzungsaufzeichnungsverordnung, GAufzV), které upravuje dokumentaci vnitropodnikových (převodních) cen. Článek shrnuje a na praktických příkladech vykládá první návrh Spolkového ministerstva financí na modifikaci tohoto nařízení. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Jaroslav Vostatek

Cesty rozvoje osobních penzí [elektronický zdroj]

Pojistné rozpravy, Sv. 2017, č. 34, s. 34-42

Příspěvek analyzuje vývojové tendence osobních penzí v západních zemích s vyvráleným penzijním systémem s cílem naznačit možné cesty rozvoje těchto produktů v ČR. Autor nejprve charakterizuje jednotlivé penzijní sociální modely, které vycházejí ze zásadně odlišných sociálně-ekonomických filozofií, a úlohu osobních penzí v různých modelech (klasický liberální model; moderní liberální model; konzervativní penzijní model; moderní konzervativní penzijní model; sociálně-demokratický penzijní model; neoliberalní model). Poté se věnuje vývoji penzijního modelu v ČR po r. 1989 a zmiňuje optimální produkt uspokojování pojistných potřeb ve stáří. Dále seznamuje se zkušenostmi s osobními penzemi v několika zemích (USA, Chile, Velká Británie, Německo, Švédsko), detailněji představuje německou dobrovolnou Riesterovu penzi a povinný švédský systém osobních penzí (premiepension, prémiové penze). Rozebírá také problematiku anuitizace penzijních úspor a hodnotí český produkt penzijního připojištění se státním příspěvkem. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnerozpravy.cz/archiv>

Vladimír Přikryl, Jana Čechová

Co lze očekávat ve vývoji pojišťovnictví v nejbližších letech? [elektronický zdroj]

Pojistné rozpravy, Sv. 2017, č. 34, s. 19-25

Odborná úvaha nad vývojem pojišťovnictví ve střednědobém horizontu a nad budoucími změnami tohoto segmentu finančního trhu. Možný vývoj je charakterizován s ohledem na zásadní změny provedené v právní regulaci pojišťovnictví na úrovni EU v důsledku stále ještě doznívající hospodářské krize i ve vazbě na současné společenské a ekonomické procesy, kterým se bude muset pojišťovnictví přizpůsobit. Autoři se zaměřují na otázky dopadu regulace, kapitálových požadavků vycházejících ze Solventnosti II, ochrany spotřebitele v souvislosti s tvorbou a distribucí pojistných produktů i specializace produktové nabídky. Rozebírají rizika spojená s hospodářskými cykly, demografickým vývojem a změnou priorit v životních hodnotách. Značnou pozornost věnují očekávaným změnám produktové nabídky v životním i neživotním pojištění. Dále zmiňují změny v charakteru regulace činnosti distributorů, ve zdanění sektoru pojišťovnictví i vývoj doprovázený vyššími náklady na činnost pojišťoven a zajišťoven. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnerozpravy.cz/archiv>

Counsel of protection : the future of insurance

Vše pro vaši ochranu : budoucnost pojišťovnictví

The Economist, Vol. 422, (2017) No. 9031, p. 67-68

Až donedávna bylo pojišťovnictví relativně klidným oborem, který s výjimkou americké pojišťovny AIG vyšel z finanční krize celkem bez šráků. Teď však vzhledem k technologickým změnám čelí nebývalým konkurenčním tlakům. V článku se popisuje, jak pojišťovny přecházejí od prostého

vyplácení pojistného k poskytování služeb.

By Zhuan Pei

Eligibility recertification and dynamic opt-in incentives in income-tested social programs : evidence from Medicaid/CHIP

Znovuposuzování nároku na účast a podněty pro záměrné zkreslování výše příjmu u sociálních programů : poznatky z programů Medicaid a CHIP

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 241-276

Autor se v článku zabývá tím, jaká je optimální doba pro přezkoumávání nároku na účast v sociálních programech, u kterých záleží na výši příjmů účastníků. Pokud jsou přezkumy časté, pomoc se rychleji dostane k lidem, kteří na ni v tu chvíli mají větší nárok, zároveň jsou však takové kontroly poměrně nákladné. Při příliš dlouhém období mezi dvěma přezkumy mohou mít účastníci tendenci se chovat strategicky - záměrně snižovat výši svého příjmu, aby na účast v programu dosáhli (jev "dynamic opt-in"). Na základě analýzy dvou amerických programů v letech 2001 a 2004 - Medicaid a State Children's Health Insurance Program (CHIP) - autor přítomnost strategického chování nepotvrzuje. Dále v článku navrhuje postup pro výpočet nejvhodnější frekvence znovuposuzování nároku na účast u podobných programů. - Pozn.

Zuzana Brokešová, Ingrid Vachálková

Macroeconomic environment and insurance industry development : the case of Visegrad group countries

Makroekonomické prostředí a rozvoj pojišťovnictví : v případě zemí Visegrádské skupiny

Ekonomická revue = Central European review of economic issues, Vol. 19, (2016) No. 2, p. 63-72

Hospodářské změny jsou z teoretického pohledu jedním z nejdůležitějších určujících faktorů vývoje pojišťovacího odvětví. Příspěvek představuje empirickou analýzu role makroekonomických determinant v rozvoji pojišťovnictví v tranzitivních ekonomikách Visegrádské skupiny v období 1995-2013. Autoři modelovým způsobem zkoumají dopad jednotlivých makroekonomických ukazatelů (HDP, míra nezaměstnanosti, míra inflace, platební bilance) na rozvoj zmiňovaného sektoru a zjišťují silný vliv makroekonomického prostředí na pojišťovnictví v některých zkoumaných zemích. Výsledky naznačují, že na změny makroekonomického prostředí je citlivější vývoj v sektoru neživotního pojištění. Ve všech zemích se potvrdila provázanost fungování hospodářské politiky s vývojem v pojišťovnictví. - Pozn.

Marie Karfíková, Roman Vybíral

Nový zákon o spotřebitelském úvěru ve vazbě na sektor pojišťovnictví [elektronický zdroj]

Pojistné rozpravy, Sv. 2017, č. 34, s. 50-54

Článek seznamuje s hlavními myšlenkami, na nichž je vystaven zákon o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb., poukazuje na jeho hlavní přínos a rozebírá některé potenciálně problematické aspekty, a to především ve vztahu k pojišťovnictví. Autoři upozorňují, že nový zákon o spotřebitelském úvěru obecně dosti zpřísňuje podmínky pro působení poskytovatelů i zprostředkovatelů na trhu a ačkoliv je primárně zaměřen na jiné oblasti finančního trhu, dotýká se v mnoha otázkách rovněž sektoru pojišťovnictví. Především v souvislosti s novelou zákona o pojišťovnictví se věnují problematice zprostředkovávání spotřebitelských úvěrů a možnosti poskytovat tyto úvěry ze strany pojišťoven, dalšímu omezení souvisejících činností, povinnému pojištění samostatných zprostředkovatelů spotřebitelského úvěru i postavení tzv. tipařů. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnerozpravy.cz/archiv>

Ján Záborský

Penzie sa stanú pre poisťovne významným zdrojom príjmov : dôchodkové sporenie

Trend, Sv. 27, (2017) č. 8, s. 52, 54

Pohled na návrh větší volnosti při čerpání penzijních úspor z druhého důchodového pilíře na Slovensku a na chystané snížení limitu pro programový výběr těchto finančních prostředků. Autor zmiňuje dopady plánovaných změn na slovenské pojišťovny, zvažuje možné snížení počtu anuitních (doživotních) důchodů a upozorňuje na stále poměrně malý význam druhého pilíře a nízký podíl úspor

z něj na celkových penzích. Uvádí, že v současnosti je ve druhém důchodovém pilíři sedm miliard eur a postupně se tyto úspory promění na annuity a stanou se jedním z významných zdrojů pro životní pojištění.

Petr Vojtíšek

Principy veřejného financování služeb sociální péče v ČR : reflexe a návrhy systémových změn

Fórum sociální politiky, Sv. 11, (2017) č. 1, s. 2-7

Autor zjišťuje možnosti nastavení veřejné a dobrovolné formalizované solidarity ve službách sociální péče pro seniory a osoby se zdravotním postižením a navrhuje jejich vzájemné spolupůsobení. Přináší návrh redefinice systému veřejného financování služeb sociální péče v ČR provedený formou doporučených opatření pro úpravu stávajícího nastavení systému dle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. Na základě analýzy příčin problémů navrhuje systémové úpravy, které řeší podstatu problému dlouhodobě a s ohledem na konkrétní data a skutečnosti. Příspěvek detailně rozpracovává jednotlivá doporučení (opatření pro deregulaci trhu sociálních služeb; pro posílení subsidiarity správy a správních agend; pro zabezpečení základních lidských a sociálních práv pro potřebné občany; redefinice rolí subjektů a objektů ve službách sociální péče). - Pozn.

Jozefína Žáková

Slovenský pojistný trh pod tlakem [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 4, s. 37-41

Slovenské ministerstvo financí s cílem získat více peněz pro státní rozpočet zavádí pomocí změny zákona o pojišťovnictví 8 % odvod z pojistného ze všech odvětví neživotního pojištění (zákon byl přijat v listopadu 2016). Dle návrhu MF by se prostředky odvodu účelově dělily mezi čtyři ministerstva – financí, vnitra, zdravotnictví a životního prostředí. Příspěvek shrnuje výhrady a argumenty proti změnám zejména ze strany Slovenské asociace pojišťoven. Všimá si vlivu na solventnost pojišťoven, na cenotvorbu pojistného, retroaktivitu i diskriminaci pojištěných. Dále charakterizuje dopad na podnikatelské prostředí a zaměstnanost, na podíl pojistného na HDP, na životní pojištění i na zajištění. -- Téma odvodů v neživotním pojištění zpracovává také příspěvek v čas. Trend č. 8/2017, s. 50-51. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Milan Indra, Jan Urbanec

Transpozice směrnice IDD : promyšlenější ochrana klientů, vyšší profesní nároky a distribuční neutralita regulace [elektronický zdroj]

Pojistné rozpravy, Sv. 2017, č. 34, s. 43-49

Ministerstvo financí připravuje nový zákon o distribuci v pojišťovnictví, který reaguje jak na specifické tuzemské problémy v oblasti distribuce pojištění, tak především transponuje novou evropskou směrnici o distribuci pojištění č. 2016/97/EU (IDD). Autoři nejprve shrnují koncepční změny provedené směrnicí IDD a poté seznamují s prioritními cíli připravovaného zákona o distribuci v pojišťovnictví. Dále představují veřejné konzultace a expertní jednání, které MF s adresáty regulace vedlo, a zmiňují také návrhy novely zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích z let 2011-2015. Podrobněji dále rozebírají rozšíření působnosti regulace, ověřování odborné způsobilosti, oblast informačních povinností, informační dokument o pojistném produktu a poskytování poradenské činnosti i úpravu těchto témat v návrhu zákona. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnerozpravy.cz/archiv>

Ján Záborský

Tretí pilier má byť lacnejší a prít'azlivejší : doplnkové dôchodkové sporenie

Trend, Sv. 27, (2017) č. 7, s. 26-28

Bližší pohled na nedávný vývoj a aktuální situaci doplňkového penzijního spoření na Slovensku i na dynamiku počtu klientů v doplňkových důchodových společnostech (DDS). Autor mimo jiné upozorňuje na zvyšování atraktivity tohoto třetího pilíře důchodového systému pro zaměstnavatele jako benefitu při hledání nových zaměstnanců. Překážkou pro potenciální klienty se mohou stát poplatky ve třetím pilíři, které jsou v porovnání s druhým pilířem několikanásobné. -- Viz také příspěvek k budoucímu vývoji penzijního systému v SR v čas. Trend č. 10/2017, s. 54-56.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Niklas Hoyer, Max Härder, Heike Schwerdtfeger

Der Traum von mehr Raum : Immobilienatlas

Sen o větším prostoru : atlas nemovitostí

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 7, S. 18-28

Rozmach trhu s nemovitostmi v Německu míří do finále. Článek přináší atlas cen domů a bytů v 50 největších německých městech. Přehled ukazuje, zda se vyplatí pronájem či koupě a kde se koupě ještě vyplatí.

M.I. Jermilova

Modeli financování ruského trhu žil'ja

Modely financování ruského trhu bydlení

Finansy, Sv. 2017, no. 1, s. 9-13

Autorka v článku seznamuje s modely financování současného trhu bydlení v Rusku. Konstatuje, že každý z modelů má své přednosti a nedostatky, a za nejvíce perspektivní z dlouhodobého hlediska považuje bytová družstva, a z krátkodobého - hypoteční úvěrování. Zdůrazňuje význam rostoucího podílu rozpočtového financování.

By Katharina Knoll, Moritz Schularick, and Thomas Steger

No price like home : global house prices, 1870-2012

Všude dobře, doma nejlíp : světové ceny nemovitostí v letech 1870-2012

The American Economic Review, Vol. 107 (2017), No. 2, p. 331-353

Autoři se v článku zabývají vývojem cen nemovitostí ve 14 vyspělých zemích v letech 1870-2012. Konkrétně zkoumají tyto země: Austrálii, Belgie, Kanadu, Dánsko, Finsko, Francii, Německo, Japonsko, Nizozemí, Norsko, Švédsko, Švýcarsko, Velkou Británii a USA. Až do poloviny 20. století se podle autorů reálné ceny nemovitostí držely na konstantní výši, pak ale ostře vzrostly. Růst cen se v různých zemích lišil (nejvíce se reálné ceny zvýšily v Austrálii, nejméně v Německu). Příčinou tohoto vývoje byl vzestup cen půdy po druhé světové válce. Jedinou zemí, kde došlo k výraznému poklesu cen v posledních dvaceti letech, bylo Japonsko. - Pozn. -- Název článku v originále je pozměněné přísloví "There is no place like home" (Všude dobře, doma nejlíp).

Markéta Cvrčková, Barbora Malimánková

Novela občanského zákoníku - změny v oblasti nemovitostí

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 30-31

Článek představuje změny občanského zákoníku, které přinesla novela č. 460/2016 Sb. do oblasti nemovitostí. Jedná se zejména o změny u předkupního práva spoluvlastníků nemovitostí (spoluvlastníci nemovitostí mají při převodu podílu od 1.1.2018 opět předkupní právo), výše jistoty (kauce) u nájmu bytu a domu (maximální výše je trojnásobkem měsíčního nájemného) nebo rozšíření režimu inženýrských sítí na všechny liniové stavby.

Reality zdražily a růst cen bude pokračovat

Profi poradenství & finance, Sv. 5, (2017) č. 2, s. 38-39

Článek dokládá rychlý nárůst cen všech typů rezidenčních nemovitostí v ČR v r. 2016. Představuje historicky rekordní meziroční nárůst cen na trhu s byty o 11 % a blíže komentuje vývoj na trhu s byty, s rodinnými domy a s pozemky (na základě HB Indexu Hypoteční banky). Za nárůstem cen nemovitostí spatřuje zejména nedostatek nabídky nových bytů, který označuje za "krizi nabídky", i výrazný pokles vydaných nových stavebních povolení. Krátce zmiňuje také připravovanou novelizaci, která by povolovací proces u stavebního řízení měla sloučit do jednoho řízení, a tím urychlit schvalování nových staveb. Grafy ukazují počet dokončených a stavebně zahájených bytů v Praze v letech 2006-2016 a vývoj HB Indexu u bytových jednotek, rodinných domů a pozemků za období 2010-2016.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Berns Schiefer ... [et al.]

Arbeits- und sozialrechtliche Gesetzgebung der Großen Koalition - Bestandsaufnahme 2017 : Bundesteilhabegesetz, Betriebsrentenstärkungsgesetz, AÜG-Reform etc.

Pracovní a sociální zákonodárství Velké koalice - bilance k roku 2017 : spolkový zákon na podporu inkluze osob se zdravotním postižením, zákon o posílení systému podnikových penzí, reforma zákona o agenturním zaměstnávání a další

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 10, S. 546-554

Přehled a kritické zhodnocení schválených a předložených návrhů německé vládní koalice CDU/CSU a SPD v oblasti pracovního trhu a sociálního zabezpečení. Kromě zavedení jednotné minimální mzdy byly kupříkladu rozšířeny možnosti příjvídělku pro pracující důchodce a handicapované osoby a rovněž došlo ke zpřísnění některých pravidel pro zaměstnávání agenturních pracovníků. V legislativním procesu se také mimo jiné nachází vládní návrhy na zvýšení pracovněprávní ochrany těhotných žen a matek, nastavení vnitropodnikových pravidel pro zajištění platové rovnosti mužů a žen, jakož i zjednodušení administrativy a zavedení daňových úlev pro drobné a střední firmy při zřízení systému podnikového penzijního pojištění. - Pozn.

Corinna Nohn, Frank Specht

Die große Ernüchterung : Arbeitsmarkt und Flüchtlinge

Velké vystřízlivění : trh práce a uprchlíci

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 44 (2.3.2017), S. 1, 4-5

Navzdory iniciativám řady podniků probíhá integrace žadatelů o azyl do německého pracovního trhu jen velmi zvolna. Z více jak 1,2 milionu osob, které do Německa přišly od počátku roku 2015, získalo dosud jen 131 tisíc z nich pracovní místo s odvodou na sociální pojištění. V Německu je přitom neobsazeno více než milion pozic, kvůli neodpovídající kvalifikaci, kulturním odlišnostem a především byrokratickým překážkám pro zaměstnavatele jsou ale tato místa někdejšími uprchlíkům stále jen obtížně zprostředkovatelná. -- K tématu viz také rozhovor na s. 5.

Albert Wenger

Die neue soziale Frage : "Wie können möglichst viele Menschen in der digitalen Ära mithalten?"

Nová otázka sociální : "Jak může co nejvíce lidí udržet krok s digitální érou?"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 51 (13.3.2017), S. 48

Podle autora je ve veřejném prostoru s každým vynálezem či inovací přeceňována rychlost jejich vlivu na změnu společnosti, zato je ale podceňován stupeň této změny, jenž se po určité době projeví. Proces digitalizace pak skýtá právě takový potenciál, který může setřít většinu dosud existujících prostorových bariér a transportních nákladů. Tváří v tvář těmto změnám by proto mělo dojít ke vzniku nového sociálního systému, který by byl schopen zapojit většinu lidí do aktivní participace na řešení sociálních a ekologických rizik. Koncept nepodmíněného základního příjmu, který by oddělil práci od zajištění základních potřeb, by zde mohl být vhodným prostředkem.

FKS europäisch [elektronický zdroj]

Spolupráce útvaru "Finanzkontrolle Schwarzarbeit" německé celní správy s kolegy z jiných evropských zemí

Zoll aktuell, Jg. 2017, Nr. 2, S. 7

Útvar "Finanzkontrolle Schwarzarbeit" (FKS) německé celní správy spolupracuje v boji proti práci na černo se zahraničními kolegy. Tato spolupráce umožňuje zaměstnancům odhalovat např. případy, kdy je občan jednoho členského státu EU zaměstnán v jiném členském státě, "doma" je ale veden jako nezaměstnaný. V praxi dochází mezi celníky z různých zemí mj. k výměně informací či ke společné organizaci kontrol. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2017/04/Zoll_Aktuell_2_2017.pdf

Ruth Berschens, Till Hoppe, Frank Specht

Kampf um den Meisterbrief

Boj o mistrovský diplom

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 57 (21.3.2017), S. 6-7

Návrhy evropského komisaře pro zaměstnanost Jyrkiho Katainena v oblasti liberalizace trhu se službami v rámci Evropské unie vyvolávají v Německu vlnu nesouhlasu. Předmětem kritiky je především plán na zavedení elektronické karty pro pracovníky vybraných profesí, kteří tak budou moci snadněji nabízet své služby i zakládat své živnosti v jiných zemích EU. Podle německých vládních politiků a tamních profesních svazů však tento záměr v kombinaci se ztížením podmínek pro uplatnění národních regulací může ohrozit kvalitu služeb i německý systém duálního vzdělávání v řemeslnických oborech. -- K regulaci svobodných povolání na německém trhu práce viz článek na s. 7. -- Více o evropském elektronickém průkazu služeb viz příl. Ekonomu č. 13/2017 Český exportér s. 25 a v čas. Obchodněprávní revue č. 3/2017, s. 88-96.

Ljubomír Drápal

O "souběhu" aneb Jiné činnosti než závislá práce v základních pracovněprávních vztazích

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 2, s. 48-54

Problematika souběhu funkcí pohledem vývoje právní a soudní praxe v ČR. Autor nejprve definuje souběh a seznamuje se smluvní praxí 90. let 20. století, která stanovila, že vztahy mezi obchodní společností a jejím statutárním orgánem se řídí zákoníkem práce a že se funkce statutárního orgánu vykonává v pracovním poměru nebo na základě dohody o pracovní činnosti. Následné soudní spory ale toto pojetí nepřijaly. Dále autor rozebírá snahu o posun ve vnímání dosud judikatorně nepřipustného souběhu u statutárních orgánů obchodních společností a následnou judikaturu řešící připustnost souběhu. Kritickému hodnocení podrobuje nálezy ÚS z r. 2016 (I ÚS 190/15), jehož závěry nepokládá za správné, a následně předkládá svůj pohled na problematiku souběhu a smlouvy o výkonu funkce. - Pozn.

Dalibor Holý, Jitka Erhartová

Padl mýtus, že mzdy v ČR jsou rovnostářské

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 1, s. 30-31

Autoři vycházejí z výsledků strukturální mzdové statistiky v rámci EU za referenční rok 2014 a porovnávají situaci Česka a dalších vybraných členských států. Zdůrazňují neobyčejně vysoké rozdíly mezi mzdovými úrovněmi jednotlivých států, ČR patří mezi státy s nízkými mzdami - vůči průměru EU je na 37 %. V paritě kupní síly se česká průměrná mzda dostane na 59 % průměru EU. Podíl tzv. nízkovýdělkových zaměstnání je v ČR 18,7 % a tudíž podíl pracujících chudoby je nad průměrem EU. Příspěvek dále přináší pohled na výši mezd dle typů zaměstnání a na nejlépe placené profese v rámci EU. Graf porovnává celoroční průměrné mzdy v eurech a v paritě kupní síly i procentní podíl nízkovýdělkových zaměstnanců v jednotlivých zemích EU v r. 2014.

Martin Ehl

Roboti nahrazují dělníky a snižují mzdy, ukázala poprvé studie : američtí ekonomové spočítali vliv automatů na ekonomiku a trh práce. Roboti získávají nad lidmi převahu

Hospodářské noviny, Sv. 61, (2017) č. 64 (30.3.2017), s. 21

Pohled na robotizaci vyspělých ekonomik prostřednictvím výzkumu dopadu průmyslové automatizace na americký pracovní trh v letech 1990-2007. Článek stručně seznamuje s výsledky výzkumné studie ekonomů D. Acemoglu z Massachusettského technologického institutu a P. Restrepa z Bostonské univerzity. Roboti podle ekonomů nenásobí produktivitu lidské síly, ale nahrazují ji, snižují počet zaměstnanců i jejich mzdy. Grafy znázorňují počty průmyslových robotů na 1000 pracujících v USA v rozmezí let 1993-2014 a využití robotů dle oborů.

Ladislav Jouza

Změna pracovní smlouvy : navrhovaná novela zákoníku práce

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 3-4, s. 30-33

Projednávaná novela zákoníku práce se mimo jiné významně dotýká pracovní smlouvy a podtrhuje zásadu smluvní volnosti. Autor nejprve charakterizuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy dle zákoníku práce i předmluvní povinnosti a vznik faktického pracovního poměru. Zdůrazňuje, že

novela vychází ze zásady flexibility, která umožňuje změny v obsahu pracovní smlouvy. V návaznosti na to informuje o navrhovaných změnách dosavadní právní úpravy týkající se změny druhu práce a oblasti převedení na jinou práci, pracovní náplně a možnosti její jednostranné změny, místa výkonu práce a jeho změny, dočasného přidělení zaměstnance i trvalé změny místa výkonu práce.

Marie Salačová

Změny náhrad cestovních výdajů : od 1.1.2017

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 12, (2017) č. 2, s. 11-13

K 1.1.2017 došlo ke změně sazeb stravného, zahraničního stravného, sazby základní náhrady a průměrných cen pohonných hmot pro používání soukromých silničních motorových vozidel při pracovních cestách zaměstnanců vyhláškami č. 440/2016 Sb. a č. 366/2016 Sb. Článek seznamuje se změnami sazeb těchto cestovních výdajů pro r. 2017 a ilustruje je na příkladech. Tabulka přináší změny základních sazeb zahraničního stravného u dotčených zemí světa. -- Viz také příspěvek v čas. Daně a právo v praxi č. 2/2017, s. 42-44 a v čas. Daně a účetnictví bez chyb... č. 3-4/2017, s. 64-67. -- Téma rozebírá také příspěvek v čas. Národní pojištění č. 2/2017, s. 18-21.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 65, (2017) č. 3

První novela občanského zákoníku, související novela zákoníku práce a novela zákona o obchodních korporacích - č. 460/2016 Sb. a č. 458/2016 Sb. (s. 9-12); Roční zúčtování záloh: dotazy a odpovědi (s. 13-20); Zdravotní pojištění v roce 2017 v číslech a datech (s. 31-33); Kontrola evidence pracovní doby (s. 42-46).

Právo

Monika Pauknerová

Evropské mezinárodní právo soukromé a zamyšlení se nad výročí Římských smluv

Právník, Sv. 156, (2017) č. 3, s. 179-191

Autorka se u příležitosti významného výročí podpisu zakládacích Římských smluv kriticky zamýšlí nad perspektivou vývoje evropského mezinárodního práva soukromého s přihlédnutím k jeho další unifikaci a harmonizaci. Zvažuje, do jaké míry lze kolizní normy a normy mezinárodního civilního procesního práva dále sjednocovat, kde jsou limity této unifikace a zda je Evropská unie vhodnou platformou. Ukazuje, že limity unifikace mají různorodý charakter, ale vesměs jsou dost závažné. Evropské předpisy v tomto odvětví jsou často přebujelé, nedostatečně systematicky propojené a stále méně transparentní a srozumitelné. K mezinárodní harmonii v rozhodování určitě nepřispívá ani vytlačování mezinárodních smluv, které jsou tradičním nástrojem sjednocování kolizního a procesního práva. - Pozn. -- Viz také úvodní shrnutí k šedesátému výročí Římských smluv na s. 177-178 a další příspěvky tohoto tematického čísla.

Václav Petrmichl

K přezkumu závazných stanovisek v odvolacím řízení správním

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 157-162

Článek se zabývá specifiky odvolacího řízení ve vazbě na přezkum závazných stanovisek, zvláště poukazuje na nutnost aplikace § 149 odst. 4 správního řádu, vedoucí k naplnění zákonem předvídané klíčové role dotčeného nadřízeného orgánu. Autor nejprve vymezuje postavení zúčastněných správních orgánů, které se v různé míře podílejí na přezkumu závazného stanoviska v rámci odvolacího řízení, a zdůrazňuje roli a odpovědnost odvolacího orgánu za řádné provedení odvolacího řízení. Dále rozebírá rozsah přezkumné činnosti dotčeného nadřízeného orgánu a dovozuje, že pro tento přezkum se uplatní jak hledisko zákonnosti, tak hledisko věcné správnosti. Následně rozebírá otázky procesní možnosti uplatnění postupu dle § 149 odst. 5 a souběhu postupů dle § 149 odst. 4 a 5 i možné sporné otázky střetu postupů. - Pozn.

Dana Heide

Kein Entrinnen : Wirtschaftskriminalität

Není úniku : hospodářská kriminalita

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 49 (9.3.2017), S. 8

K záměru německé spolkové ministryně hospodářství Brigitte Zypriesové na zřízení celostátní černé listiny podniků, v jejichž případě padl pravomocný soudní rozsudek za trestný čin hospodářské povahy. Takové podniky by pak směly být předem vyloučeny z účasti na veřejných zakázkách vypisovaných na všech úrovních státní a veřejné správy. -- K tématu viz také komentář na s. 12; podrobněji k záměru, který mezitím dostal podobu vládního návrhu zákona, viz také Handelsblatt č. 60/2017 (24.3.2017), s. 1, 13.

Alžběta Vejvodová

Neznámá pro byznys: nová pravidla pro práci s citlivými údaji

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 24-26

Autorka upozorňuje na řadu povinností a nutných opatření, které pro správce osobních údajů přináší implementace nových pravidel evropského obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR, s účinností od 25.5.2018). V té souvislosti zdůrazňuje nedostatek kvalifikovaných odborníků na pozici pověřence pro ochranu osobních údajů v ČR, nové povinnosti týkající se získávání souhlasu se zpracováním osobních údajů i informací o účelu zpracování dat a malou celkovou povědomost o pravidlech GDPR ze strany podniků a státních institucí v ČR. Zmiňuje některá nejasná místa nařízení, která komplikují přípravy na implementaci, a oficiální výklad povinností ve třech klíčových oblastech pracovní skupinou Evropské komise. Věnuje se také národní právní úpravě zpřesňující výklad přímo účinného nařízení GDPR a přípravě související novely zákona o ochraně osobních údajů. -- Viz také příspěvek na s. 27 týkající se ochrany osobních údajů prostřednictvím nařízení GDPR a článek v Právním rádci č. 4/2017, s. 24-25.

Nové podmínky pro oddlužení

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 6, s. II

Seznámení s cíli a obsahem rozsáhlé vládní novely insolvenčního zákona (zákon č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení) účinné od 1.1.2018. Zákon přináší dílčí změny v právní úpravě institutu oddlužení a současně odstraňuje některé nedostatky stávající právní úpravy, na něž poukázala aplikační praxe. Je zaměřen především na dlužníky, kteří jsou dlouhodobě neschopni splácet své dluhy, přičemž se nacházejí v bezvýhodném stavu dluhové pastí. Záměrem novely je změnit procesní režim, ve kterém jsou pohledávky věřitelů uplatňovány. V insolvenčním zákonu se mění zejména ustanovení týkající se činnosti insolvenčního správce, náležitostí návrhu na povolení oddlužení a jeho příloh, zamítnutí návrhu na povolení oddlužení, způsobů oddlužení, obsahu rozhodnutí o schválení oddlužení, dále povinností dlužníka po schválení oddlužení, rozhodnutí o splnění oddlužení, osvobození dlužníka od placení pohledávek nebo zrušení schváleného oddlužení.

Jan Tomášek

Ochrana soukromí a osobnosti v digitálním věku

Bulletin advokacie, Sv. 2017, č. 3, s. 71-78

Z hlediska ochrany soukromí a osobnosti žijeme v turbulentní době, která vystavuje právní úpravu v této oblasti značnému napětí. Autor článku se zabývá výzvami pro ochranu soukromí a osobnosti v digitálním věku, právně-teoretickými východiskami a ústavněprávní ochranou, ochranou osobnosti, ochranou osobních údajů, diskusemi a úvahami de lege ferenda. - Pozn. -- Vítězná práce kategorie Talent roku soutěže Právník roku 2016.

Kateřina Kratochvílová

Potřebujeme "robotí" právo?

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 3, s. 70-71

Poslanci Evropského parlamentu schválili v únoru 2017 usnesení, kterým vyzvali Evropskou komisi k předložení zákonných pravidel pro robotiku a umělou inteligenci. V budoucnu by upravovala např. zavedení minimálních etických standardů pro výrobu robotů, právní postavení robotů a jejich kontrolu i odpovědnost za jimi způsobenou škodu. Pro inteligentní autonomní roboty, kteří mají schopnost se

samostatně učit, navrhuje zpravodajka návrhu vytvoření statusu elektronické osoby se zvláštními právy a povinnostmi. V té souvislosti autorka rozebírá, do jaké míry se roboty zabývá české právo a zda potřebujeme speciální zákony pro umělou inteligenci.

Marek Chudoba

Povinný správní poplatek coby odepření právní ochrany nemajetnému aneb bez peněz se chudý práva u správního orgánu nedovolá?

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 183-186

Autor znázorňuje prostřednictvím vybraných správních řízení nemožnost zajištění práva na přístup k soudní ochraně subjektivních práv i v případě, kdy je subjekt domáhající se takové ochrany v nepříznivé majetkové situaci, tedy bez prostředků, kterými by mohly být placeny soudní poplatky. Některé správní poplatky jsou stanoveny absolutně, tedy bez možnosti relativizovat povinnost platby kvůli nedostatku disponibilních příjmů. Je představen judikatorní náhled na problematiku ústavnosti a přiměřenosti poplatků. V závěru autor navrhuje zvážení absolutně stanovené poplatkové povinnosti a novelizaci zákona o správních poplatcích z důvodu možnosti uplatnit "právo chudých". - Pozn.

Michal Nulíček

První výkladové pokyny k GDPR : co přináší a jaký budou mít praktický dopad?

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 1, s. 58-59

Autor představuje první významné pokyny k výkladu tří klíčových institutů Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Tyto pokyny nejsou právně závazné, mají nicméně poměrně velký faktický význam, jelikož představují právní názor orgánů, které budou v praxi dotčené právní normy vykládat a vynucovat. Klíčovými instituty jsou pověřenec pro ochranu osobních údajů, právo na portabilitu a vedoucí dozorový úřad. Právo na portabilitu dává jednotlivci (subjektu údajů) možnost získat od správce ty údaje, které mu poskytnul, ve strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu, pokud tento správce zpracovává jeho údaje na základě souhlasu či plnění smlouvy. Praktickým nástrojem pro snížení administrativní zátěže se stává tzv. one-stop-shop systém, kterým se při přeshraničním zpracování určí jeden dozorový úřad příslušný pro všechny záležitosti týkající se všech provozoven v členských zemích EU. -- Problematice souhlasu jako právního důvodu zpracování osobních údajů dle GDPR se věnuje příspěvek v č. 2/2017, s. 42-45. -- Rozbor nařízení viz DHK č. 6/2017, s. 32-37.

Roman Vicherek

Přeměna peněžitého trestu

Trestněprávní revue, Sv. 16, (2017) č. 1, s. 7-12

Peněžítý trest patří k tradičním trestům obsaženým v sankčních systémech trestního práva a představuje významnou alternativu krátkodobých trestů odnětí svobody. Ustanovení § 69 odst. 2 trestního zákoníku stanoví obligatorní povinnost soudu, pokud nebude peněžítý trest ve stanovené lhůtě vykonán, přeměnit nevykonaný peněžítý trest za podmínek § 60 odst. 1 TrZ v trest domácího vězení nebo v trest obecně prospěšných prací. Autor se v článku pokusil reagovat na výhrady soudců k peněžitému trestu tak, aby se tento trest stal výraznější alternativou trestu odnětí svobody než doposud. - Pozn.

Richard W. Fetter

Zákaz exekuce z již exekovaného příjmu

Národní pojištění, Sv. 48, (2017) č. 2, s. 22-25

Autor seznamuje s nálezem Ústavního soudu z r. 2016, který zasáhl do práce soudních exekutorů a exekučních soudů a zakázal dvojí exekuci jednoho příjmu - nezabavitelného minima, které zbylo povinnému dlužníkovi po srážkách z důchodu (mzdy apod.), a určil, že to nelze následně zabavit prostřednictvím jiné formy exekuce (příkázáním pohledávky). Nález stanovil pravidla pro případ, kdy je uvalena exekuce na důchod a povinný si z nezabavitelného minima, které mu po exekuci zůstane, nějaké peníze uspoří. Pak jsou tyto prostředky nedotknutelné, a proto je nelze zabavit příkázáním pohledávky z účtu povinného. Dále upozorňuje na novelu občanského soudního řádu č. 164/2015 Sb., která zavádí ochranu odměn z dohody o provedení práce před exekucí ve stejné míře jako je tomu u mzdy a jiných příjmů nebo sociálních dávek. - Pozn.

Jana Pecková Hodečková

Změny v novém občanském zákoníku s dopadem na obchodní styk

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 23-26

Bližší k základním změnám s dopadem na obchodní styk, které přinesla novela č. 460/2016 Sb. nového občanského zákoníku. Článek je členěn dle věcných oblastí změn (obchodní společnosti, družstva, svěřenský fond; vlastnické právo a zákonné předkupní právo; jednání v zastoupení a zvláštní formy plné moci; nájemní smlouva; započtení a zajištění dluhu), uvedeny jsou i související změny v jiných právních předpisech. Autorka také doplňuje důvody přijaté úpravy vyplývající z důvodové zprávy a přechodná ustanovení, pokud jsou s konkrétní změnou spojena. - Pozn. -- Viz také příspěvek Novela NOZ a ZOK z pohledu notářské praxe v čas. Ad Notam č. 1/2017, s. 10-11. -- K tématu viz příspěvek v elektronickém čas. Daňový expert č. 1/2017 (únor): <http://noviny.mfcr.cz/News/2017/02/24/A5ZA17011001.htm>.

Statistika. Demografie. Sociologie

Karel B. Müller

K čemu instituce? Jsme přeci samí slušní lidé! : příčiny, důsledky a řešení nedůvěry v zastupitelské sbory v Česku

Politologická revue, Sv. 22, (2016) č. 1, s. 5-39

Záměrem článku je interpretace příčin a důsledků posilování či oslabování důvěry veřejnosti v zastupitelské sbory na lokální i centrální úrovni v ČR. Autor se snaží odpovědět na otázku, proč je důvěra veřejnosti významně a trvale vyšší v případě zastupitelstev obcí než ve vztahu k Parlamentu ČR a jaké to může mít důsledky pro efektivitu a legitimitu těchto institucí. Diskutovány jsou také otázky vzájemného propojení mezi institucionální a mezilidskou důvěrou či nástrojů a opatření, které mohou být přijaty za účelem ochrany a posílení efektivitu institucí a demokratické legitimacy. - Pozn.

Matthias Fuchs

Österreichs Beitritt zum Datenstandard SDDS Plus stärkt das Vertrauen in öffentliche Statistiken [elektronický zdroj]

Přístup Rakouska k datovému standardu SDDS Plus posílí důvěru ve veřejné statistiky

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2017, Nr. 1, S. 52-60

Rakouský stát přijal dne 10. ledna 2017 statistický standard Mezinárodního měnového fondu Special Data Dissemination Standard Plus (SDDS Plus), který byl zaveden v roce 2012 a jež před Rakouskem dosud implementovalo do svých veřejných statistik 12 zemí světa. Článek popisuje důvody vzniku nového standardu, jeho cíle a kategorie dat a indikátorů, které jsou v jednotlivých sektorech národní ekonomiky zjišťovány. - Pozn. -- ČR používá standard SDDS Plus od 4. dubna 2016. Plný text dostupný z: https://oenb.at/dam/jcr:5912c71b-65e6-4e41-9265-e060831ee7b4/stat_2017_q1_gesamt.pdf

Karolína Sukupová

Spotřebitelské ceny v ČR se významně zvýšily

Statistika & my, Sv. 7, (2017) č. 1, s. 16

Autorka představuje dynamiku vývoje harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP), který podává představu o vývoji nákladů domácností a umožňuje srovnání pohybu cenové hladiny v rámci EU, v r. 2016 v Česku. Přináší také porovnání domácího růstu cen s vybranými evropskými státy (v ČR byl druhý nejrychlejší v celé EU) a upozorňuje na jeho zlomový charakter ve formě výrazného cenového skoku. Mapa dokládá meziroční změnu harmonizovaného indexu spotřebitelských cen v EU28 v listopadu 2016.

Účetnictví

Karin Schmid

Befreiender IFRS-Einzelabschluss - die Zeit ist reif!

Osvobozující jednotná účetní závěrka podle standardů IFRS - je na čase!

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 8, S. 377-384

Příspěvek shrnuje diskusi a argumenty ve prospěch zavedení jednotné účetní závěrky pro německé podniky činné na kapitálovém trhu, jež by tak byla sestavována pouze podle mezinárodních účetních

standardů (IFRS). Dosud totiž musí tyto podniky vypracovávat závěrky dvě: jednu v souladu s pravidly IFRS a druhou podle regulí německého obchodního zákoníku (Handelsgesetzbuch, HGB). Podle autorky by zjednodušení pravidel a zavedení "osvobozující jednotné účetní závěrky podle IFRS" snížilo administrativní zátěž nejen dotčeným podnikům, ale také malým a středním firmám, neboť by aplikace principů HGB nebyla tak silně ovlivňována často zcela odlišně nastavenými IFRS. - Pozn.

Rüdiger Loitz

Digitalisierung und Bilanzierung

Digitalizace a sestavování rozvahy

Der Betrieb, Jg. 70, (2017) Nr. 7, S. M5

Rostoucí význam digitálních produktů a obchodních modelů postavených na digitální bázi staví podle autora komentáře také stávající mezinárodní účetní standardy (IAS/IFRS) před nové výzvy. Vývoj nových softwarů totiž autor považuje za vysoce dynamickou záležitost, kde po určitou dobu nelze přesně identifikovat všechny náklady a výnosy, respektive aktivace. V blízké budoucnosti proto očekává tlak na komplexnější pojmání standardu IAS 38 o vykazování a oceňování nehmotných aktiv.

Matthias Burbaum, Sabrina Schlüter

Elektronische Rechnungen und ein Blick in das europäische Ausland

Elektronické faktury a pohled do evropského zahraničí

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 66, (2017) Nr. 6, S. 222-228

Příspěvek shrnuje úpravu elektronické fakturace v německé legislativě. Autoři se přitom zaměřují nejen na povinné náležitosti elektronických faktur, ale popisují také povinnosti a doporučení pro právnické osoby ohledně archivace faktur a interních kontrolních systémů. Následně článek poskytuje stručný přehled pravidel pro elektronické faktury ve vybraných evropských zemích (Norsko, Švýcarsko, Francie a Španělsko). - Pozn.

Zdeněk Roubal

IFRS pro pojišťovny : co nás čeká? [elektronický zdroj]

Pojistný obzor, Sv. 2016, č. 4, s. 13-17

Pohled na problematiku oceňování pojistných závazků mezinárodními účetními standardy. Autor se zaměřuje na nový standard, který má za cíl aktualizovat původní IFRS 4 pro pojistné smlouvy z r. 2004, a rozebírá vývoj IFRS 4 fáze 2 od r. 2014 do současnosti (standard byl z důvodu metodických změn při číslování mezinárodních účetních standardů přejmenován na IFRS 17). Záběr standardu je velmi podobný dosavadnímu IFRS 4, ale další oblasti, tedy způsob ocenění a v návaznosti na něj potřebné vykazované informace, doznaly zásadních změn. Standard vychází při ocenění pojistných závazků ze tří základních modelů (obecný model, model alokace pojistného PAA a variable fee model), příspěvek uvádí zpřesnění a změny jednotlivých modelů a dále se věnuje změnám v prezentaci a vykazování. - Pozn. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Martina Jeklová, Martina Heřmanová

Ke zveřejňování účetních závěrek ve sbírce listin

Právní rádce, Sv. 25, (2017) č. 1, s. 44-46

Autorky pojednávají o formě, v jaké má být dodána rejstříkovému soudu účetní závěrka ke zveřejnění ve sbírce listin veřejného (zejména obchodního) rejstříku tak, aby ke zveřejnění došlo v souladu s platnou právní úpravou. Shrnují relevantní právní úpravu dle zákona o účetnictví (zaměřují se na povinnosti účetních jednotek při sestavování účetních závěrek, na lhůty pro jejich zveřejnění i na sankce za nezveřejnění) a rozebírají i úpravu dle rejstříkového zákona a nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Seznamují se základními formami, jakými lze sestavit účetní závěrku, a upozorňují na nutnost rozlišení zákonných pravidel vztahujících se na sestavení účetní závěrky a na její následné zveřejnění. Argumentují, že pokud účetní jednotka svoji účetní závěrku řádně sestaví a následně ji zveřejní ve sbírce listin veřejného rejstříku ve stanovených termínech ve formátu pdf, splní tím jak povinnosti související se sestavením účetní závěrky, tak povinnosti související s jejím zveřejněním. - Pozn.

David Bauer

Malý příspěvek jak na správnost, úplnost, průkaznost, srozumitelnost, přehlednost a trvalost vedení účetnictví

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 1, s. 2-5

V reakci na argumentaci Nejvyššího kontrolního úřadu, která se týkala pochybení při vedení účetnictví, se autor zamýšlí nad zásadami vedení účetnictví a nad tím, kdy jsou pochybení v rozporu s povinností vést správné účetnictví podle § 8 zákona o účetnictví. Nejvyšší kontrolní úřad argumentoval u jednoho ze svých rozhodnutí tím, že z hlediska aplikace zákona není rozdíl mezi jednorázovým a systémovým pochybením a že jakékoli pochybení odporuje povinnosti vést správné účetnictví bez ohledu na podstatnost chyby. Autor s argumentací NKÚ nesouhlasí - podle něj z jednoho pochybení nelze usuzovat na nefunkčnost celého systému a navíc je nutné znát i okolnosti, jak k chybě došlo. Ve zbývajících částech textu autor vysvětluje aplikaci jednotlivých účetních zásad, přičemž při výkladu se opírá o různé paragrafy zákona o účetnictví. - Pozn.

Jana Bellová, Jaroslav Zlámal

Manažerské účetnictví a jeho funkce v systému řízení obchodní firmy nebo instituce. (5. část)

Daně a právo v praxi, Sv. 22, (2017) č. 2, s. 37-41

Poslední část série článků o manažerském účetnictví. Tento příspěvek se zabývá rozpočtováním, autor nejprve rozebírá obsah rozpočtů a postupy jejich sestavování z teoretického hlediska a dále jako praktickou ukázkou přináší způsob tvorby rozpočtu v oblasti personálních nákladů. Poté charakterizuje hlavní rozdíly mezi rozpočtem a kalkulací a věnuje se členění rozpočtů (podle období, na které se sestavují; podle stupně řízení, za který se sestavují; podle rozsahu zachycovaných nákladů a výnosů). Autor zdůrazňuje, že rozpočet může být sestaven jako deficitní již v době jeho vytvoření a schválení, nicméně tato skutečnost však přináší určité problémy a nebezpečí jak pro samotnou instituci, tak i pro její podstatné ekonomické okolí (obchodní partneři, dodavatelé, banky aj.).

Jaromír Klaban

Ministerstvo financí nabízí možnost nahlížet na hospodaření státu jako celku

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 1, s. 27-34

Ministerstvo financí poprvé sestavilo konsolidované účetní výkazy státu za účetní období roku 2015. Autor v článku stručně shrnuje proces konsolidace státu; zákony, které jej upravují; fáze konsolidace i přehled konsolidovaných jednotek. Dále již autor popisuje údaje ze sestavených výkazů (informace o majetku a závazcích státu, o majetkových účastech a o nákladech a výnosech). - Pozn.

Petr Tomášek

Novela zákona o účetnictví z pohledu spolku aneb za co všechno (ne)může Evropská unie

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 4, s. 121-126

Přijetím zákona č. 221/2015 Sb. došlo v návaznosti na evropskou úpravu k zásadní novelizaci zákona o účetnictví. Autor vysvětluje klíčové body novely zejména s ohledem na právníky osoby nevýdělečného charakteru a poukazuje, nakolik je nová úprava důsledkem implementace evropské legislativy (směrnice č. 2013/34/EU) a do jaké míry jde o vůli tuzemského zákonodávce. S tím nezbytně souvisí i řešení výkladových problémů, které se s novelou pojí. Z pohledu spolků oceňuje znovuzavedení jednoduchého účetnictví, stanovisko k plošnému zveřejňování účetních záznamů vzhledem k rozšiřování okruhu spolkových povinností doprovázené zvýšením administrativní a finanční zátěže je ale spíše negativní. - Pozn.

Jiří Lanc

Odvodů za porušení rozpočtové kázně v účetnictví některých vybraných účetních jednotek

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 1, s. 18-22

Účtování odvodů za porušení rozpočtové kázně není podle autora upraveno legislativou jednoznačně, čímž dochází k odlišným výkladům ze strany odborné veřejnosti. Autor v souvislosti s tím na příkladech územních rozpočtů posuzuje tento problém - zabývá se účtováním vrácení dotace na základě výzvy, účtováním odvodů za porušení rozpočtové kázně u poskytnutých dotací a dále problematikou odvodů za porušení rozpočtové kázně uložené zřizovatelem příspěvkové organizace. Problematický je mj. samotný termín "odvod", který současná legislativa používá v různém kontextu.

Martina Smetanová

Rada pro veřejný dohled nad auditem a výbory pro audit

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 1, s. 41-44

Novela zákona o auditorech č. 299/2016 Sb. účinná od 1.10.2016 zavedla nové požadavky na výbory pro audit i na Radu pro veřejný dohled nad auditem. Autorka v článku shrnuje, jaké subjekty mají povinnost zřizovat výbory pro audit, čím se Rada pro veřejný dohled nad auditem zabývá a obsah publikací, které vytvořila pracovní skupina Rady (Praktická pomůcka pro Výbory pro audit - příklady dobré praxe; Zpráva o činnosti Výboru pro audit). - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Účetnictví v praxi

Sv. 17, (2017) č. 2

Řešení dvojího zdanění při podnikání v zahraničí (s. 4-11); Nájem a pacht nemovitých věcí v účetnictví (s. 18-22); Fotovoltaické elektrárny - zdaňování a tvorba rezerv (s. 23-28); Vybrané problémy daňového odpisování (s. 29-32).

Veřejná správa

Kateřina Burešová

Dynamický nákupní systém nové generace

Právní rozhledy, Sv. 25, (2017) č. 6, s. 202-205

Dynamický nákupní systém (DNS) vznikl jako forma zjednodušeného zadávacího řízení, která umožní zadavateli efektivně a rychle pořizovat určitá plnění (běžné, obecně dostupné zboží, služby nebo stavební práce). Příspěvek popisuje dnešní význam a charakter DNS dle nového zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. (zadávání veřejných zakázek v DNS je vyčleněno do zvláštního postupu). Autorka představuje možné důvody pro zavedení dynamického nákupního systému ze strany zadavatele, postup zadávání veřejné zakázky v DNS a zdůrazňuje, že implementací DNS má zadavatel nakročeno k plné elektronizaci svých veřejných zakázek. Zároveň ale polemizuje s možností transparentního a protikorupčně orientovaného využití dynamického nákupního systému v praxi. - Pozn.

David Horký

Elektronizace veřejných zakázek

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 1, s. 25-27

Autor nejprve stručně představuje historický vývoj a legislativní základ problematiky elektronizace veřejných zakázek včetně aktuální právní úpravy v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dále rozebírá požadavek zákona na elektronický průběh komunikace, definuje elektronický nástroj a certifikaci elektronických nástrojů. Věnuje se také Věstníku veřejných zakázek, Národnímu elektronickému nástroji a elektronickým tržištím. Seznamuje s úpravou elektronického nástroje profil zadavatele dle vyhlášky č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele. V závěru zhrnuje očekávaný vývoj v oblasti elektronizace veřejných zakázek v r. 2017.

By Brian Beach and Daniel B. Jones

Gridlock : ethnic diversity in government and the provision of public goods

Patová situace : etnická různorodost vedení města a poskytování veřejných statků

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 112-136

Etnické složení amerických měst je čím dál tím pestřejší. Autoři v souvislosti s tím zkoumají, jak etnická různorodost v městských radách ovlivňuje výdaje na veřejné služby. Sestaven byl speciální soubor údajů o složení městských rad v Kalifornii z hlediska etnické příslušnosti a o ročních rozpočtech daných měst za období 2005-2011. Podle autorů klesají s rostoucí etnickou pestrostí městských zastupitelstev výdaje na veřejné služby. Příčinou je nemožnost nalezení shody mezi zastupiteli. Pravděpodobnost znovuzvolení členů daných rad je poté při dalších volbách nižší (voliči nejsou spokojeni se snížením nabídky veřejných statků). - Pozn.

Radoslav Lukovič

K některým způsobům prokázání technické kvalifikace dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 1, s. 48-49

Nový zákon o zadávání veřejných zakázek mimo jiné přináší i snížení formalismu ve fázi zadávacího řízení ohledně prokazování technické kvalifikace dodavatele, resp. způsobů jejího prokazování. V článku jsou podrobněji rozebrány otázky rozsahu a přiměřenosti technické kvalifikace dodavatele a hodnoceny způsoby prokazování technické kvalifikace stanovené zákonem č. 134/2016 Sb. Autor uvádí, že se změnil samotný způsob prokazování technických kritérií, kdy originály nebo úředně ověřené kopie jednotlivých dokladů jsou vyžadovány až před podpisem smlouvy s vybraným dodavatelem. Jako pozitivní změnu rovněž hodnotí možnost prokázat kvalifikaci dodavatele prostřednictvím odkazu na informace uveřejněné v informačním systému veřejné správy v tuzemsku či zahraničí. - Pozn.

Hana Maláčová

Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky podle nového zákona

Veřejné zakázky, Sv. 2017, č. 1, s. 44-45

Jednou z klíčových povinností zadavatele veřejné zakázky je stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, na jejímž základě zadavatel určí režim veřejné zakázky. Příspěvek představuje úpravu pravidel pro stanovení předpokládané hodnoty včetně některých novinek obsažených v novém zákonu o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. (v § 16 a násl.). Upozorňuje např. na začlenění nového dílčího způsobu stanovení předpokládané hodnoty prostřednictvím tzv. předběžných tržních konzultací, na zvláštní úpravu u tzv. provozních jednotek i na zvláštní pravidlo pro stanovení předpokládané hodnoty veřejných zakázek pravidelné povahy, jejichž předmětem jsou služby nebo dodávky (nikoliv stavební práce). Upřesnění či doplnění zákonných pravidel je začleněno v návaznosti na příslušnou rozhodovací praxi nebo na zavedení nových institutů.

Jakub Bažant

Změny ve vykazování identifikátoru veřejné zakázky v roce 2017

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2017, č. 1, s. 6-9

Autor v článku shrnuje novinky ve vykazování identifikátoru veřejných zakázek v Centrálním systému účetních informací státu (CSÚIS), ke kterým dochází v letošním roce. Identifikátory veřejných zakázek mohou nabývat v různých systémech různých formátů. Od dubna 2017 dochází k rozšíření formátů o číslo z Věstníku veřejných zakázek a o formát podle Národního elektronického nástroje. Kontrola uvádění daných identifikátorů bude pro zpracování roku 2016 a prvního čtvrtletí roku 2017 vypnuta. Diskutuje se též o uvádění identifikátoru z registru smluv, tato povinnost však zatím nebyla stanovena. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Veřejná správa

Sv. 28, (2017) č. 5

Obecní symbolika má místo na webech i sociálních sítích (s. 3-5); Medvěd, černý čáp nebo useknutá hlava světce - heraldika je zase „in“ (s. 6-9); Nejčastější dotazy k veřejnému opatrovnictví (s. 12-13); Jak financovat zateplení bytového domu? (s. 14); Republika, naše vlast. Část 2. Vyšehrad (s. 15-18); Důležité je, aby protikorupční pravidla, která byla přijata, byla také dodržována (s. 20-21); Jáchymov: město stříbra, radia a léčivé vody (s. 22-25); Veřejná správa 3D (s. 27); Evropa jako ostrůvek stability? (s. 28).

Veřejná správa

Sv. 28, (2017) č. 6

Stop vylidňování venkova (s. 2-5); Vesnici drží srdcaři (s. 6-7); Elektronická identifikace jako podmínka pro využívání online služeb veřejné správy (s. 10-11); Stát musí občanům nabídnout možnost jednoduše komunikovat elektronicky (s. 12-14); Poradní sbor náměstků ministra vnitra pro státní službu: pozornost se zaměřuje na příslušný zákon (s. 15-18); Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb.,

o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Část I (s. 19-21); Kam se pohřbí jaderný odpad? Ve hře jsou další dvě lokality (s. 22-23); Státní symboly České republiky. Část I (s. 24-26); Další rozvoj e-learningu v Institutu pro veřejnou správu Praha (s. 27).

Veřejné finance. Rozpočet

A.G. Siluanov

Bjudget - 2017: vozvraščenije k trechletnemu ciklu

Rozpočet v roce 2017 - návrat k tříletému cyklu

Finansy, Sv. 2017, no. 1, s. 3-8

Redakční článek shrnuje hlavní body z vystoupení ruského ministra financí Siluanova k novému federálnímu rozpočtu RF. Ten byl po roční přestávce znovu schválen na tříleté období, což svědčí o snížení míry nejistoty ohledně hlavních priorit, mechanismů a principů realizace rozpočtové politiky. Bude tak zajištěna větší předvídatelnost makroekonomických podmínek i podmínek podnikání. Článek shrnuje výsledky hospodaření za rok 2016 a podává přehled hlavních charakteristik nového rozpočtu.

Ruth Berschens, Martin Greive, Jan Hildebrand

Die 120-Milliarden-Euro-Rechnung : Schuldenerleichterungen für Athen wären kostspielig, zeigt ein Papier des Bundesfinanzministeriums

Účet za 120 miliard eur : prominutí dluhu Aténám by bylo nákladné, ukazuje dokument Spolkového ministerstva financí

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 63 (29.3.2017), S. 10

Podle výpočtů německého Spolkového ministerstva financí by Mezinárodním měnovým fondem prosazované úlevy pro Řecko byly i ve své nejmírnější formě nákladnou záležitostí. Jen odložení splácení úroků by mezinárodní věřitele řeckého státu vyšlo do roku 2040 na 120 miliard eur, což by fakticky představovalo skrytý a v pořadí čtvrtý záchranný balíček. -- K momentálním výhledům řecké ekonomiky a stavu tamních hospodářských reforem viz článek na téže straně.

Věra Kameníčková

Dotace obcím pomáhají, ale není dobré si je brát "za každou cenu"

Moderní obec, Sv. 23, (2017) č. 1, s. 22-23

Autorka se věnuje výhodám i nákladům dotací pro obce. Popisuje změnu jejich podílu na příjmech obcí, mění se strukturu dotací (investičních a neinvestičních) či jejich podíl na kapitálových výdajích obcí (rozlišený dle jejich velikosti). Pozornost je věnována také vývoji běžných a kapitálových výdajů obcí, jejich dluhu a objemu peněz na bankovních účtech.

Markus Eller, Martin Feldkircher, Florian Huber

How would a fiscal shock in Germany affect other European countries? : evidence from a Bayesian GVAR model with sign restrictions [elektronický zdroj]

Jak by fiskální šok v Německu ovlivnil další evropské země? : důkazy z Bayesiánského GVAR modelu se znaménkovými restrikcemi

Focus on European economic integration, Vol. 2017, No. 1, p. 54-77

Autoři analyzují dopady šoků v německé fiskální politice na další země eurozóny i země SVJVE, které členy eurozóny nejsou. K tomuto účelu využívají Bayesiánský model globální vektorové autoregrese (GVAR) a sadu dat zahrnující širokou škálu finančních a makroekonomických proměnných. Výsledky analýzy poukazují na skutečnost, že potenciální (deficitně financovaný) expanzivní šok v německých fiskálních výdajích vyvolává dlouhotrvající a silné kladné přelévací efekty na HDP ostatních zemí. V případě periferních zemí eurozóny a zemí SVJVE se jeví jako relativně významnější transmise tohoto šoku prostřednictvím finančních proměnných. Naopak dopad na zvýšení spotřebitelských cen je omezen na jádrové země eurozóny. Expanzivní šok v německé fiskální politice v podobě snížení daní má podobné, avšak krátkodobější dopady. Autoři poskytují také některé důkazy o heterogenních reakcích na expanzivní šok v německé fiskální politice mj. mezi zeměmi SVJVE. - Pozn. Plný text dostupný z: <https://www.oenb.at/en/Publications/Economics/Focus-on-European-Economic-Integration/2017/Focus-on-European-Economic-Integration-Q1-17.html>

Lucia Šrámková ; [rozhovor vedli] Michal Lehuta a Filip Obradovič

Meníme zmýšľanie politikov

Trend, Sv. 27, (2017) č. 10, s. 18-23

Rozhovor s vedoucí slovenského Inštitútu finančnej politiky (IFP) při ministerstvu financí L. Šrámkovou. Nejprve se zaměřuje na slabé a silné stránky slovenské ekonomiky, otázky trhu práce i dynamiku mzdového vývoje. Dále hodnotí problematiku rozpočtové odpovědnosti a fiskálního deficitu SR, nárůst veřejných výdajů i nutnost jejich zastropování a úroveň státního dluhu. Věnuje se také snaze politiků zavést investiční výjimku do dluhové brzdy a dalším možným modifikacím dluhové brzdy. V závěru shrnuje roční fungování projektu Hodnota za peníze, v rámci kterého byly vytvořeny analýzy efektivity výdajů úřadů práce, rezortu životního prostředí a škol.

Deutsche Bundesbank

Öffentliche Finanzen = Public finances

Veřejné finance

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 69, (2017) Nr. 2, S. 60-72

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 69, (2017) No. 2, p. 56-68

Příspěvek shrnuje vývoj německých veřejných financí na spolkové a zemské úrovni v roce 2016. Celkově veřejné rozpočty vykázaly za uplynulý rok kladné saldo ve výši 0,6 % HDP. Samotný spolkový státní rozpočet pak skončil s přebytkem 6,2 miliard eur bez nutnosti dalšího zadlužení či převodu prostředků z rozpočtových rezerv (po očištění od konjunkturálních vlivů nicméně bylo saldo spolkového rozpočtu vůči HDP s -0,1 % lehce negativní). Za vývojem veřejných financí stojí především zvýšení daňových příjmů navázaných na hospodářský růst a nižší výdaje na dluhovou službu v souvislosti s vývojem úrokové hladiny. Autoři článku odhadují, že celková míra zadlužení Německa by se mohla na přelomu desetiletí znovu vrátit pod hranici 60 % HDP. - Pozn.-- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu. -- Příspěvek je součástí pravidelné zprávy o hospodářské situaci Německa.

Michael U. Krause, Stéphane Moyen

Public debt and changing inflation targets

Veřejný dluh a změna inflačních cílů

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 4, p. 142-176

Autoři se zabývají otázkou, jaký dopad má zvýšení inflačního cíle centrální bankou na výši reálného veřejného dluhu. Přistupují k ní s využitím nového keynesiánského modelu ekonomického cyklu, do kterého zahrnuli strukturu splatnosti veřejného dluhu a nedokonale pozorovaný inflační cíl. Docházejí k závěru, že mírné změny inflačního cíle mají významný dopad na reálný veřejný dluh pouze tehdy, pokud jsou tyto změny v zásadě trvalého rázu. Pokud se centrální banka rozhodne nekomunikovat změnu inflačního cíle, jsou dodatečné přínosy tohoto rozhodnutí pouze minimální. Empiricky svůj model ověřují na základě dat o vládním dluhu USA. - Pozn.

Martin Greive, Jan Hildebrand, Ruth Berschens

Schuldenpakt ohne Wirkung

Protidluhový pakt bez účinku

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 50 (10.3.2017), S. 8-9

Pět let po podepsání tzv. Fiskálního paktu (neboli Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii) se v jeho naplňování v zemích Evropské unie příliš nepokročilo. Zcela pakt dodržují pouze Bulharsko, Estonsko, Finsko, Irsko, Malta a Německo, zatímco Belgie, Lucembursko, Řecko a Španělsko jeho ustanovení nenaplnují. Ostatní země mají buď s Evropskou komisí vyjednaný úlevy či přechodná období pro plnou implementaci paktu nebo na něm nejsou vůbec účastny. Německá spolková vláda kritizuje Evropskou komisi za příliš laxní přístup ve vymáhání dodržování této smlouvy, což podle ní může v budoucnu být překážkou pro delegování úkolů a pravomocí unijním komisařům. -- K tématu viz také komentář na s. 14.

Jan Janků

The conditional political tax cycle : the role of fiscal credibility and transparency

Podmíněný politicko-daňový cyklus : úloha fiskální důvěryhodnosti a transparentnosti

Ekonomická revue = Central European review of economic issues, Vol. 19, (2016) No. 1, p. 5-14
Studie hodnotí podmíněný politicko-daňový cyklus ve 34 zemích OECD za období 2000-2013. Podmíněný politicko-daňový cyklus (conditional political tax cycle) patří do novější teorie politicko-rozpočtového cyklu, která se věnuje popisu cyklických výkyvů fiskální politiky a jejich nástrojů způsobených načasováním voleb. Autor detailně analyzuje zejména státní příjmy a zkoumá význam podmíněného politicko-daňového cyklu u jednotlivých typů daňových příjmů. Hodnotí, zda existuje systematický pokles daňových příjmů závislý na předvolebním období a zkoumá vliv transparentnosti a důvěryhodnosti fiskální politiky na tento pokles. Výsledky naznačují statisticky významný politicko-daňový cyklus v oblasti daňových příjmů v zemích s nižší úrovní fiskální důvěryhodnosti a transparentnosti. Tento jev je zejména markantní u spotřebních daní. - Pozn.

Jan Šovar

Vydání komunálních dluhopisů - jak to v Česku obecně funguje?

Moderní obec, Sv. 23, (2017) č. 1, s. 20-21

Autor představuje komunální dluhopisy jako v ČR relativně málo využívané, avšak potenciálně levnější, rychlejší a profesionálnější nástroj k získání zdrojů financování veřejně prospěšných záměrů obcí a krajů. Ty v současné době využívají spíše bankovních úvěrů. Autor dále vysvětluje proces vydávání komunálních dluhopisů, definuje příslušné aktéry, přibližuje právní rámec pro vydávání dluhopisů, klade důraz na vyhotovení emisních podmínek či připomíná, že v případě komunálních dluhopisů není nutné vyhotovení prospektu cenného papíru. Vlastníky dluhopisů se mohou stát osoby právnické i fyzické, např. občané daného územního samosprávného celku. - Pozn.

Daniela Schreiberová

Zákon o sběru vybraných údajů pro monitorování a řízení veřejných financí

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 25, (2017) č. 5, s. 40

Příspěvek seznamuje s obsahem nového zákona č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, který je účinný od 1.1.2017. Tento zákon upravuje povinnost některých osob nebo jednotek sektoru veřejných institucí předkládat ministerstvu financí vybrané údaje o svých příjmech a výdajích pro zmiňované účely. Porušením této povinnosti se dotčená osoba dopustí správního deliktu, za který jí může být uložena značná pokuta.

Zdravotnictví

Jacqueline Göbel, Anke Henrich, Cordula Tutt

Der Therapiefall : gesetzliche Krankenkassen

Případ pro terapii : zákonné zdravotní pojišťovny

WirtschaftsWoche, Jg. 2017, Nr. 11, S. 18-23

Falešné sliby, zveličené diagnózy, manipulovaná čísla: německé zdravotní pojišťovny se starají intenzivněji o sebe než o své pojištěnce. Bojují o každého zákazníka a každé euro stále troufalejšími triky - na úkor pacientů a konkurence. Systém trpí.

By Ethan M.J. Lieber

Does it pay to know prices in health care?

Vyplatí se znát ceny zdravotní péče?

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 154-179

Výdaje na zdravotní péči ve Spojených státech neustále rostou, pacienti však podle autora zřídka znají ceny úkonů před jejich provedením. Autor v článku zjišťuje, zda přístup pacientů k informacím o cenách péče ovlivňuje jejich výši. Znalost cen může ovlivnit snížení cen na straně poptávky i nabídky - na straně poptávky po zdravotní péči mohou pacienti po zjištění cen přejít k levnějším poskytovatelům, na straně nabídky mohou sami poskytovatelé snižovat ceny poté, co pacienti začnou měnit poskytovatele. Na základě analýzy provedené v článku autor zjišťuje, že znalost výše cen vede k jejich snížení o 1,6 %. Ochota zjišťovat ceny klesá s rostoucí štedrostí pokrytí zdravotního pojištění. - Pozn.

Rana Foroohar

Employers can help fix American health

Zaměstnavatelé mohou pomoci dát do pořádku americké zdravotnictví

Financial Times, Vol. 2017, No. 39425 (20.3.2017), p. 9

Americké zdravotnictví je v článku hodnoceno jako nefunkční. Je cenově netransparentní, roztříštěné a neefektivní. Doktorů, farmaceutické firmy a pojišťovny uplatňují monopolní moc vůči podnikům a spotřebitelům, kterým by měli sloužit. Ani Obamacare ani republikánský plán tento problém neřeší. Jsou to podniky, které nyní začínají narušovat zavedený pořádek. V Silicon Valley se objevily start-upy, jež chtějí dosáhnout větší transparentnosti dat ohledně cen a výsledků nemocnic. Skupina 20 velkých zaměstnavatelů se spojila, aby využila svou kupní sílu reprezentovanou 4 mil. zaměstnanců a vyjednala lepší podmínky s pojišťovnami a výrobci léčiv.

By Colleen Carey

Technological change and risk adjustment : benefit design incentives in Medicare Part D

Technologické změny a kompenzace za riziko : pobídky spočívající v nastavení benefitů u programu Medicare Part D

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 9 (2017), No. 1, p. 38-73

Se zavedením "Affordable Care Act" v USA by zdravotní pojišťovny měly pojišťovat za stejných podmínek zdravé i nemocné zájemce o pojištění. Za pojišťování rizikovějších osob dostávají pojišťovny kompenzace z veřejných zdrojů (tzv. "risk adjustments"). Ačkoli by pojišťovny teoreticky neměly nemocné zájemce o pojištění diskriminovat, v praxi k určitému výběru pojištěnců dochází. Autorka tuto skutečnost demonstruje na příkladu programu "Medicare Part D", který se týká léků na předpis. Rizikové kompenzace byly ještě v roce 2011 fixovány na úrovni odpovídající roku 2004, i když mezitím docházelo ke vzniku nových léků a k uvádění generik na trh (existence technologických změn). Nové léky vedou k růstu nákladů na léčbu daného onemocnění a tedy i ke snížení ziskovosti daného pacienta (u generik dochází k opačnému jevu). Pojišťovny tuto situaci řešily nastavením benefitů, konkrétně zvyšováním či snižováním doplatků za některé léky, čímž se snažily přilákat nebo naopak odradit pacienty s určitými diagnózami. - Pozn.

Zemědělství

Lenka Kalusová, Peter Badura

Factors determining the financial structure of Czech and Slovak agricultural enterprises

Faktory rozhodující o finanční struktuře českých a slovenských zemědělských podniků

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 63, (2017) No. 1, p. 24-33

Studie přináší analýzu a kvantifikaci faktorů rozhodujících o možném formování finanční struktury českých a slovenských zemědělských podniků. Zkoumané faktory jsou rozděleny do dvou různých skupin: na interní podnikové faktory a na externí faktory vycházející z makroekonomického prostředí, ve kterém analyzované podniky provádějí svoji činnost. Autoři analyzují směr a intenzitu působení vybraných faktorů na finanční strukturu téměř tří tisíc zemědělských podniků, která je zde zastoupena ukazateli zadlužení, a identifikují odlišné působení těchto faktorů v ČR a v SR. Předkládají svá zjištění a zdůrazňují značnou odlišnost ve struktuře finančních zdrojů v českém a slovenském zemědělství i nezanedbatelný význam externích faktorů (vliv hospodářského cyklu, míra inflace, úrokové sazby a sazby daní). - Pozn.

Ostatní

Mehmet Şimşek ; [rozhovor vedl] Ozan Demircan

"Ich hoffe, die Rhetorik beruhigt sich"

"Doufám ve zklidnění rétoriky"

Handelsblatt, Jg. 2017, Nr. 59 (23.3.2017), S. 4-5

Rozhovor s tureckým vicepremiérem a bývalým ministrem financí M. Şimşekem o momentálních vztazích mezi Tureckem a Evropskou unií, vnitřní situaci v Turecku a plánovaných změnách tamní ústavy, které mají posílit postavení prezidenta republiky. Po tureckém referendu o ústavních změnách ale vicepremiér Şimşek doufá v normalizaci vztahů s EU, přičemž od případné realizace vícerychlostní Unie si slibuje nové možnosti pro Turecko ohledně integrace s jednotlivými evropskými trhy.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 12

Co udělá nespoutaná koruna - téma čísla o důsledcích očekávaného uvolnění kurzu koruny (s. 14-23); Euro je nepovedený projekt: rozhovor s Hansem-Wernerem Sinnem (s. 24-30); Česko: tahle země není pro ženy: z rozpočtu jdou miliardy na podporu rodin, samotným ženám to ale spíše škodí (s. 34-37); Fúze a akvizice byly loni rekordní, Česko je na špici v regionu: počet transakcí v loňském roce vzrostl o 56 procent. Může za to slabá koruna a apetit Číňanů (s. 42-44); Alkohol v krvi není automatický důvod pro vyhazov - pohled na alkohol na pracovišti, jeho kontroly, porušení pracovní kázně a možné pracovněprávní důsledky (s. 52-54).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 13

Jak vynáší práce pro Babiše - téma čísla přináší velký přehled platů ve firmách holdingu Agrofert a jejich porovnání s průměrnou mzdou (s. 12-23); Svět podle CIA: Západ ztrácí moc, Rusko se vrátí: od globalizace k obhajobě národních zájmů a konkurenci mezi hlavními mocnostmi (s. 32-35); Co vše mají firmy prověřovat? Berňák neřekne a jde si rovnou pro peníze: tvrdou zbraní k výběru daně likviduje finanční správa místo podvodníků i obyčejné podnikatele (s. 38-39); Evropský soud přiznal rekordní odškodnění za regulaci nájmu: šanci mají hlavně rozjednané případy, ty uzavřené se již vyššího odškodnění zřejmě nedomůžou - odškodnění za státní regulaci nájemného (s. 50-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 61, (2017) č. 14

Kdo ovládá partaje - téma čísla o osobách, které mají největší vliv v klíčových politických stranách a kdo určuje volební strategii (hnutí ANO, ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09, ODS, KSČM) (s. 12-39); Obcím leží na účtech desítky miliard, i tak vyčkávat na evropské peníze: dotace táhnou růst obecních investic. Starostové se bez nich už neobejdou (s. 49-51); Polovina dlužníků řeší přes čtyři exekuce. Úspěšnost vymáhání klesá: loni skončilo 14 exekutorů. Důvodem je zhoršující se vymahatelnost dluhů i nižší odměny - exekuce v r. 2016 (s. 62-63).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2017, č. 11

Nová filmová vlna: tuzemský filmový průmysl šlape na plné obrátky a o českém filmu se znovu mluví v zahraničí (s. 12-17) a komentář k daňovým pobídkám pro filmaře na s. 3; V Moskvě zůstáváme: ministerstvo financí zvažovalo vystoupení z Mezinárodní investiční banky v Moskvě. Pro nevýhodnost si to však nakonec rozmyslelo (s. 28); Telekomunikační guláš: ČTÚ by měl dohlížet na mobilní operátory. Svou regulatorní úlohu ale příliš nezvládá (s. 32-33); ČNB a experti jsou proti bankovní dani: viceguvernér ČNB Mojmir Hampl a další odborníci kritizují bankovní daň, kterou navrhuje sociální demokraté (s. 38-39); Jaderné Česko? Letos se rozhodne (s. I-IV příl. energetika).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2017, č. 12**

Novodobí pozemkoví magnáti - největší majitelé pozemků, půdy a lesů v Česku (s. 12-18); Junckerovo eurotřesení: jak bude vypadat Evropa za osm let? Vedení Unie poprvé po čtvrtstoletí přiznalo, že neví, jak dál (s. 44-45); Šedesát let od Říma: po počátečním bezpodmínečném úspěchu přišel přehnaný optimismus a ještě větší ambice - pohled M. Zámečnicka na vznik Evropského hospodářského společenství (s. 52-53); Hromadné žaloby: už jsou tady zas? - v souvislosti s kauzou koncernu Volkswagen (s. 55); Hlavní brzdou rozvoje cloudu zůstávají obavy o bezpečnost (s. II-IV příl. ICT).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2017, č. 13**

Sto roků goliáše Davida - D. Rockefeller, jeden z nejvlivnějších mužů amerických dějin, byl posledním z generace, pro niž bylo bohatství "příležitostí i závazkem" (s. 12-16); Praha chutná jako větrník - rozhovor s pražskou primátorkou A. Krnáčovou (s. 18-22); UniCredit na prodej: italská finanční skupina jedná se zájemci o prodeji své české a slovenské části. Mezi uchazeče patří Sociétés Générale a Moneta Money Bank (s. 32); Zabij kuře, postrašiš opici: čínské investice klesají. A to je špatně, nebo dobře? - komentář M. Zámečnicka (s. 46); Čítanka z dějin kapitalismu: zlatým věkem bylo pro Nizozemce sedmnácté století, učit se ale od nich můžeme dodnes - makroekonomický pohled M. Zámečnicka (s. 48-49).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2017, č. 14**

Účetnictví bank prověří nově PwC: audit dvou největších tuzemských bank bude nově dělat společnost PricewaterhouseCoopers Audit (s. 29); Bobtnající dobro: neziskovému sektoru u nás bezkonkurenčně vládnou fotbalisté, ale pozapomenuté dotační miliardy putují i do mnoha dalších kapes - dotace neziskovkám (s. 36-37); Tlak spekulantů na ČNB sílí: ukončení intervencí ze strany centrální banky ovlivní byznys tuzemských firem. Na co se mají připravit? (s. 40); Zbytečné džoby: dokonalá soutěž jako ideál nepatří do tohoto světa a i v těch neúspěšnějších firmách najdete spoustu příkladů zjevných neefektivností - pohled M. Zámečnicka a rozvedení úvodního tématu čísla na s. 12-17 (s. 48-49).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 48 (8.3.2017)**

Česko nakonec podpoří nová evropská pravidla pro danění velkých firem. Může získat miliardy - CCCTB (s. 5) a komentář na s. 8; Nízká inflace je minulostí: cenová hladina v Česku přesvědčivě roste. Podle ekonomů se bude po celý rok držet nad cílem ČNB, což nahrává brzkému konci intervencí (s. 14); Deutsche Bank potřebuje další miliardy od akcionářů (s. 15); Do tří let bez dluhů. Stát mění pravidla osobního bankrotu - snazší možnost oddlužení (s. 20); Nový hazardní zákon udělal z Česka pokusnou laboratoř - reakce ředitele právní divize Sazky (s. 21).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 53 (15.3.2017)**

Bliží se zákon tvrdší než EET: firmy, které nezačnou lépe chránit svá data, zaplatí miliony - GDPR (s. 1) a Zapírat únik dat vyjde podniky draho, zaplatí i stamiliony - rozhovor s předsedkyní ÚOOÚ (s. 17); Škoda vydělává víc než Audi (s. 12); ČNB získá možnost limitovat hypotéky podle příjmu žadatele - rozšíření zákonných pravomocí centrální banky (s. 13).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 59 (23.3.2017)**

Senát chce přísný registr smluv: senátoři kritizují poslanecké zásahy do povinného zveřejňování smluv (s. 1) a komentář na s. 8; Neziskovky se bojí nového zákona, Pelikán ho obhajuje - připravovaný zákon o statusu veřejné prospěšnosti (s. 4); VŠE...o zdanění práce robotů (s. 4); Německé firmy si pochvalují zaměstnance z řad uprchlíků. Práci ale má jen minimum z nich (s. 7); Varšavská burza ožila. Teď je ale bez šéfa (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 61, (2017) č. 63 (29.3.2017)**

Brexit je tady. Vyjde draho Británii, možná i Unii - oficiální zahájení odchodu VB z Evropské unie, časová osa vystupování členské země na léta 2016-2019 (s. 2-3) a komentář na s. 8 a 15; Banky a advokáti by měli poskytovat více citlivých dat: MF připravuje novelu, jež zpřístupní správcům daně

citlivé údaje od bank nebo právníků. Ti změny kritizují - navrhovaná novela daňového řádu zpracovává směrnici o mezinárodní spolupráci v oblasti daní (s. 17).

Hospodářské noviny

Sv. 61, (2017) č. 67 (4.4.2017)

Všechny kraje jsou v plusu: české kraje loni hospodařily s rekordním přebytkem - dohromady téměř 30 miliard korun. Pomohl jim hlavně lepší výběr daní. Z obcí se nejlépe dařilo Praze, Ostravě a Brnu (s. 2); Sobotka Merkelové pohrozil žalobou kvůli mýtu - diskriminační systém německého dálničního mýta (s. 6); Čím budeme platit - hotovost na ústupu (s. 12-13) a Švédové zvažují zrušit peníze (s. 13); Omezení hypoték může nahrát kupcům investičních bytů (s. 20); Bydlení v Praze je dražší, ale plusem metropole je růst populace a nájmu (s. 21).

Účetnictví

Sv. 2017, č. 3

První novela nového občanského zákoníku je realitou (s. 7-11); Ukončení, přerušení činnosti a změna daňových výdajů z hlediska daně z příjmů (1. část) (s. 16-20); Zpět k otázce daňového penále a trestu (s. 32-33); Zahraniční pracovní cesty (s. 49-53).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 15 (2017), č. 2

Problematika EET u obcí a jimi založených právnických osob (s. 3-6); Novinky v oblasti náležitostí účetní závěrky pro NNO (s. 7-8); Nezdánitelné části základu daně u fyzických osob (s. 9-17); Výbory pro audit (s. 18-20).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....63

Daně.....	63
Ekonomické vědy. Ekonomie	64
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	65
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	65
Informatika. Počítače	66
Podnik a podnikání.....	66
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	67
Právo.....	67
Účetnictví	69
Veřejná správa.....	69
Veřejné finance. Rozpočet	70
Ostatní	70

Daně

28705III

Václav Benda

Daň z přidané hodnoty v roce 2016 a od 1.1.2017

Praha : Svaz účetních, 2017Praha : Svaz účetních, 2017, 63 s.

Komentář ke změnám v oblasti DPH v průběhu roku 2016 a od začátku roku 2017. Změny v oblasti dovozu a vývozu zboží v návaznosti na nový celní zákon. Problematika vystavování daňových dokladů ve vazbě na zavedení evidence tržeb, změny v uplatňování sazeb DPH, rozšíření uplatňování režimu přenesení daňové povinnosti. Aktuální úprava v oblasti nemovitých věcí. Problémy v oblasti správy DPH v tuzemsku. Kontrolní hlášení a změny sankcí při jeho podávání. V druhé části publikace rubrika "Stanoviska k dotazům z praxe". - ISBN: 978-80-87367-75-9 (brož.)

28727

Jiří Dušek, Jaroslav Sedláček

Daňová evidence podnikatelů 2017

Praha : Grada, 2017Praha : Grada, 2017, 141 s. : il.

Základní informace o vedení daňové evidence. V úvodních kapitolách je vymezen předmět a metody daňové evidence. Další kapitoly se věnují vedení deníku příjmů a výdajů a ostatních složek daňové evidence (evidence pohledávek, dluhů, DPH, majetku, zásob aj.). Na závěr je zpracován komplexní příklad, který demonstruje postup v průběhu zdaňovacího období a příklad sestavení daňového priznání. - 14. vyd. - ISBN: 978-80-271-0424-6 (brož.)

28743

Pavel Prudký, Milan Lošťák

Hmotný a nehmotný majetek v praxi : komentář, příklady, výklad změn

Olomouc : ANAG, 2017, 350 s.

Problematika hmotného a nehmotného majetku v souvislosti s jeho pořízením, evidováním, odepisováním, najímáním, technickým zhodnocováním, převodem i vyřazováním. Komentovaná znění příslušných ustanovení zákona o daních z příjmů jsou doplněna početnými příklady řešícími situace, ke kterým může v praxi dojít. Právní stav publikace je k 1.1.2017. - 17. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7554-063-8 (brož.)

28697

Gabriel Zucman ; translated by Teresa Lavender Fagan ; with a foreword by Thomas Piketty

The hidden wealth of nations : the scourge of tax havens**Skryté bohatství národů : pohroma daňových rájů**

Chicago University of Chicago Press 2016, xii, 129 s. : tab., grafy

Ekonomická nerovnost rychle roste, většina světového bohatství je v kapsách stále menšího počtu lidí. Obrovské množství světového bohatství ukryté v daňových rájích, v zemích jako je Švýcarsko, Lucembursko a Kajmanské ostrovy, nemůže být plně vyúčtováno a spravedlivě zdaněno. Jedním z diskutovaných řešení této nerovnováhy je podstatné zvýšení sazby, kterou je bohatství daněno. Autor v knize nabízí tvůrčí a sofistikovaný přístup k vyčíslení, o jak velký problém jde, jak jsou daňové ráje organizovány, jak fungují a jak se dá problém řešit. Jeho výzkum odhaluje, že daňové ráje představují rychle rostoucí nebezpečí pro světovou ekonomiku. Zucman odhaduje, že objem peněz, který je v daňových rájích ukryt, vzrostl za uplynulých pět let o čtvrtinu. Toto skryté bohatství tvoří nejméně 7,6 bilionů dolarů, což odpovídá 8% celosvětových finančních aktiv domácností. Zucman ukazuje, že jak představa, že jakýkoli pokus porazit daňové ráje je marný, neboť některé země budou vždy nabízet výhodnější daňové sazby než ostatní, tak i protiargument, že od finanční krize daňové ráje zmizely, jsou chybné. Ve své knize nabízí ambiciózní reformní program, zaměřený na způsoby, kterými země mohou měnit pobídky daňových rájů. V této stručné knize přístupným jazykem vyloží, jak funguje mezinárodní bankovní systém a jak rozsáhlé úniky daní podkopávají globální trh jako celek. - paperback ed. - Pozn. - ISBN: 978-0-226-42264-0 (brož.)

28742

Milan Lošťák, Petr Pelech, Iva Rindová

Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017

Olomouc : ANAG, 2017, 367 s.

Základní informace a hlavní změny ve zdaňování příjmů zaměstnanců pro rok 2017. Publikace objasňuje příjmy ze závislé činnosti, zvláštní nepeněžní příjmy zaměstnanců, daňové osvobození, způsoby výpočtu daňové zálohy z měsíční mzdy, daňové zvýhodnění na dítě, odvody správci daně, proces vyúčtování, přílohy a výkazy atd. Popsány jsou všechny kroky související se zdaňováním příjmů. Další část se věnuje typovým příkladům zdaňování mezd v roce 2017. Následují odpovědi na nejčastější dotazy z praxe a znění vybraných ustanovení zákona o daních z příjmů, pokynů řady D, vyhlášek, vybraných ustanovení daňového řádu a dalších souvisejících zákonů. Příručka obsahuje i tabulky pro výpočet měsíčních záloh a pro výpočet celoroční daňové povinnosti. - 25. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7554-064-5 (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28695

James Brassett

Cosmopolitanism and global financial reform : a pragmatic approach to the Tobin tax**Kosmopolitismus a globální finanční reforma : pragmatický přístup k Tobinově dani**

Abingdon Routledge 2013, xiv, 136 s.

Uznání etického rozměru globálních financí je běžným jevem bezprostředně po finanční krizi. Krize rizikových úvěrů a následně snížené úvěrové schopnosti bank jsou jen tím nejnovějším z dlouhodobého hlediska globálních finančních krizí, co způsobuje sociální pohromu a nutí nás v otázce globálních financí zvažovat alternativní možnosti. Na základě vymezení kosmopolitismu a analyzování, jak jeho ideje mohou stále více poskytovat vysvětlení správy globálních financí autor zkoumá, zda globální finance mohou být regulovány tak, aby poskytovaly kosmopolitní hodnoty jako sociální zabezpečení, rovnost a demokratickou odpovědnost. Připomíná, že toto téma není dostatečně zajištěno existujícími teoretickými přístupy v rámci mezinárodní politické ekonomie a rozvíjí nový pragmatický přístup založený na myšlenkách filozofa Richarda Rortyho. Spojuje etickou teorii s empirickou analýzou, zaměřuje se na Tobinovu daň a zjišťuje, zda by mohla podepřít více kosmopolitních forem globální správy financí. - ISBN: 978-041574-672-4 (brož.)

28734

Robert Holman a kol.

Dějiny ekonomického myšlení

V Praze : C.H. Beck, 2017, xxv, 539 s. : il.

Výklad kombinuje historický a teoretický přístup. V jednotlivých kapitolách lze sledovat, jak se vyvíjely tradice ekonomického myšlení, jaké jsou jejich přínosy i nedostatky a ty porovnávat. Kniha obsahuje kapitoly: Ekonomické myšlení starověku a středověku; Merkantilisté a kameralisté; Filozofové přirozených zákonů a fyziokraté; Klasická politická ekonomie; Francouzský socialismus; Německá historická škola; Karl Marx; Marginalistická revoluce; Lausannská škola; Cambridgeská škola; Rakouská škola; Američtí a švédští marginalisté; Institucionalismus a nová institucionální ekonomie; Německý ordoliberalismus; Keynesiánství; Chicagská škola; Monetarismus; Školy veřejné volby. Nechybí kapitola o českém ekonomickém myšlení. - Vyd. 4. - Slovníček pojmů. - ISBN: 978-80-7400-641-8 (brož.)

28754

Hana Lipovská

Moderní ekonomie : jednoduše o všem, co byste měli vědět

Praha : Grada, 2017, 252 s. : il.

Netradičně pojatá učebnice vysvětluje základní ekonomické disciplíny jednoduše a srozumitelně. Jejím cílem je především naučit zájemce ekonomickému myšlení. Výklad doplňují ukázky z denního tisku a úkoly formou her apod. Z obsahu: ekonomický koloběh, role cen v ekonomii, užitek, HDP, peníze, daně, otevřená ekonomika, hospodářský cyklus, hospodářské krize, vývoj světového hospodářství, ekonomická integrace Evropy, transformace české ekonomiky aj. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-271-0120-7 (brož.)

28738

Adam Smith ; překlad Vladimír Irgl ... (et al.)

Pojednání o podstatě a původu bohatství národů

Praha : Liberální institut 2016Praha : Grada, 2016, xi, 872 s.

Knih, poprvé vydaná v roce 1776, je považována za první systematický a konzistentní výklad ekonomie v historii lidstva. Zakladatel moderní ekonomie Smith definuje principy úspěšné hospodářské aktivity v částech (knihách) pojmenovaných: O příčinách zvyšování produktivity práce a o řádu, podle něhož se její produkt přirozeně rozděluje mezi různé vrstvy lidí; O podstatě, akumulaci a používání kapitálu; O nestejném růstu blahobytu v různých zemích; O soustavách politické ekonomie; O důchodu panovníka nebo republiky. - Výkladový seznam použitých jmen a pojmů. - ISBN: 978-80-86389-60-8 (váz.)

Finance. Bankovnictví. Měnový systém

28753

Oldřich Šoba, Martin Širůček

Finanční matematika v praxi

Praha : Grada, 2017, 330 s. : il.

Knih se věnuje klíčovým oblastem finanční matematiky, používaným při řízení osobních financí a v podnikové sféře. Všechna témata finanční matematiky jsou v knize vysvětlena na praktických příkladech a ukázkách. Základními tématy knihy jsou využití jednoduchého a složeného úročení, spoření a pravidelné investice, důchody a renty, kombinace spoření a důchodu, úvěry a půjčky, investiční rozhodování, směny a jiné krátkodobé cenné papíry, investice na dluhopisovém trhu, investice na akciovém trhu, operace na měnovém trhu. Každá kapitola je navíc doplněna o výukové video, které je volně ke zhlédnutí na internetu. - 12. aktualiz. a rozš. vyd. - Výukové video dostupné na adrese http://web2.mendelu.cz/pef.118_video/videokurz.php. - ISBN: 978-80-271-0250-1 (brož.)

28732

Luboš Tichý (ed.)

Svěřenský fond a trust - jejich fungování v mezinárodním srovnání

Praha : Centrum právní komparatistiky Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2016, 259 s.

Analytický pohled představitelů různých právních kultur na fungování trustu, případně obdobného právního institutu. Příspěvky se soustřeďují na majetek, resp. vlastnictví k němu, právní subjektivitu, problematiku způsobilosti k jednání, otázky vnitřního režimu trustu tj. především k odpovědnosti správce, samotnou správu trustu včetně investování a vnější kontroly a uznávání zahraničních trustů a jejich činnost v tuzemsku. Jednotlivé příspěvky přispívají k pochopení fungování trustu resp. svěřenského fondu v české právní úpravě, ale i v zahraničních právních řádech (např. srovnání québeckého trustu s českou úpravou, nizozemské trusty, italské zkušenosti se zneužitím trustu) a dodávají informace o přednostech i problémech jednotlivých právních úprav. - Vydáno v nakladatelství Eva Rozkotová, Beroun. - ISBN: 978-80-87975-55-8 (Univerzita Karlova, Právnická fakulta ; váz.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28731

Eva Daniela Cvik

Právní aspekty financování regionů soudržnosti

Ostrava : KEY Publishing, 2016, 161 s. : il., mapy

Pohled na regionální politiku, jak v rámci nadnárodní úrovně, tak z pohledu vnitrostátního práva. Organizace, fungování a působnost Regionů soudržnosti a Regionálních rad regionů soudržnosti včetně analýzy získávání finančních prostředků, jejich přerozdělování a hospodaření s finančními prostředky v ČR v programovém období 2007-2013. Změny v novém programovém období 2014-2020. Rozpočtová odpovědnost Regionů soudržnosti a důsledky s tím spojené. Kontrola hospodaření. Zhodnocení na příkladu Regionu soudržnosti Střední Čechy z hlediska jeho fungování, financování a využívání finančních prostředků. Komparace regionální politiky a fungování regionů soudržnosti v rámci ČR, se Slovenskou republikou a Rakouskem. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7418-262-4 (brož.)

28735

Jiří Kindl, Jindřiška Munková

Zákon o ochraně hospodářské soutěže : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2017, xvii, 841 s.

Komentované znění zák. č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů. Změny plynou i z vývoje rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, související judikatury soudů, ale také z vývoje na unijní úrovni. Souběžně je podán výklad i o příslušné úpravě unijního soutěžního práva. Publikace navíc obsahuje i podrobný komentář nařízení Komise (EU) č. 330/2010. - 3. přeprac. vyd. - ISBN: 978-80-7400-627-2 (váz.)

Informatika. Počítače

28739

Jan Kolouch

Cybercrime

Praha : CZ.NIC, 2016, 522 s. : il.

Problematika kybernetické kriminality a souvislosti a vzájemná propojenost ICT, práva a bezpečnosti v kyberprostoru. Vymezení základních i souvisejících pojmů kybernetické trestné činnosti. Právní regulace v kyberprostoru. Anonymita uživatele (digitální stopa, sociální sítě). Popis a příklady některých útoků v prostředí kyberprostoru. Analýza platné legislativy v oblasti kyberkriminality. Trestněprocesní a kriminalistické aspekty odhalování, prověřování a vyšetřování kyberkriminality (právní normy EU, ČR). Autorovy náměty "de lege ferenda", jejichž cílem je zpřesnit úpravu trestněprávní ochrany v této oblasti. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-88168-15-7 (brož.)

28737

Klimek, L., Záhora, J., Holc, K.

Počítačová kriminalita v európskych súvislostiach

Bratislava : Wolters Kluwer [SR], 2016, 445 s.

Problematika počítačové kriminality v evropském prostoru. Výklad základních pojmů a všeobecná východiska právní úpravy pro zamezení počítačové kriminality. Formy počítačové kriminality v právní úpravě EU a Slovenské republiky se zaměřením na podvody a falšování bezhotovostních plateb, útoky na informační systémy, dětskou pornografii a porušování právní ochrany počítačových programů. Orgány EU zaměřené na potlačování počítačové kriminality, jejich úloha a činnost (Eurojust, Europol, Evropské centrum boje proti počítačové kriminalitě a Agentura EU pro síťovou a informační bezpečnost). Publikace vychází z platné právní úpravy k 15.4.2016. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-8168-538-5 (váz.)

Podnik a podnikání

28726

Stanislav Horný

Praktická učebnice tvorby firemního stylu

Praha : Professional Publishing, 2016, 187 s. : il.

Přehled o základních pojmech v oblasti vizuální komunikace a o postupech tvorby firemního stylu. Firemní styl je jedním z prvků komunikace uvnitř podniku i s okolím při vytváření obrazu firmy v očích veřejnosti. Publikace vysvětluje prvky, principy, technologie a nástroje jeho tvorby a přibližuje trendy současného firemního stylu. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-906594-3-8 (brož.)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28745

B. Šubrt ... [et al.]

Abeceda mzdové účetní 2017

Olomouc : ANAG, 2017 2017, 631 s. : il.

Srozumitelný výklad jednotlivých oblastí mzdového účetnictví je doplněn praktickými příklady, vzory dokumentů, formuláři s ukázkou správného vyplnění a také odkazy na příslušná zákonná ustanovení. Publikace obsahuje tyto části: osobní a mzdová agenda, pracovněprávní a mzdové minimum, průměrný výdělek, srážky ze mzdy, povinnosti zaměstnavatelů k úřadu práce a vzájemné vztahy, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení, dávky nemocenského pojištění, důchodové pojištění, náhrada majetkové a nemajetkové újmy a bezdůvodné obohacení, odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání. - 27. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7554-062-1 (kroužková vazba)

28756

Jan Urban

Motivace a odměňování pracovníků : co musíte vědět, abyste ze svých spolupracovníků dostali to nejlepší

Praha : Grada, 2017, 157 s.

Účinná a správně zaměřená motivace zaměstnanců a její pozitivní dopady na jejich výkonnost. Principy pracovní motivace, její nástroje (motivace, uznání, delegování, koučink, motivace ke vzdělávání, stabilizace klíčových zaměstnanců). Formy a trendy finančního odměňování. Publikace spojuje manažerské, psychologické a ekonomické přístupy k motivaci pracovníků. - 1. vyd. - Test motivační inteligence. - ISBN: 978-80-271-0227-3 (brož.)

28740

András Baneth

The ultimate EU test book : administrator (AD) edition 2015

Nejlepší kniha testů pro EU

London : John Harper Publishing, 2016, viii, 370 s. : il.

Příručka pro přípravu a procvičení znalostí a dovedností požadovaných při konkurzech na úřednická pracovní místa v institucích EU prostřednictvím European Personnel Selection Office (EPSO). Informace o procesu výběrového řízení, detailní popis jednotlivých fází nového přijímacího řízení, které EU zavedla od roku 2010, praktické tipy. Fáze předvýběru (testy slovní, početní a abstraktního uvažování); hodnotící fáze (Assessment Centre) - praktické tipy, popis příkladů, vzory; znalostní testy (s odpověďmi) z odborných oblastí a test všeobecných znalostí o EU. - ISBN: 978-0-9934549-1-2 (brož.)

Právo

28729

Josef Donát, Martin Maisner, Robert Piffel

Nařízení eIDAS : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2017, xvii, 283 s.

Komentované znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 z července 2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES. Komentář má tyto části: Obecná ustanovení; Elektronická identifikace; Služby vytvářející důvěru; Elektronické dokumenty; Přenesení pravomocí, prováděcí a závěrečná ustanovení. Nařízení eIDAS působí v rovině základních zásad a principů. Právní úprava v jednotlivých ustanoveních je komentována a doplněna odkazy na důvodovou zprávu, související ustanovení a předpisy EU. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-633-3 (váz.)

28733

Jan Pauly

Teoretické a legislativní základy cenných papírů

Praha : Wolters Kluwer, 2016, xxi, 401 s.

Autor zobecnil své praktické zkušenosti s právní úpravou cenných papírů do teoretického díla, které reflektuje historii i platnou a účinnou úpravu cenných papírů a bere si z nich poučení pro úvahy de lege ferenda. Publikace zahrnuje různá pojetí pojmu cenný papír (ekonomický, právně teoretický, legální aj.), prameny práva cenných papírů, charakteristiku třídění cenných papírů a jejich přehled, pojem podoba cenného papíru a jeho držby, druhy cenných papírů a způsoby právního jednání týkající se cenných papírů (vydávání, převody aj.). Právní stav publikace je k 31.8.2016. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-421-8 (váz.)

28755

Václav Těžký, Michal Jantoš, Kamil Siuda

Zákon o místních poplatcích : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2016, xv, 214 s.

Komentované znění zák. č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších zákonů. Je podán komplexní výklad ke každému z místních poplatků. Součástí výkladu jsou i odkazy na související ustanovení, předpisy a judikaturu. Komentář shrnuje i dosavadní názory na problematické aspekty správy jednotlivých místních poplatků. Právní stav publikace je k 1.10.2016. - Vyd. 1. - Přehledy souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7552-453-9 (brož.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28701/1185

Bankovníctví. Finanční trh : finanční konglomeráty, praní špinavých peněz, centrální evidence účtů, stavební spoření : redakční uzávěrka 13.2.2017

28701/1182

Platební služby. Oběh hotovosti. Směnárny. Finanční arbitr : redakční uzávěrka 23.1.2017

28701/1181

Pracovníprávní předpisy. Zaměstnanost : úřady práce, odbory, kolektivní vyjednávání, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, inspekce práce : redakční uzávěrka 23.1.2017

28701/1183

Rozpočet a financování : majetek státu, podpora regionálního rozvoje : novelizovaná rozpočtová pravidla : nový zákon o rozpočtové odpovědnosti : redakční uzávěrka 6.2.2017

28701/1178

Sociální pojištění 2017 : pojistné na sociální zabezpečení, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, organizace a provádění sociálního zabezpečení : redakční uzávěrka 16.1.2017

28701/1184

Životní prostředí : vodní hospodářství, ochrana ovzduší, přírody a krajiny, zemědělský půdní fond, horninové prostředí, odpadové hospodářství, obaly, posuzování vlivů, chemické látky, geneticky modifikované organismy a produkty, prevence závažných havárií, integrovaná prevence, ekologická újma, ukládání oxidu uhličitého : velká novela zákona o ovzduší od 1.1.2017 : redakční uzávěrka 6.2.2017

Účetnictví

28722

Petr Ryněš

Podvojně účetnictví a účetní závěrka : průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2017

Olomouc : ANAG, 2017, 1151 s.

Ucelený pohled na podvojně účetnictví pro podnikatele včetně souvislostí a vazeb na daňové předpisy, občanské a obchodní právo pro rok 2017. Přehled významných změn. Výklad k zákonu o účetnictví. Výklad účetních metod a postupů účtování při vedení podvojněho účetnictví podnikatelů. Účetní závěrka a účetní operace související s uzavíráním účetních knih. Přílohová část obsahuje přehled legislativy. - 17. aktualiz. vyd. - ISBN: 978-80-7554-061-4 (brož.)

28723

Jaroslav Jindrák

Sbírka souvztažností k účtům směrné účtové osnovy se vzorovou účtovou osnovou s opravami pro rok 2017 : příručka pro účetní a jiné ekonomické pracovníky

[Olomouc] : ANAG, [2017], 294 s.

Sbírka souvztažností rozpracovává vyhlášku MF č. 500/2002 Sb., ve znění vyhlášek pozdějších, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojněho účetnictví. Její součástí je vzorová Směrná účtová osnova s účtovými třídami a skupinami. Uvedeny jsou všechny aktuální změny pro rok 2017 a výběr účetních případů. - Pod názvem: v.o.s. Závěrka. - ISBN: 978-80-904256-8-2 (brož.)

28744

Jana Pilátová

Účtová osnova, České účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele

Olomouc : ANAG, 2017, 407 s. : il.

Úplné znění vyhlášky č. 500/2002 Sb., pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojněho účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (poslední novela vyhláškou č. 250/2015 Sb.). Komentář k vyhlášce. Návrh účtového rozvrhu pro podnikatele s vazbou na položky účetních výkazů. Úplná znění Českých účetních standardů pro podnikatele č. 001 až č. 024. Znění zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. - ISBN: 978-80-7554-066-9 (brož.)

28752

Jana Pilátová

Zákon o účetnictví s komentářem : s účinností od 1.1.2017

Praha : Grada, 2017, 104 s.

Znění zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, s výkladem k 1.1.2017. Úvodní komentář k novelizaci v roce 2016 obsahuje též vybrané pasáže z Důvodové zprávy. - 2. vyd. - ISBN: 978-80-271-0430-7 (brož.)

Veřejná správa

28747

Pavel Dittrich, Jiří Stáňa

Hodnocení nejen služební : (příručka pro hodnotitele a hodnocené ve veřejné správě)

Praha : Institut pro veřejnou správu Praha, 2016, 79 s. : il.

Inspirace pro provádění hodnocení zaměstnanců ve veřejné správě v kontextu personální práce. Základní přístupy a techniky implementace systému hodnocení. Právní úprava služebního hodnocení. Přípravná a realizační fáze hodnocení - tvorba metodiky procesu hodnocení. Důležitost komunikace v procesu hodnocení (vyjednávání a argumentace, týmová spolupráce, motivace a další způsoby komunikace). V přílohách jsou k dispozici příklady, jak lze odstupňovat u jednotlivých kompetencí výkon, jsou-li používány pro hodnocení práce úředníka škály. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-86976-36-5 (brož.)

28748

Ivan Tobek, Karel Hruška, Petr Voříšek

Správní řád

Praha : Institut pro veřejnou správu Praha, 2016, 115 s.

Příručka ve stručnosti seznamuje s obsahem správního řádu a se základními vztahy jeho jednotlivých částí a ustanovení. Nabízí přehled základních zásad činnosti správních orgánů a postupu ve správním řízení, včetně příkladů i odkazů na judikáty. Příručka je určena k prvotní orientaci ve správním řádu a k přípravě na úřednickou zkoušku. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-86976-33-4 (brož.)

28749

Jiří Pondělíček

Úřední korespondence : (metodika, vzory a příklady pro veřejnou správu)

Praha : Institut pro veřejnou správu Praha, 2015, 103 s. : il.

Základní pravidla úřední korespondence, normy (aktualizovaná norma ČSN 01 6910), obecná pravidla úpravy dopisů a vnější podoby dokumentů. Další aspekty správné úřední korespondence. Vzory a příklady dopisů pro nejrůznější situace. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-86976-31-0 (brož.)

Veřejné finance. Rozpočet

28750

Helena Peterová

Finanční hospodaření územních samosprávných celků

Praha : Institut pro veřejnou správu Praha, 2016, 155 s. : il.

Výklad je rozdělen do částí: hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, státní rozpočet, státní fondy, rozpočtová skladba, přezkoumání hospodaření, rozpočtové určení daní, místní poplatky, soustava veřejných rozpočtů a finanční kontrola ve veřejné správě. Na konci každé kapitoly je uveden přehled základních pojmů, kontrolní otázky a krátký test. - Vyd. 5., aktualiz. a rozš. - Slovníček pojmů. - ISBN: 978-80-86976-35-8 (brož.)

28696

OECD

The state of public finances 2015 : strategies for budgetary consolidation and reform in OECD countries**Stav veřejných financí 2015 : strategie pro rozpočtovou konsolidaci a reformu v zemích OECD**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, c2015, 217 s. : tab, grafy, rámečky
Pro většinu zemí OECD je rok 2015 sedmým rokem vypořádávání se s rozpočtovými následky hospodářské a finanční krize vyvolané v roce 2008. Zpráva poskytuje přehled strategií, které země OECD přijaly, aby daly do pořádku, konsolidovaly a stabilizovaly své veřejné finance v období do roku 2015. Dále poskytuje přehled budoucích plánů v oblasti veřejných financí na následující roky. Zpráva se zabývá i širokou škálou souvisejících témat: používání fiskálních pravidel, strategie přijaté v různých zemích k udržení hospodářského růstu během fiskální konsolidace, rozvíjející se role nezávislých fiskálních institucí atd. - Příl. - ISBN: 978-92-64-24424-5 (brož.)

Ostatní

28694

Ann Coulter

In Trump we trust : how he outsmarted the politicians, the elites and the media**Věříme v Trumpa : jak přelstil politiky, elity a média**

London : Biteback Publishing, 2016, viii, 214 s.

Knihy americké spisovatelky, politické komentátorky a právničky podpořila kampaň Donalda Trumpa v prezidentských volbách v roce 2016. Ann Coulter je přesvědčená, že Trump jako jediný ze sedmnácti republikánských kandidátů zachytil ducha naší doby. Autorka má schopnost pojmenovat bolesti mlčící většiny, které jsou považovány za politicky nekorektní. S ojedinělým vhledem,

otevřeností a smyslem pro humor čtenáře přesvědčuje, aby se připojili k Trumpově revoluci a proč jeho chování "slona v porcelánu" je právě to, co Amerika potřebuje k tomu, aby byla opět skvělá. Kdo je fanouškem Donalda Trumpa, tomu autorka pomůže ubránit a prosadit svůj postoj. Kdo není, možná změní svůj názor. - Pozn. - ISBN: 978-1-78590-141-6 (brož.)

28730I

Věra Höppnerová

Moderní učebnice němčiny

Praha : Ekopress, 2016, 492 s. : il.

Učebnice je určena studujícím středních, jazykových i vysokých škol a všem, kteří chtějí dosáhnout aktivní znalosti němčiny na pokročilé úrovni, odpovídající znalostem B2 Společného evropského referenčního rámce. Každá lekce obsahuje výchozí text zaměřený na živý hovorový jazyk a orientaci v životních situacích, přehledný výklad mluvnice, poslechové texty. K ověření nabytých znalostí slouží testy a cvičení. - 5. vyd. - v Ekopressu 1. - Německo-český slovníček. - ISBN: 978-80-87865-27-9 (brož.)

28730II

Věra Höppnerová

Moderní učebnice němčiny : pracovní sešit

Praha : Ekopress, 2016, 125 s. : il.

Gramatická a lexikální cvičení a čtecí texty k učebnici, která je určena studujícím středních, jazykových i vysokých škol a všem, kteří chtějí dosáhnout aktivní znalosti němčiny na pokročilé úrovni, odpovídají znalostem B2 Společného evropského referenčního rámce. - 1. vyd. - Na obálce pod názvem "nové vydání". - ISBN: 978-80-87865-30-9 (brož.)

28736

Jiří Plamínek

Průvodce lidským myšlením a chováním

Praha : Argo, 2016, 157 s. : il.

Vývoj lidské mysli a příčiny uvažování a jednání v různých situacích běžného i profesního života (vztahy, vitalita, konflikty, sdílení, stres, iracionalita aj.). Publikace obsahuje rady, jak efektivněji myslet i pracovat, jak lépe porozumět svému myšlení i okolnímu prostředí. Uvedené příklady dokazují, že vnímavá a vitální mysl je schopna vysoké produktivity. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-257-1995-4 (váz.)

28757

Petr Kazík

Rukověť dobrého interního lektora : pro efektivní vzdělávání ve firmách a jiných organizacích

Praha : Grada, 2017, 143 s. : il.

Metody, návody a doporučení, jak profesionálně zvládnout lektorskou práci. Z obsahu jednotlivých kapitol: požadavky a potřeby školení a jejich sladění, stanovení vzdělávacího cíle, itinerář, prostředí a technika při školení, první dojem, aktivita účastníků vzdělávání, vstupní úroveň znalostí, rozbor modelových situací, změna přístupu k výuce. Závěr příručky nabízí příklad hodnotících kritérií zkoušky z Národní soustavy kvalifikací - lektora dalšího vzdělávání (kód: 75-001-T) a vzory plánů rozvoje aktivity při vzdělávání. - 1. vyd. - ISBN: 978-80271-0250-1 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>